

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 178 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til deltakelse i en beslutning
i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen
av en forordning om etablering av
EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå
for romprogrammet

Innhold

1	Bakgrunn	5	Vedlegg	
2	Generelt om EUs romprogram 2021–2027	6	1	EØS-komiteens beslutning nr. [...] av [...] om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter og protokoll 37 om listen omhandlet i artikkel 101
3	Nærmere om innholdet i forordningen	7		16
4	Konstitusjonelle forhold	12	2	Europa-parlamentets og rådets forordning af ... om opprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU
5	Beslutningen i EØS-komiteen	12		18
6	Administrative og økonomiske konsekvenser	13		
7	Vurdering og tilrådning	13		
	Forslag til vedtak om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet	15		

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 178 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 16. april 2021,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Bakgrunn

Forslag til en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet, ble presentert av Europakommisjonen 6. juni 2018 ved dokument COM/2018/447 final. Forordningen er ikke formelt vedtatt i EU ennå. Proposisjonen baseres på den endelige kompromissteksten etter forhandlinger mellom EU-institusjonene (trilog-forhandlingene) ved dokument ST 14200 2020 INIT, som er vedlagt i dansk språkversjon. Det forventes ingen endringer av betydning i utkastet før det blir endelig vedtatt.

Forordningen innebærer at alle EUs romprogrammer samles i ett program som skal erstatte (EU) No 912/2010, (EU) No 1285/2013, (EU) No 377/2014 og 541/2014/EU. Forordningen omfatter EUs romaktiviteter for perioden 2021–2027, herunder videreføring og videreutvikling av Galileo/EGNOS (satellittnavigasjon) og Copernicus (jordobservasjon). Det nye programmet vil også omfatte nysatsingene GOVSATCOM (sikker satellittkommunikasjon for myndighetsformål) og SSA (romovervåkning).

Forordningen etablerer også Byrået for romprogrammet («EU Agency for the Space Pro-

gramme»), som erstatter det europeiske GNSS-byrået som ble etablert ved forordning (EU) No 912/2010. Byråets oppgaver utvides til å inkludere alle komponentene i EUs romprogram.

Norge kan videreføre sin deltakelse i Galileo, EGNOS og Copernicus på samme vilkår som hittil i programmet. Det kan fremforhandles avtaler om norsk deltakelse i GOVSATCOM og deler av SSA.

Norge har deltatt i Galileo, EGNOS og Copernicus siden programmene ble startet opp i ESA (European Space Agency) på slutten av 1990-tallet. Eierskapet til programmene er etter hvert blitt overført til EU, og de senere årene har norsk deltakelse foregått ved at programmene har blitt innlemmet i EØS-avtalen.

Siden gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning vil ha flerårige budsjettmessige konsekvenser, er Stortingets samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning nødvendig i samsvar med Grunnlovens § 26 annet ledd. For å sikre norsk deltakelse i romprogrammet så snart som mulig, legges det opp til at Stortingets samtykke innhentes før forordningen er vedtatt i EU og før det treffes beslutning i EØS-komiteen. Forordningen forventes vedtatt av EU i april. EØS-komiteens beslutning er ventet i juni/juli 2021. Det ven-

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

tes ingen vesentlige endringer i utkastet til forordning eller EØS-komiteebeslutning. Dersom det likevel skulle bli vesentlige endringer, vil saken bli fremlagt for Stortinget på nytt.

Utkast til EØS-komiteebeslutning i uoffisiell norsk oversettelse, samt forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet i dansk språkversjon følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Generelt om EUs romprogram 2021–2027

Norge har deltatt i EUs to separate romprogrammer Galileo/EGNOS (satellittnavigasjon) og Copernicus (jordobservasjon) siden de ble etablert som EU-programmer i henholdsvis 2009 og 2011. For neste programperiode 2021–2027 vil EU samle de to programmene i ett felles romprogram. Det nye programmet vil også omfatte nysatsingene GOVSATCOM (sikker satellittkommunikasjon for myndighetsformål) og SSA (romovervåking).

I EUs satellittnavigasjonsprogrammer Galileo og EGNOS deltar Norge, dog uten stemmerett, i de styrende og rådgivende organene. Etter inkluderingen av Galileo-forordningen i EØS-avtalen, har norske aktører lik rett til å konkurrere om leveranser til programmet. Det pågår forhandlinger med EU om en avtale om norsk deltakelse i Galileos offentlige regulerte tjeneste (Public Regulated Service, PRS). Målet er fullverdig norsk deltagelse også i PRS-delen av Galileo. I forhandlingene er det fra norsk side gitt klart uttrykk for at deltagelse i PRS er forutsatt og forventet når det nå legges opp til deltagelse i EUs romprogram for 2021–2027. Forhandlingene vil imidlertid trolig ikke være ferdigstilt innen beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av EUs romprogram 2021–2027 i EØS-avtalen skal fattes.

Norsk deltakelse i EUs jordobservasjonsprogram Copernicus i perioden 2014–2020 ble vedtatt av Stortinget i mai 2015, jf. Prop. 65 S (2014–2015), og forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet er innlemmet i EØS-avtalen. Norge deltar i de styrende og rådgivende organene, uten stemmerett. Norsk Romsender arbeider for å sikre norske industriinteresser i alle programkomponenter.

Galileo og EGNOS

EUs satsing på satellittnavigasjon skjer gjennom programmene Galileo og EGNOS. EGNOS (Euro-

pean Geostationary Navigation Overlay Service) er et støttesystem for det amerikanske GPS (Global Positioning System), som gjør at brukere vil oppleve bedre ytelse i Europa enn ved bruk av GPS alene. EGNOS ble erklært fullt operativt i 2011. Det er nå klargjort for bruk på over 60 norske flyplasser og landingsplasser for helikopter og krever ingen egen infrastruktur på den enkelte fly- eller landingsplass. Galileo er et selvstendig, globalt satellittnavigasjonssystem på lik linje med GPS. Systemet består i dag av 22 operative satellitter, og full operasjonell kapasitet ventes i 2022. EGNOS videreutvikles til å bli et støttesystem også for Galileo, noe som vil gi bedre ytelse, spesielt i våre nordlige områder.

Norge har vært med på å utvikle teknologien og systemene bak Galileo og EGNOS siden dette arbeidet startet, først gjennom European Space Agency (ESA) og senere gjennom samarbeid med EU.

Som følge av Norges deltakelse er det lokalisert bakkeinfrastruktur for Galileo og EGNOS på Svalbard, Jan Mayen, i Trondheim, Tromsø, Kirkenes og på Troll-basen i Antarktis. Den norske infrastrukturen sørger for bedre ytelse i områder som er viktige for Norge, norsk tilstedeværelse i områder av strategisk betydning og inntekter til norske operatører. Den norske infrastrukturen styrker videre Norges posisjon som en viktig samarbeidspartner i programmene.

EØS-avtalens geografiske virkeområde omfatter ikke Svalbard, Jan Mayen og bilandene. Etablering og bruk av EUs bakkeinfrastruktur for satellittnavigasjon utenfor EØS-avtalens geografiske virkeområde, samt andre forhold som ikke hører naturlig inn under EØS reguleres gjennom samarbeidsavtalen med EU og dets medlemsland av 22. september 2010. Denne samarbeidsavtalen vurderes som tilstrekkelig til å dekke samarbeidet som følger av forordningen om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet.

Copernicus

Copernicus er EUs jordobservasjonsprogram som skal støtte opp under bærekraftig ressursforvaltning, sikkerhet og beredskap, klima og miljø. Programmet omfatter bygging og drift av satellitter, sensorer og tilhørende tjenester, og har allerede gitt en stor forbedring av den globale kapasiteten for bl.a. havovervåking, overvåking av klimaendringer og miljøtrusler, katastrofebehandling og overvåking av rasfare. Norge har deltatt i utviklingen og utbyggingen av

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Copernicus siden programmet ble startet opp, og mange norske etater er nå storbrukere av Copernicus-data.

Copernicus har til sammen åtte Sentinel-satellitter i bane. I den neste programperioden 2021–2027 vil det bli skutt opp en rekke satellitter for å sikre kontinuitet i dekingen. I tillegg vil det bli introdusert satellitter for nye typer målinger, deriblant måling av CO₂ og sjøis, med økt fokus på målinger over polare strøk.

Norge har etablert nasjonal infrastruktur for å dekke spesielle data- og prosesseringsbehov for nasjonale brukere. Infrastrukturen omtales som det nasjonale bakkeselementet og består av fire deler: Satellittdata.no, sanntidsprosessering av Sentinel-1, InSAR Norge og Sentinel-2 fellesprosessering. SvalSat på Svalbard er per i dag den viktigste bakkestasjonen for nedlesing av Sentinel-data i Copernicus.

GOVSATCOM

GOVSATCOM (Governmental Satellite Communications) er en ny komponent i EUs romprogram fra 2021. Denne komponenten har som mål å betjene behov for sikker satellittkommunikasjonskapasitet og relaterte tjenester hos sivile og militære myndigheter i EUs medlemsstater, samt i deltakende EØS/EFTA-stater, tredjeland og for organisasjoner som må inngå egne avtaler med EU. Det er i første omgang ikke planer om å anskaffe egne EU-satellitter for dette formålet, men EU vil med GOVSATCOM i stedet legge til rette for deling og leie av tilgjengelig kapasitet på institusjonelle og kommersielle satellitter. Mot slutten av perioden 2021–2027 vil eventuelle udekkede behov vurderes dekket av nye initiativ fra EU. Siden sikkerhetskravene vil bli høyere enn for vanlig kommersiell satellittkommunikasjon, planlegges det likevel etablering av en egen bakkeinfrastruktur og ordninger for autorisering av utstyr, leverandører og brukere.

Space Situational Awareness (SSA)

Romovervåking, eller SSA, er nytt som egen komponent i EUs romprogram. Satsingen viderefører og utvider de eksisterende tjenestene innen romtrafikkovervåking (Space Surveillance and Tracking, SST) for sporing av romobjekter, varsling av kollisjonsfare og beregning av manøvrer for å unngå kollisjon for satellitter og andre romobjekter. I tillegg skal det etableres verdikende SSA-tjenester som f.eks. hendelsesovervåking, beregning av baner og risiko for foruren-

ning ved retur av romobjekter til jorda. Det vil også etableres varslingstjenester for romvær (Space Weather Events, SWE) inn mot utvalgte sektorer, samt startes en innledende samordning på europeisk nivå om faren for kollisjon med asteroider (Near Earth Objects, NEO).

EUs romprogram åpner for full deltagelse i underkomponentene SWE og NEO for EØS/EFTA-stater. SST-delkomponenten er per i dag ikke åpen for deltagelse for tredjeland og EØS/EFTA-stater. Norge vil ikke få tilgang til SST-underkomponenten når det gjelder utvikling og operasjon av sensorer, prosessering og analyse. Norge vil imidlertid få full tilgang til SST-tjenestene som er åpne for tredjeland: varsling av kollisjonsfare, fragmentering- og kollisjonsdeteksjon samt risiko rundt retur av romobjekter til jorden. Nyutviklede tjenester innen temaer som omfatter begrensning og håndtering av romsøppel vil kreve forhandlinger og etablering av en samarbeidsavtale med EU.

3 Nærmere om innholdet i forordningen

Del 1 (artikkel 1–10) angir alminnelige bestemmelser for forordningen.

Artikkel 1 fastsetter at forordningen etablerer EUs romprogram for perioden 2021–2027 og EUs byrå for romprogrammet (Byrået).

Artikkel 2 inneholder definisjoner av begrepene som brukes i forordningen.

Artikkel 3 spesifiserer komponentene i romprogrammet:

- Galileo: Et selvstendig, globalt satellittnavigasjonssystem (GNSS) under sivil kontroll
- EGNOS: Et regionalt satellittnavigasjonssystem under sivil kontroll
- Copernicus: Et selvstendig, brukerdrevet jordobservasjonssystem under sivil kontroll
- SSA: Et system for overvåking og sporing i rommet, med delkomponenter for sporing av romobjekter (SST), romvær (SWE) og nærjord objekter (NEO)
- GOVSATCOM: Satellittkommunikasjonstjenester under sivil kontroll for sikkerhetskritisk myndighetsbruk

Programmet skal inkludere tiltak for å sikre effektiv tilgang til rommet for programmet og fremme en innovativ og konkurransedyktig europeisk romsektor.

Artikkel 4 fastsetter at romprogrammet overordnet skal bidra til

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- leveranser av oppdaterte og sikre romrelaterte data, informasjon og tjenester med høy kvalitet,
- å maksimere samfunnsøkonomiske gevinster,
- å øke sikkerheten og selvstendigheten for EU og medlemsstatene,
- å fremme Unionens rolle som en global aktør innen romsektoren, legge til rette for internasjonalt samarbeid og forsterke europeisk romdiplomati.

Artikkelen angir også spesifikke målsettinger for de enkelte programkomponentene, samt å sikre kostnadseffektiv tilgang til rommet og fremme Unionens konkurransekraft.

Artikkel 5 omhandler tilgangen til rommet og oppskytningstjenester.

Artikkel 6 definerer handlinger som skal understøtte en innovativ og konkurransedyktig romsektor i EU.

Artikkel 7 omhandler tredjeland og internasjonale organisasjoner tilknyttet romprogrammet. Programkomponentene Galileo, EGNOS, Copernicus og delkomponentene SWE og NEO i SSA, skal være åpen for deltakelse for EFTA-medlemmer som er medlem av EØS. Delkomponenten SST i SSA-programmet er per i dag ikke åpen for deltakelse for tredjeland. GOVSATCOM skal være åpen for deltakelse for EFTA-medlemmer, som er medlem av EØS, forutsatt at det inngås en avtale med EU i henhold til Artikkel 218 i Traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TFEU).

Artikkel 8 omhandler tilgang til tjenester under SST og GOVSATCOM, samt Galileo PRS-tjenesten for tredjeland og internasjonale organisasjoner. Tredjeland eller internasjonale organisasjoner kan få tilgang til tjenestene i SST og GOVSATCOM kun dersom det inngås egne avtaler, i samsvar med artikkel 218 i TFEU. Det kreves likevel ingen slik avtale for tilgang til de av SST-tjenestene som er offentlig tilgjengelig. Tilgang for tredjeland til Galileo PRS skal styres av Råds- og parlamentsbeslutning 1104/2011/EU.

Artikkel 9 omhandler eierskap og bruk av eiendeler. Det spesifiseres at EU skal være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som lages eller utvikles under programmene, med noen unntak. For tredjeparter skal avtaler utarbeides der dette er hensiktsmessig. Kommisjonen skal sikre at EUs immaterielle rettigheter anvendes optimalt.

Artikkel 10 presiserer at tjenester, data og informasjon levert fra romprogrammets komponenter leveres uten noen form for garanti.

Del 2 (artikkel 11–13) omhandler budsjettbidrag og -mekanismer.

Artikkel 11 og 12 omhandler budsjett og inntekter. Romprogrammets budsjett for 2021–2027 er totalt 14,880 milliarder euro i løpende priser, fordelt på de ulike programkomponentene:

- Galileo og EGNOS: 9,017 milliarder euro,
- Copernicus: 5,421 milliarder euro,
- SSA og GOVSATCOM: 0,442 milliarder euro.

Inntekter som genereres gjennom programmene skal kanaliseres tilbake til programmene. Medlemsstatene kan bidra med tilleggsfinansiering til enkeltkomponenter i romprogrammet såfremt det ikke medfører tekniske eller finansielle utfordringer for den angitte romkomponenten.

Artikkel 13 definerer at programmet kan benytte alle mekanismer fastsatt i finansforordningen for å yte finansiering.

Del 3 (artikkel 14–26) omhandler finansielle bestemmelser.

Kapittel 1 (artikkel 14–17) omhandler prinsipper for anskaffelser, inkludert fri og åpen konkurranse om kontrakter og beskriver de forskjellige kontraktsformer som kan anvendes.

Kapittel 2 (artikkel 18–21) omhandler regler for tilskudd, premier og blandet finansiering, herunder tilskudd til pre-kommersielle anskaffelser og anskaffelser av innovative løsninger.

Kapittel 3 finnes ikke.

Kapittel 4 (artikkel 22–25) omhandler andre finansielle bestemmelser, kumulativ og alternativ finansiering fra andre EU-programmer og fond, felles anskaffelser med ESA eller andre internasjonale organisasjoner involvert i programmet og beskyttelse av de finansielle interessene i unionen og tredjelandsdeltakelse. Kapitlet beskriver også revisjonsplikt hos tredjeland som deltar i programmet.

Artikkel 24 omhandler spesielle kvalifikasjons- og deltakelsesbetingelser i anskaffelser der det er nødvendig for å bevare sikkerheten, integriteten og robustheten til operasjonelle systemer i EU. I slike tilfeller skal deltakelse begrenses til virksomheter i medlemsstater, men med mulighet for å gi unntak under visse forutsetninger for virksomheter etablert i deltakende EØS- eller EFTA-stater.

Del 4 (artikkel 26–32) omhandler styring og organisering av programmet.

Artikkel 26 angir styringsprinsippene for programmet.

Artikkel 27–32 spesifiserer hvordan oppgaver og ansvar fordeles mellom medlemsstatene, Kommisjonen, Byrået, den europeiske romorganisasjo-

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

nen ESA og Den europeiske organisasjonen for meteorologisatellitter (EUMETSAT).

Del 5 (artikkel 33–42) omhandler sikkerhet i programmet.

Kapittel 1 (artikkel 33–35) omhandler sikkerhet i programmet.

Artikkel 33 fastsetter sikkerhetsprinsippene i programmet. Medlemsstatenes kompetanse på sikkerhet skal hensyntas, og Rådets og Kommissjonens sikkerhetsregler skal legges til grunn, blant annet for å skille operative driftsfunksjoner fra akkrediteringsfunksjoner.

Artikkel 34 fastslår at Kommisjonen, med støtte fra Byrået, skal sørge for høy grad av sikkerhet. Den enheten som er ansvarlig for en komponent skal også være ansvarlig for den operative sikkerheten til komponenten. Kommisjonen skal identifisere en struktur for overvåking av sikkerhet der hvor det er hensiktsmessig, basert på en risiko- og trusselvurdering. Artikkelen definerer sikkerhetsrelaterte oppgaver for Byrået og medlemsstatene.

Artikkel 35 fastslår at prosedyrene som er nedfelt i Council Decision 202X/XX/CFSP skal brukes når sikkerheten til EU eller dets medlemsstater er påvirket av driften av systemene.

Kapittel 2 (artikkel 36–41) omhandler sikkerhetsakkreditering.

Artikkel 36 fastslår at sikkerhetsakkrediteringsstyret som er etablert i Byrået skal være sikkerhetsakkrediteringsmyndigheten for alle komponenter i programmet.

Artikkel 37 definerer prinsippene som skal legges til grunn for gjennomføring av sikkerhetsakkrediteringsaktiviteter for alle komponenter i programmet.

Artikkel 38–40 definerer oppgavene til, sammensetningen av og stemmereglene til sikkerhetsakkrediteringsstyret. Deltagelse i sikkerhetsakkrediteringsstyret skal være basert på at det foreligger et tjenestemessig behov. Unntaksvise kan EU-byråer og tredjeland inviteres til å delta på møter som observatører for saker som direkte berører disse, spesielt i saker som berører infrastruktur som tilhører dem eller er etablert på deres territorium. Ordninger for slik deltakelse fra tredjeland og tilhørende betingelser skal nedfelles i avtaler og være i overensstemmelse med forretningsordenen for sikkerhetsakkrediteringsstyret.

Artikkel 41 angir hvordan beslutninger og konsekvensen av disse skal kommuniseres mellom henholdsvis sikkerhetsakkrediteringsstyret, Kommisjonen, Parlamentet og Rådet.

Artikkel 42 definerer rollen til medlemsstatene innen sikkerhetsakkreditering.

Kapittel 3 (artikkel 43) omhandler beskyttelse av sikkerhetsgradert informasjon

Artikkel 43 fastslår at utveksling av sikkerhetsgradert informasjon knyttet til programmet mellom EU og tredjeland og internasjonale organisasjoner skal være basert på en internasjonal avtale. Avtalen med tredjeland skal sikre at reglene for beskyttelsen av sikkerhetsgradert informasjon i disse landene som et minimum skal imøtekomme kravene i Kommisjonens sikkerhetsregelverk.

Del 6 (artikkel 44–48) omhandler Galileo og EGNOS.

Artikkel 44 omtaler operasjon av Galileo og EGNOS, som i hovedsak omfatter administrasjon, drift, vedlikehold, fornyelse og beskyttelse av rom- og bakkeinfrastrukturen, utvikling av neste generasjons systemer, godkjennings-, sertifiserings- og standardiseringsaktiviteter for programmet, samt alle elementer vedrørende påliteligheten til systemet, drift og leveranser og markedsføring av tjenester.

Artikkel 45 angir tjenestene Galileo skal levere:

- en åpen tjeneste (Galileo Open Service, GOS),
- en høypresisjonstjeneste (High-Accuracy Service, HAS),
- en signalautentiseringstjeneste (Signal Authentication Service, SAS),
- en offentlig regulert tjeneste (Public Regulated Service, PRS),
- en varslings-tjeneste (Emergency Service, ES),
- en tjeneste for presis tid (Timing Service, TS).

Galileo skal også bidra til støttetjenesten for søk og redning i COSPAS-SARSAT-systemet (Search and Rescue support service, SAR), integritetsmonitoreringstjenester for livskritiske/sikkerhetskritiske tjenester og informasjon om romvær gjennom GNSS Service Centre.

Artikkel 46 angir tjenestene EGNOS skal levere:

- en åpen tjeneste (EGNOS Open Service, EOS),
- en tjeneste for datatilgang (EGNOS Data Access Service, EDAS),
- en tjeneste for sikkerhetskritiske anvendelser (Safety-of-life, SOL).

Tjenestene skal primært dekke medlemsstatenes territorium i Europa, men kan også utvides til andre regioner. Slike utvidelser skal ikke dekkes av budsjettet i artikkel 11.

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Artikkel 47 angir at Kommisjonen kan gjennomføre tiltak for bl.a. å håndtere og redusere risiko i driften av Galileo og EGNOS.

Artikkel 48 definerer kompatibiliteten og interoperabiliteten ved systemene, herunder at de også skal fungere sammen med andre satellitnavigasjonssystemer og konvensjonelle radionavigasjonsmidler.

Del 7 (artikkel 49–52) omhandler Copernicus

Artikkel 49 beskriver rammen og omfanget av Copernicus-programmet. Programmet skal støtte opp om EUs og medlemsstatenes politikk, særlig innen miljø, klima, hav, atmosfære, landbruk, kulturminneovervåking, overvåking av infrastruktur, beredskap, katastrofehandtering og samfunnsikkerhet. Copernicus skal fremme internasjonalt samarbeid rundt observasjonssystemer og utveksling av data.

Copernicus skal bestå av følgende fire elementer:

- datainnhenting, gjennom Sentinel-satellittene, tredjeparts jordobservasjonsdata og bakkebaserte data,
- prosessering gjennom Copernicus-tjenestene,
- datadistribusjon,
- brukeropptak og markedsutvikling av nedstrømsanvendelser.

Kapittel 2 (artikkel 50–52) beskriver handlingsrommet for de forskjellige elementene i Copernicus.

Artikkel 50 etablerer at programmet skal opprettholde og forbedre datatilbudet, både ved å sørge for kontinuitet i eksisterende Sentinel-målinger, utvikle nye satellitter (deriblant for observasjon av polare strøk og globale målinger av CO₂), legge til rette for inkludering av tredjeparts-data, samt bakkebaserte data og andre nødvendige data for kalibrering og validering.

Artikkel 51 definerer hvilke behov tjenestene i Copernicus skal dekke, og at det er Kommisjonen som skal sikre tjenestenes relevans og gjennomførbarhet. Temaene for tjenestene er:

- miljøovervåking og -rapportering: atmosfære og luftkvalitet, hav, land og klima,
- katastrofehandtering,
- samfunnsikkerhet.

Artikkel 52 fastsetter at Copernicus skal forbedre tilgjengeligheten til data ytterligere, og angir i tillegg noen presiseringer når det gjelder håndtering av sikkerhets-sensitiv informasjon.

Kapittel 3, (artikkel 53) omhandler Copernicus data- og informasjonspolitik. Det fastslås at data skal gjøres fritt og åpent tilgjengelig, samt

dig som lisensbetingelser for tredjepartsdata og generelle sikkerhetskrav gitt i artikkel 34 blir ivaretatt.

Del 8 (artikkel 54–69) omhandler andre komponenter i programmet.

Kapittel 1 (artikkel 54–61) omhandler SSA med delkomponentene SST, SWE og NEO.

Artikkel 54 beskriver omfanget av aktiviteter som dekkes av SST og underkomponentene. Disse beskriver aktiviteter i hele verdikjeden, fra nettverk av sensorer, til prosessering, analyse og leveranser av tjenester.

Artikkel 55 definerer SST-tjenestene, tilgjengelighet for tjenestene, samt ansvarsforhold. Tjenestene vil bestå av:

- varslings av kollisjonsfare,
- deteksjon og karakterisering av fragmentering og kollisjoner i bane,
- risiko relatert til retur av romobjekter gjennom atmosfæren,
- nyutvikling for å kunne dekke temaer som omfatter begrensning og håndtering av romsøppel.

Det fastslås at tjenestene skal være gratis og tilgjengelige uten avbrudd.

Artikkel 56 beskriver SST-brukere og deres tilganger til tjenestene.

Artikkel 57 fastsetter betingelsene medlemsstatene må oppfylle for å kunne bidra til å levere tjenester.

Artikkel 58 beskriver det organisatoriske rammeverket for medlemsstatenes deltagelse i partnerskapet som utvikler og leverer SST-tjenester.

Artikkel 59 omhandler forholdene som legges til grunn for utvelgelsen av SST-kontaktpunkt og hva funksjonen innebærer.

Artikkel 60 beskriver det mulige omfanget av romvær-aktiviteter, herunder spesifisering av brukerbehov samt kontinuerlige tjenester tilpasset spesifikke sektorer.

Artikkel 61 beskriver det mulige omfanget av aktiviteter innen fare for kollisjon med asteroider (NEO).

Kapittel 2 (artikkel 62–69) omhandler GOVSATCOM.

Artikkel 62 beskriver formålet med den nye komponenten GOVSATCOM, hvor myndighetsaktører i Europa tilbys tilgang til sikker kommunikasjonskapasitet, -tjenester og -utstyr, anskaffet og formidlet via EU til autoriserte brukere gjennom ny bakkeinfrastruktur.

Artikkel 63 utdyper forhold vedrørende sikkerhet, tjenesteportefølje og prioritering mellom brukere. Bruksområdene inkluderer krisehåndte-

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

ring, overvåking, håndtering av kritisk infrastruktur og diplomatisk relatert kommunikasjon.

Artikkel 64 beskriver hvem som kan levere kapasitet og tjenester innen GOVSATCOM.

Artikkel 65 lister opp hvem som kan benytte kapasiteten og tjenestene som tilbys. Dette er autoriserte myndigheter innen EU, medlemsstater og brukere som representerer disse.

Artikkel 66 utdypet prioritering og deling av kapasiteten mellom brukere.

Artikkel 67 omhandler den nødvendige bakkeinfrastruktur, inkludert plassering av kommunikasjonsnav/ankerstasjoner, som EU må etablere for å kunne tilby og distribuere GOVSATCOM-tjenestene til brukerne.

Artikkel 68 beskriver at deltagerne i GOVSATCOM inkluderer medlemsstatene i EU, Kommisjonen og Rådet i EU, EUs utenriksstjeneste +EEAS (European External Action Service) og andre EU-byrå. Andre mulige deltagere i komponenten GOVSATCOM, for eksempel EØS/ EFTA-stater, beskrives i artikkel 7. Disse må søke EU om å få delta og inngå en særskilt avtale med EU om dette. Videre kreves det at hvert enkelt medlem i GOVSATCOM etablerer en egen kompetent myndighetsfunksjon som skal ivareta deltagelsen, inkludert oppgaver relatert til sikkerhet og tilgangsrettigheter samt at kapasitet, tjenester og utstyr forvaltes i henhold til kravene.

Artikkel 69 angir at Kommisjonen skal ivareta oppsyn med ressursene i GOVSATCOM for å sørge for en optimal utnyttelse av den tilgjengelige kapasitet over tid.

Del 9 (artikkel 70–99) omhandler EUs byrå for Romprogrammet.

Kapittel 1 (artikkel 70–71) omhandler alminnelige bestemmelser for Byrået.

Artikkel 70 definerer Byråets rettslige status.

Artikkel 71 spesifiserer at Byrået har sitt hovedkontor i Praha.

Kapittel 2 (artikkel 72–83) omhandler Byråets organisasjon.

Artikkel 72 angir forvaltnings- og ledelsesstrukturen til Byrået og som består av Byråets styre, administrerende direktør og Byråets sikkerhetsakkrediteringsstyre.

Artikkel 73 spesifiserer styrets sammensetning og hjemler deltakelse fra tredjeland.

Artikkel 74–77 omhandler forretningsordenen for Byråets styre, herunder styrets formannskap, møter, avstemningsregler og oppgaver. Styrets oppgaver inkluderer: utnevne administrerende direktør, vedta Byråets arbeidsprogram, budsjett og årsrapport, overvåke driften av Galileos sikkerhetsovervåkingscenter, sikre oppfølging av anbe-

falinger fra evalueringer og revisjoner, godkjenne arrangementer for tredjlands deltakelse i Byrået, vedta sikkerhetsregler og vedta sine prosedyreregler.

Artikkel 78 og 79 omhandler Byråets administrerende direktør og dennes oppgaver.

Artikkel 80–83 omhandler Byråets sikkerhetsakkrediteringsstyre, herunder organisatoriske aspekter, oppgaver og bestemmelser for akkrediteringsstyrets formann og viseformann.

Kapittel 3 (artikkel 84–87) omhandler finansielle bestemmelser for Byrået. Det fastslås at ansvaret for budsjettgjennomføring er hos administrerende direktør, at regnskap skal avlegges i henhold til finansforordningen i EU og at Styret har myndighet til å godkjenne finansielle bestemmelser. Regler for utarbeidelse av Byråets budsjett blir også beskrevet

Kapittel 4 finnes ikke.

Kapittel 5 (artikkel 88–90) omhandler personalbestemmelser for Byrået.

Artikkel 88 angir overordnede personalbestemmelser i henhold til personalvedtektene i EU.

Artikkel 89 inneholder regler for utnevning og mandatperiode for administrerende direktør, som er fem år og med mulighet for forlengelse én gang med en ny periode på inntil fem år.

Artikkel 90 dekker Byråets ansettelse av nasjonale eksperter, som kan komme fra medlemsstater eller deltakende tredjeland og internasjonale organisasjoner.

Kapittel 6 (artikkel 91–99) beskriver øvrige bestemmelser for Byrået. Her beskrives blant annet samarbeid med tredjeland, og gir hjemmel til at EU kan inngå avtaler med tredjeland om deltakelse i Byråets arbeid.

Artikkel 91 angir at protokoll (nr. 7) om Den europeiske unions privilegier og immunitet, vedlagt traktaten om Den europeiske union og traktaten om Den europeiske unions virkemåte, skal gjelde for Byrået og dets ansatte. Norge har avtalt å anvende protokoll 7 på eksisterende byrå (GSA), og det anses som naturlig å videreføre protokoll 7 også for nye byrået (EUSPA). Dette er ivaretatt med artikkel 1 (f) i utkastet til beslutning i EØS-komiteen om EØS/EFTA-statenes deltakelse i EUs romprogram.

Del 10 (artikkel 100–104) omhandler programplanlegging, overvåking, evaluering og kontroll.

Artikkel 100 sier at programmet skal gjennomføres i henhold til arbeidsprogram som skal være spesifikke og separate for hver komponent av programmet. Arbeidsprogrammet skal godkjennes av programkomiteen.

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Artikkel 101 gir retningslinjer for resultatrapportering.

Artikkel 102 omhandler evaluering som Kommisjonen skal gjennomføre innen 30. juni 2024, og deretter hvert fjerde år av Byrået og alle programets komponenter og tjenester.

Artikkel 103 omhandler revisjon av bruken av enkelte bidrag fra Unionen som skal danne grunnlag for forsikringer i samsvar med finansforordningen.

Artikkel 104 gir retningslinjer for beskyttelse av personopplysninger og privatlivets fred i overensstemmelse med relevant EU-lovgivning.

Del 11 (artikkel 105–107) gir bestemmelser for gjennomføring og delegering.

Artikkel 105 overfører myndighet til å vedta avledede rettsakter til Kommisjonen frem til 31. desember 2028. Dette kan til enhver tid oppheves av Rådet og Parlamentet. Medlemsstatene skal høres før Kommisjonen vedtar delegerte rettsakter.

Artikkel 106 angir en hasteprosedyre der en delegert rettsakt kan tre i kraft straks.

Artikkel 107 sier at Kommisjonen skal bistås av en komité (Komitologikomiteé). Komiteen skal møtes i seks spesifikke grupperinger for henholdsvis: Galileo og EGNOS, Copernicus, SSA, GOVSATCOM, sikkerhet og en overordnet horisontal komité for hele romprogrammet. Programkomiteen skal i tillegg etablere et brukerforum som skal gi råd til komiteen om brukerkrav og utvikling av tjenestene.

Del 12 (artikkel 108–111) dekker avsluttende bestemmelser og overgangsbestemmelser.

Artikkel 108 gir bestemmelser om synliggjøring av resultater gjennom informasjon, kommunikasjon og markedsføring.

Artikkel 109 opphever forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og beslutning nr. 541/2014/EU med virkning fra den 1. januar 2021.

Artikkel 110 sier at denne forordningen ikke påvirker videreføring eller endring av tiltak som ennå ikke er avsluttet under forordningene og beslutningen som oppheves. Om nødvendig kan det allokere bevilgninger på budsjettet ut over 2027 til dekning av aktiviteter som ikke er avsluttet senest den 31. desember 2027.

4 Konstitusjonelle forhold

Ettersom norsk deltakelse i programmet innebærer økonomiske forpliktelser over flere år, til sammen ventelig 3,7 mrd. kroner (i 2021-priser),

må Stortinget gi sitt samtykke til deltakelse i avgjørelsen i EØS-komiteen, jf. Grunnloven § 26 annet ledd. For å bidra til en rask avgjørelse og for å gjøre det mulig for EØS/EFTA-statene å ta del i programmet så tidlig som mulig, foreslår regjeringen at Stortinget gir sitt samtykke før forordningen er endelig vedtatt og før avgjørelsen fattes i EØS-komiteen. Det vil dermed ikke bli nødvendig for Norge å ta forbehold om konstitusjonelle prosedyrer ved avgjørelsen i EØS-komiteen. Det er ikke ventet at det vil komme endringer i utkastet til forordning eller beslutningen i EØS-komiteen. Dersom den endelige forordningen eller avgjørelsen avviker vesentlig fra utkastene til forordning og avgjørelse i EØS-komiteen som er lagt frem i denne proposisjonen, vil saken legges frem for Stortinget på nytt. Forordningen ventes vedtatt i EU i april og beslutningen i EØS-komiteen er ventet i juni/juli 2021.

5 Beslutningen i EØS-komiteen

Utkastet til beslutning i EØS-komiteen om EØS/EFTA-statenes deltakelse i EUs romprogram består av en innledning og fire artikler. I *innledningen* blir det vist til artikkel 86 og 98 i EØS-avtalen, som gjør det mulig for EØS-komiteen å endre vedleggene til avtalen gjennom vedtak i EØS-komiteen.

Artikkel 1 slår fast at det innsettes et nytt punkt 8 e) etter punkt 8 d) i avtalens protokoll 31 artikkel 1, om at samarbeidet blir utvidet til også å omfatte Europaparlaments- og rådsforordning om etableringen av EUs romprogram og EUs byrå for romprogrammet, og at Liechtenstein er unntatt deltakelse i og økonomiske bidrag til programmet. Det fastslås videre at Island skal delta i og bidra økonomisk til EGNOS, Copernicus, GOVSATCOM og SSA SWE-komponenten. EFTA-statene skal la Den europeiske unions protokoll om privilegier og immunitet få anvendelse for Byrået og dets ansatte.

Artikkel 2 fastslår at protokoll 37 i avtalen blir endret slik at punkt 36 og 37 slettes og erstattes med punkt 43 og 44. Dette innebærer at Sikkerhetsakkrediteringsstyret for europeiske GNSS-systemer og Styret erstattes med henholdsvis Sikkerhetsakkrediteringsstyret for EUs byrå for romprogrammet og Styret for EUs byrå for romprogrammet.

Artikkel 3 fastslår at beslutningen trer i kraft dagen etter at alle meddelelser etter EØS-avtalens

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

artikkel 103 nr. 1 er inngitt, og at beslutningen skal gjelde fra 1. januar 2021.

Artikkel 4 slår fast at beslutningen i EØS-komiteen kunngjøres i EØS-avdelingen av, og EØS-tillegget til, «Den europeiske unions tidende».

6 Administrative og økonomiske konsekvenser

De budsjettmessige konsekvensene for 2021 for Norges deltakelse i EUs romprogram ble fremlagt i Prop. 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet og i Innst. 8 S (2020–2021), som ble vedtatt av Stortinget 19. desember 2020. Det er bevilget 594 mill. kroner til norsk deltakelse i romprogrammet i 2021. Her omfattes deltakelse i alle programmets komponenter Galileo og EGNOS, Copernicus, SSA og GOVSATCOM. Det ble samtidig tatt forbehold om at en endelig beslutning om norsk deltakelse i EUs programmer i perioden 2021 – 2027 først blir tatt etter at EUs langtidsbudsjett er vedtatt.

EUs Råd og Parlament kom til enighet om EUs langtidsbudsjett 16. desember 2020. Budsjetttrammen for EUs romprogram 2021–2027 er satt til 14,01 mrd. euro (i faste 2021-priser). Norges kontingent følger av EØS-avtalen og baseres på BNP-andel av programbudsjettet. Med en BNP-andel på 2,51 pst. og en eurokurs på 10,4713 (per 5.1.2021), vil den norske andelen tilsvare 3,7 mrd. kroner (i faste 2021-priser) for perioden 2021–2027. Det legges til grunn en utbetalingsprofil gitt av EFTA, som er i tråd med erfaringene fra tidligere års oppskaleringstakt, fordi denne vurderes å gi de mest realistiske anslagene. Erfaringsmessig vil årlige utbetalinger variere kraftig, med et lavere inngangsbeløp i 2021, og deretter en rask opptrapping over noen år, samt at utbetalingene fordeles over en lengre periode enn programperioden.

Norsk Romsenter ivaretar rollen som sekretariat for Norges deltakelse i EUs romprogram og arbeider for å sikre norske industriinteresser i alle programkomponenter. I tillegg til programkontingenten (kap. 922, post 73), er det lagt opp til styrking av nasjonale administrative og tekniske støtteaktiviteter (hhv. post 50 og post 74) tilsvarende 55,8 mill. kroner årlig.

Finansieringen av Norges deltakelse er ivare tatt i statsbudsjettet for 2021, og de årlige utgiftene fra 2022 håndteres i de årlige budsjettprosessene.

Gjennomføringen av forordningen medfører ikke behov for lov- eller forskriftsendringer.

7 Vurdering og tilråding

Norsk deltakelse i EUs romprogram vil bidra til at Norge har innflytelse på beslutninger knyttet til samfunnsviktig infrastruktur. Deltakelsen legger også til rette for at norske aktører får den innsikten som er nødvendig for best mulig utnyttelse av EUs satellittsystemer, bakkeinfrastruktur og tilhørende tjenester for norske brukere.

Geografi, topografi og nærings- og bosettingsstruktur gjør Norge til et av de landene som trolig vil få størst utbytte av Galileo og EGNOS. Deltakelse i programmenes styrende organer har gitt norske myndigheter mulighet til å påvirke programmene slik at de i størst mulig grad ivaretar norske interesser. Deltakelsen i programmene har også gitt norsk forvaltning og industri tidlig innsikt i systemer som leverer tjenester som samfunnet er avhengig av. Dette har bidratt til å posisjonere norsk industri i det voksende markedet for tjenester som nyttiggjør satellittnavigasjon, og har forberedt norsk forvaltning til raskt å kunne ta i bruk nye, samfunnsnyttige satellittnavigasjonstjenester. Norges deltakelse hadde ved utgangen av 2019 medført kontrakter til norsk industri for om lag 104 mill. euro.

Norsk deltakelse i Copernicus gir Norge mulighet til å delta i styrende og rådgivende organer for programmet, og i så måte bidra til at programmet får styrket dekning og ytelse over norske områder. Norsk deltakelse i Copernicus gir norsk forvaltning og næringsaktører de beste mulighetene til å nyttiggjøre seg data og tjenester fra programmet. Deltakelse er også en forutsetning for at norske næringsaktører får by på kontrakter som lyses ut under programmet. For programperioden 2014–2020 ble det anslått at kontraktspotensialet for norske aktører var på om lag 1 mrd. kroner, omtrent samme beløp som den norske programkontingenten. Tall for perioden 2014–2020 viser at norske aktører vant Copernicus-relaterte kontrakter på om lag 132 mill. euro. Også for programperioden 2021–2027 er det anslått at kontraktspotensialet for norske aktører er i samme størrelsesorden som den norske programkontingenten.

Flere norske myndighetsaktører vil dra nytte av deltakelse i europeisk samarbeid knyttet til GOVSATCOM. Aktører som forvalter samfunnskritisk infrastruktur, vil kunne få tilgang til ulike typer sikker kommunikasjonskapasitet og -tjenester som supplerer anskaffelser fra kommersielle aktører og kapasiteter som Norge etablerer selv. Brukernytten vil være avhengig av ytelse og dekning over norske interesseområder, inkludert

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Arktis, utformingen av tjenestene som inngår/ autoriseres, samt sikkerhetskravene som etableres. Norsk deltakelse i GOVSATCOM vil gi Norge mulighet til å påvirke slike beslutninger og vil, i tillegg til brukernytte for sivile og militære myndigheter, også gi norsk industri muligheter for ulike tjeneste- og utstyrsleveranser innen romprogrammet. Detaljene rundt norsk deltakelse i GOVSATCOM og sikkerhetsaspekter knyttet til deltakelsen vil kreve forhandling og etablering av en egen samarbeidsavtale med EU.

Norge har et økende behov for SSA-tjenester grunnet økt trafikkthet i rommet, flere nasjonale satellitter, mulig ny oppskytningsaktivitet fra Andøya og økende antall ukontrollerbare objekter (romsøppel). Samfunnets økende avhengighet av teknologi har også gjort oss mer sårbare for effektene av solstormer og andre hendelser på solen («romvær»), og Norges plassering langt mot nord gjør oss ekstra utsatt. Det er ønskelig å etablere en informasjonsstrøm og tilgang til komplementære SSA-tjenester fra europeiske systemer, i tillegg til de vi dag får gjennom samarbeidet med USA. Norsk medlemskap i SSA-komponenten av EUs romprogram gir interessante muligheter for norsk næringsliv og forskningsmiljøer i form av et marked for SSA-tjenester, finansiering av etablering og operasjon av nasjonale kapasiteter og økte muligheter for utveksling av data med andre deltakerland. Norsk deltakelse i enkelte deler av SSA

vil kreve forhandling og etablering av en egen samarbeidsavtale med EU.

Oslo Economics har gjennomført en evaluering av Norges deltakelse i EUs romprogrammer for satellittnavigasjon og jordobservasjon (OE-rapport 2019–28). Rapporten konkluderer med at Norges deltakelse i romprogrammene er samfunnsøkonomisk lønnsom, og at videre deltakelse er en forutsetning for å realisere nytten av investeringene som er gjort frem til nå. Alternativ anvendelse av midlene, f.eks. ved spissede nasjonale satser, vil ikke kompensere for kontrakter, tjenester og den utenrikspolitiske gevinst som kan oppnås gjennom deltakelse i EUs romprogram.

Nærings- og fiskeridepartementet tilrår deltakelse i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet, i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

I

Stortinget samtykker i deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet.

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. [...] av [...] om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter og protokoll 37 om listen omhandlet i artikkel 101

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt EØS-avtalen, særlig artikkel 86 og 98, og ut fra følgende betraktninger:

- (1) Samarbeidet mellom partene i EØS-avtalen bør utvides til å omfatte [europaparlaments- og rådsforordning [...] av [...] om opprettelse av Unionens romprogram og Den europeiske unions byrå for romprogrammet og om oppheving av forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og beslutning 541/2014/EU]¹.
- (2) Vilkårene for deltakelsen til EFTA-statene og deres institusjoner, foretak, organisasjoner og statsborgere i Den europeiske unions programmer er fastsatt i EØS-avtalen, særlig i artikkel 81.
- (3) Avtalepartene anerkjenner det eksisterende formelle samarbeidet i EUs forskjellige romprogrammer. De ønsker å bygge videre på dette sterke partnerskapet og utvide samarbeidet til alle komponentene i det nye romprogrammet.
- (4) Når det gjelder Norges deltakelse, bør det også tas hensyn til samarbeidsavtalen om satellittbasert navigasjon mellom Den europeiske union og dens medlemsstater og Norge², og særlig til avtalens artikkel 6 om sikkerhet.
- (5) EØS-avtalens protokoll 31 og 37 bør derfor endres for å gjøre et slikt utvidet samarbeid mulig fra 1. januar 2021 –

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

I EØS-avtalens protokoll 31 artikkel 1, etter nr. 8d, tilføyes følgende:

«8e.

- a) EFTA-statene skal fra 1. januar 2021 delta i den virksomhet som kan følge av følgende unionsrettsakt, og i Den europeiske unions byrå for romprogrammet, heretter kalt 'Byrået', opprettet ved følgende unionsrettsakt:
 - **32020 R xxxx**: [Europaparlaments- og rådsforordning [...] av [...] om opprettelse av Unionens romprogram og Den europeiske unions byrå for romprogrammet og om oppheving av forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og beslutning 541/2014/EU] (EUT L ...).
- b) EFTA-statene skal bidra finansielt til virksomheten nevnt i bokstav a) i samsvar med EØS-avtalens artikkel 82 nr. 1 bokstav a) og protokoll 32.
- c) Det finansielle bidraget nevnt i bokstav b) skal dekke kostnaden for utvidelsen av EGNOS-systemets geografiske dekning til å omfatte de deltakende EFTA-statenes territorier. Denne utvidelsen forutsetter teknisk gjennomførbarhet og skal ikke forsinke utvidelsen av EGNOS-systemets geografiske dekning av EUs medlemsstaters territorier som geografisk ligger i Europa.
- d) EFTA-statene skal delta fullt ut, uten stemmerett, i Byråets styre og i Byråets sikkerhetsakkrediteringsstyre.
- e) Byrået skal være en juridisk person. Det skal hos alle parter i EØS-avtalen nyte godt av den mest omfattende rettsevne en juri-

¹ EUT L [...] (COM(2018) 447).

² EUT L 283 av 29.10.2010, s. 12.

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

disk person kan ha i henhold til nasjonal lovgivning.

- f) EFTA-statene skal tilstå Byrået og dets ansatte privilegier og immunitet tilsvarende de som er omhandlet i protokollen om Den europeiske unions privilegier og immunitet.
- g) Som unntak fra artikkel 12 nr. 2 bokstav a) og artikkel 82 nr. 3 bokstav a) i Tilsettingsvilkår for andre tjenestemenn i Den europeiske union kan statsborgere i EFTA-stater som nyter fulle borgerrettigheter, tilsettes på kontrakt av Byråets daglige leder.
- h) Som unntak fra artikkel 12 nr. 2 bokstav e), artikkel 82 nr. 3 bokstav e) og artikkel 85 nr. 3 i Tilsettingsvilkår for andre tjenestemenn i Den europeiske union skal språkene nevnt i EØS-avtalens artikkel 129 nr. 1 anses av Byrået, med hensyn til sine ansatte, som et av Unionens språk nevnt i artikkel 55 nr. 1 i traktaten om Den europeiske union.
- i) I henhold til artikkel 79 nr. 3 i EØS-avtalen får del VII (Bestemmelser om organene) i EØS-avtalen, unntatt kapittel 3 avsnitt 1 og 2, anvendelse for dette nummer.
- j) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om offentlig tilgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonens dokumenter skal ved anvendelse av denne forordning gjelde for alle Byråets dokumenter som også angår EFTA-statene.
- k) EFTA-statene skal delta fullt ut, uten stemmerett, i alle unionskomiteer som bistår Europakommisjonen med hensyn til ledelse, utvikling og gjennomføring av virksomheten nevnt i bokstav a).
- l) Dette nummer får ikke anvendelse for Liechtenstein.
- [m) Island skal delta i og bidra finansielt til følgende av programmets virksomheter:

[EGNOS, Copernicus, GOVSATCOM og SWE-komponenten (romværtjenester) i SSA].]»

Artikkel 2

I EØS-avtalens protokoll 37 gjøres følgende endringer:

1. Teksten i nr. 36 og 37 oppheves.
2. Nye numre skal lyde:
 - «43. Sikkerhetsakkrediteringsstyret til Den europeiske unions byrå for romprogrammet (europaparlaments- og rådsforordning [...]).
 - 44. Styret for Den europeiske unions byrå for romprogrammet (europaparlaments- og rådsforordning [...]).»

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft dagen etter at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt³.

Den får anvendelse fra 1. januar 2021.

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel [...]

For EØS-komiteen	EØS-komiteens
<i>Formann</i>	<i>sekretærer</i>
[...]	[...]

³ [Ingen forfatningsrettslige krav angitt.] [Forfatningsrettslige krav angitt.]

Vedlegg 2

Europa-parlamentets og rådets forordning af ... om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 189, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rumteknologi, -data og -tjenester er blevet uundværlige i europæernes hverdag og spiller en afgørende rolle, når det gælder om at bevare mange strategiske interesser. Unionens rumindustri er allerede en af de mest konkurrencedygtige i verden. Nye aktører og udviklingen af nye teknologier revolutionerer imidlertid de traditionelle industrimodeller. For at Unionen kan forblive en førende international spiller med stor handlefrihed på rumområdet, er det derfor afgørende, at den stimulerer den videnskabelige og tekniske udvikling og fremmer rumsektorindustriens konkurrencedygtighed og innovationskapacitet inden for Unionen, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er), nyetablerede virksomheder og innovative virksomheder.
- (2) De muligheder, som rummet giver, når det gælder sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater, bør udnyttes, således som det navnlig fremgår af den globale strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og

sikkerhedspolitik fra juni 2016, samtidig med at den civile karakter af Unionens rumprogram ("programmet") bevares, og de eventuelle bestemmelser om neutralitet og alliancefrihed, der er fastsat i medlemsstaternes forfatningsret, respekteres. Historisk set har udviklingen i rumsektoren været knyttet til sikkerhed. I mange tilfælde tjener det udstyr og de komponenter og instrumenter, der anvendes i rumsektoren, samt rumdata og -tjenester et dobbelt formål. Unionens sikkerheds- og forsvarspolitik fastlægges imidlertid inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i overensstemmelse med afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

- (3) Unionen har udviklet sine egne ruminitiativer og -programmer siden slutningen af 1990'erne, nemlig den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS) og efterfølgende Galileo og Copernicus, der imødekommer EU-borgernes behov, og de krav, der følger af de offentlige politikker. Videreførelsen af disse initiativer og programmer bør sikres, og de tjenester, som de leverer, bør forbedres, således at de opfylder brugernes nye behov, forbliver førende, når det gælder udviklingen af ny teknologi og omstillinger inden for digital teknologi og informations- og kommunikationsteknologi og er i stand til at opfylde politiske prioriteter som klimaændringer, herunder kontrol med udviklingen i polarområdet, samt inden for transport, sikkerhed og forsvar.
- (4) Det er nødvendigt at udnytte synergier mellem transport- og rumsektoren samt den digitale sektor med henblik på at fremme en bredere anvendelse af nye teknologier, såsom e-opskald, digitale takografer, trafikovervågning

¹ Europa-Parlamentets holdning af 17.4.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets førstebehandlingsholdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT). Europa-Parlamentets holdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- og -styring, selvkørende og ubemandede køretøjer og droner, og imødegå behovene for sikker og gnidningsløs konnektivitet, robust positionering, intermodalitet og interoperabilitet. En sådan utnyttelse af synergier vil forbedre transportydelsernes og industriens konkurrenceevne.
- (5) For at alle medlemsstater og alle borgere kan høste fordelene ved programmet fuldt ud, er det ligeledes af afgørende betydning, at anvendelsen og udbredelsen af de data, informationer og tjenester, som programmet tilvejebringer, fremmes, og at udviklingen af downstreamapplikationer baseret på disse data, informationer og tjenester støttes. Medlemsstaterne, Kommissionen og de ansvarlige enheder kunne med dette formål for øje navnlig gennemføre periodiske informationskampagner om fordelene ved programmet.
- (6) Med henblik på at nå målene om handlefrihed, uafhængighed og sikkerhed er det afgørende, at Unionen har selvstændig adgang til rummet og kan anvende det på en sikker måde. Det er derfor af afgørende betydning, at Unionen støtter selvstændig, pålidelig og omkostningseffektiv adgang til rummet, navnlig for så vidt angår kritisk infrastruktur og teknologi, offentlig sikkerhed og sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater. Kommissionen bør derfor have mulighed for at samle opsendelsestjenester på europæisk plan, både af hensyn til egne og, efter anmodning, andre enheders behov, herunder medlemsstaterne, i overensstemmelse med artikel 189, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Med henblik på at forblive konkurrencedygtig på et marked i hurtig udvikling er det også afgørende, at Unionen fortsat har adgang til moderne, effektive og fleksible opsendelsesinfrastrukturfaciliteter og kan drage fordel af hensigtsmæssige opsendelsessystemer. Uden at det berører de foranstaltninger, der er truffet af medlemsstaterne eller Den Europæiske Rumorganisation (ESA), bør programmet derfor kunne støtte tilpasninger til den jordbaserede infrastruktur, herunder ny udvikling, som er nødvendig for gennemførelsen af programmet, og tilpasninger, herunder teknologisk udvikling, til de opsendelsessystemer, som er nødvendige i forbindelse med opsendelse af satellitter, herunder alternative teknologier og innovative systemer, til gennemførelse af programmets komponenter. Disse aktiviteter bør gennemføres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046² ("finansforordningen") og med henblik på at forbedre programmets omkostningseffektivitet. Eftersom der ikke vil være noget særskilt budget, bør foranstaltningerne til støtte for adgang til rummet ikke berøre gennemførelsen af programmets komponenter.
- (7) For at styrke konkurrenceevnen inden for Unionens rumindustri og øge kapacitet til at udforme, bygge og drive sine egne systemer bør Unionen støtte etablering, vækst og udvikling i hele rumindustrien. Skabelsen af en forretnings- og innovationsvenlig model bør støttes på europæisk, regionalt og nationalt plan gennem initiativer som rumcentre, der samler rumsektoren, den digitale sektor og andre sektorer samt brugerne. Sådanne rumcentre bør stræbe efter at fremme iværksætterånd og kompetencer og samtidig tilstræbe synergi med de digitale innovationsknudepunkter. Unionen bør fremme etableringen af EU-baserede rumvirksomheder og deres muligheder for at ekspandere og få succes, bl.a. ved at hjælpe dem med at få adgang til risikovillig kapital som følge af manglen på passende adgang i Unionen til privatkapital for nystartede virksomheder inden for rumsektoren, og ved at skabe efterspørgsel, den såkaldte model med første kontrakt.
- (8) Rumværdikæden opdeles generelt i: forudgående led og efterfølgende led. Forudgående led omfatter aktiviteter, der fører til et operationelt rumsystem, herunder udvikling, fremstilling, opsendelsesaktiviteter og drift af et sådant system. Efterfølgende led omfatter rumrelaterede tjenester og produkter til brugerne. Digitale platforme udgør også et vigtigt element, der støtter udviklingen af rumsektoren. De giver adgang til data og produkter samt til værktøjer og lagrings- og databehandlingsfaciliteter.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- (9) Unionen udøver sine beføjelser på rumområdet i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i TEUF. Kommissionen bør sikre sammenhæng i de aktiviteter, som udøves inden for rammerne af programmet.
- (10) Eftersom en række medlemsstater har en tradition for aktive rumrelaterede industrier, bør behovet for at udvikle og modne rumindustrier i medlemsstater med fremspirende kapaciteter og behovet for at reagere på de traditionelle rumindustriers udfordringer, som er forbundet med fremkomsten af private aktører i rummet ("New Space"), anerkendes. Foranstaltninger til udvikling af rumindustriens kapacitet i hele EU og samarbejdet på tværs af rumindustrien i alle medlemsstater bør fremmes.
- (11) Foranstaltninger under programmet bør bygge på og drage fordel af national og europæisk kapacitet, der eksisterer på det tidspunkt, hvor foranstaltningen gennemføres.
- (12) Rumaktiviteter har på grund af programmets dækning og deres potentiale for at bidrage til løsning af de globale udfordringer en stærk international dimension. I tæt samarbejde med medlemsstaterne og med disses samtykke kan de relevante organer i programmet eventuelt deltage i anliggender, der vedrører programmet, i et internationalt samarbejde og i samarbejdet i relevante sektorspecifikke FN-organer. For så vidt angår anliggender, der vedrører programmet, kan Kommissionen på Unionens vegne og inden for rammerne af sine beføjelser eventuelt koordinere aktiviteter på den internationale scene, navnlig med henblik på at forsvare Unionens og medlemsstaternes interesser i internationale fora, herunder inden for frekvenser i relation til programmet, uden at dette berører medlemsstaternes kompetence på dette område. Det er navnlig vigtigt for Unionen, repræsenteret ved Kommissionen, at samarbejde som observatør i organerne under det internationale Cospas-Sarsat-program.
- (13) Det internationale samarbejde er af afgørende betydning for at fremme Unionens rolle som global aktør i rumsektoren samt dens teknologi og industri, idet det fremmer fair konkurrence på internationalt plan, samtidig med at der tages hensyn til behovet for at sikre gensidighed i parternes rettigheder og forpligtelser og tilskynde til samarbejde på uddannelsesområdet. Internationalt samarbejde er et centralt element i rumstrategien for Europa, som det fremgår af Kommissionens meddelelse af 26. oktober 2016. Kommissionen bør bruge programmet til at bidrage til og drage nytte af den internationale indsats gennem initiativer til fremme af europæisk teknologi og europæisk industri på internationalt plan, f.eks. gennem bilaterale dialoger og industriworkshops og støtte til internationalisering af SMV'er, samt til fremme af adgangen til internationale markeder og fair konkurrence, bl.a. ved at anvende initiativer vedrørende økonomisk diplomati som løftestang. Europæiske initiativer vedrørende rumdiplomati bør være i fuld overensstemmelse og komplementaritet med Unionens eksisterende politikker, prioriteter og instrumenter, samtidig med at Unionen skal spille en central rolle sammen med medlemsstaterne, hvis den skal forblive i forreste række på den internationale scene.
- (14) Uden at det berører medlemsstaternes kompetence bør Kommissionen sammen med Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik ("den højtstående repræsentant") og i tæt samarbejde med medlemsstaterne fremme ansvarlig adfærd i rummet i forbindelse med gennemførelsen af programmet. En sådan adfærd omfatter adfærd, der mindsker spredningen af rumaffald og undersøger Unionens mulighed for at tiltræde de relevante FN-traktater og -konventioner og, hvor det er nødvendigt, fremsætter passende forslag.
- (15) Programmets målsætninger minder om målsætningerne for andre EU-programmer, navnlig Horisont Europa-programmet³, InvestEU-programmet, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523⁴, Den Europæiske Forsvarsfond⁵, og fonde omfattet af en forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning og visa ("forordningen om fælles

³ Procedure 2018/0224/COD

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og om ændring af forordning (EU) 2015/1017

⁵ Procedure 2018/0254/COD

bestemmelser¹⁾). Derfor bør der fastsættes kumuleret finansiering fra disse programmer, forudsat at de ikke dækker samme udgiftsposter, navnlig via ordninger med supplerende finansiering fra EU's programmer, hvis forvaltningsmetoderne tillader det - enten i rækkefølge, skiftevis eller ved en kombination af midler, herunder med henblik på fælles finansiering af foranstaltninger, der om muligt giver mulighed for innovationspartnerskaber og blandingsoperationer. Under gennemførelsen af programmet bør Kommissionen derfor fremme synergier med andre relaterede EU-programmer og finansielle instrumenter, der om muligt vil skabe adgang til risikovillig kapital, innovationspartnerskaber og kumuleret eller blandet finansiering. Den bør ligeledes sikre synergier og sammenhæng mellem de løsninger, der er udviklet under disse programmer, navnlig Horisont Europa, og de løsninger, der er udviklet under programmet.

- (16) I overensstemmelse med finansforordningens artikel 191, stk. 3, kan de samme omkostninger under ingen omstændigheder finansieres to gange over Unionens budget.
- (17) De politiske målsætninger for programmet vil også blive behandlet som områder, der kan støttes med finansierings- og investeringsforanstaltninger ved hjælp af finansielle instrumenter og budgetgaranti under InvestEU-programmet, navnlig inden for politikområderne bæredygtig infrastruktur og forskning samt innovation og digitaliseringspolitik. Den finansielle støtte bør anvendes til at imødegå markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en forholdsmæssig måde, og foranstaltninger bør ikke overlape eller fortrænge privat finansiering eller forvride konkurrencen på det indre marked. Foranstaltningerne bør have en tydelig merværdi på europeisk plan.
- (18) Kohærens og synergier mellem Horisont Europa og programmet bør fremme en konkurrencedygtig og innovativ europæisk rumsektor, styrke Europas autonomi i forbindelse med adgang til og anvendelse af rummet i et sikkert og trygt miljø samt styrke Europas rolle som global aktør. Banebrydende løsninger i Horisont Europa vil blive støttet af data og tjenester, som via programmet stilles til rådighed for forsknings- og innovationssamfundet.
- (19) Med henblik på at maksimere det socioøkonomiske udbytte af programmet er det afgø-

rende at opretholde state-of-the-art-systemer, og at disse opgraderes for at opfylde brugernes behov, samt at sikre, at der sker ny udvikling inden for sektoren for rumunderstøttede downstreamapplikationer. Unionen bør støtte aktiviteter i forbindelse med forskning og teknologisk udvikling eller de tidlige videreudviklingsfaser i forbindelse med de infrastrukturer, der er etableret i henhold til programmet, samt de forsknings- og udviklingsaktiviteter, der er forbundet med applikationer og tjenester baseret på de systemer, der er etableret i henhold til programmet, og derved stimulere økonomiske aktiviteter såvel i leverandørleddet som i aftagerleddet. Det passende instrument på EU-plan til at finansiere sådanne forsknings- og innovationsaktiviteter er Horisont Europa. Et meget specifikt led i udviklingsaktiviteterne bør imidlertid finansieres over det budget, der er tildelt Galileo- og EGNOS-komponenterne i henhold til denne forordning, navnlig hvis sådanne aktiviteter vedrører grundlæggende elementer såsom Galileokompatible chipsæt og modtagere, som vil gøre det lettere at udvikle applikationer på tværs af forskellige økonomiske sektorer. En sådan finansiering bør dog ikke bringe ibrugtagning eller drift af de infrastrukturer, der er etableret i henhold til programmet, i fare.

- (20) For at sikre den europæiske rumindustris konkurrenceevne i fremtiden bør programmet støtte udviklingen af avancerede kompetencer på rumrelaterede områder, støtte uddannelsesaktiviteter og fremme lige muligheder, herunder kønsligestilling, med henblik på at udnytte EU-borgernes fulde potentiale på dette område.
- (21) Den infrastruktur, der anvendes i forbindelse med programmet, kan kræve yderligere forskning og innovation, som kan støttes i henhold til Horisont Europa med henblik på overensstemmelse med ESA's aktiviteter på dette område. Synergier med Horisont Europa bør sikre, at rumsektorens forsknings- og innovationsbehov afdækkes og fastlægges i forbindelse med den strategiske planlægningsproces for forskning og innovation. Rumdata og -tjenester, der gøres frit tilgængelige inden for rammerne af programmet, vil blive anvendt til at udvikle banebrydende løsninger gennem forskning og innovation, herunder inden for rammerne af Horisont Europa, til støtte for Unionens politiske

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

prioriteringer. Den strategiske planlægningsproces inden for rammerne af Horisont Europa vil afdække, hvilke forsknings- og innovationsaktiviteter der bør gøre brug af EU-ejede infrastrukturer såsom Galileo, EGNOS og Copernicus. Forskningsinfrastrukturer, navnlig in situ-observationsnet, vil udgøre væsentlige elementer i den in situ-observationsinfrastruktur, der ligger til grund for Copernicustjenesterne.

- (22) Det er vigtigt, at Unionen ejer alle materielle og immaterielle aktiver, som er skabt eller udviklet gennem de offentlige udbud, som den finansierer som en del af programmet. For at sikre, at alle grundlæggende rettigheder vedrørende ejendomsret respekteres fuldt ud, bør der indgås de nødvendige aftaler med alle nuværende ejere. Sådan EU-ejendomsret bør ikke udelukke, at Unionen i overensstemmelse med denne forordning, og hvor det skønnes hensigtsmæssigt på grundlag af en konkret vurdering, stiller disse aktiver til rådighed for tredjeparter eller råder over dem.
- (23) For at fremme bredest mulig anvendelse af de tjenester, som programmet tilbyder, bør det understreges, at data, informationer og tjenester – med forbehold af forpligtelser, der følger af retligt bindende bestemmelser – stilles til rådighed uden en garanti.
- (24) Kommissionen bør ved udførelsen af visse ikkelovgivningsmæssige opgaver i givet fald, og såfremt det er nødvendigt, kunne gøre brug af faglig bistand fra en række eksterne parter. De andre enheder, som er involveret i den offentlige forvaltning af programmet, bør kunne gøre brug af samme faglige bistand i forbindelse med udførelsen af opgaver, de har fået overdraget i henhold til denne forordning.
- (25) I denne forordning fastlægges der en finansieringsramme for hele programmets varighed, som skal udgøre det primære referenceløb, jf. punkt 18 i den interinstitutionelle aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter⁶.
- (26) For at afspejle betydningen af at bekæmpe klimaændringer i overensstemmelse med

Unionens forpligtelser til at gennemføre Parisaftalen, der er vedtaget inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer⁷ og nå De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling bør tiltag i henhold til denne forordning bidrage til at integrere klimaforanstaltninger og til at nå et overordnet mål om, at mindst 30 % af udgifterne i EU-budgettet støtter klimamål. Relevante foranstaltninger bør fastlægges under forberedelsen og gennemførelsen af programmet og revurderet som led i de relevante evaluerings- og revisionsprocesser. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen vil samarbejde om en effektiv, gennemsigtig og omfattende metode, der skal angives af Kommissionen, med henblik på at vurdere udgifterne under alle FFR-programmer til biodiversitetsmål, idet der tages hensyn til de eksisterende overlap mellem klima- og biodiversitetsmålene.

- (27) Indtægter fra programmets komponenter bør tilfalde Unionen for delvis at kompensere for de investeringer, der allerede er foretaget, og disse indtægter bør anvendes til at støtte opnåelsen af målsætningerne for programmet. Af samme årsag bør der kunne fastsættes en ordning for fordeling af indtægterne i kontrakter, der indgås med den private sektor.
- (28) Finansforordningen finder anvendelse på dette program. Finansforordningen fastsætter regler for gennemførelsen af Unionens budget, herunder for tilskud, priser, udbud, indirekte forvaltning, finansielle instrumenter, budgetgarantier, finansiell bistand og godtgørelse af eksterne eksperter.
- (29) Da programmet i princippet er finansieret af Unionen, bør de offentlige kontrakter, der indgås i henhold til programmet for så vidt angår aktiviteter, der finansieres af programmet, være i overensstemmelse med Unionens regler. I den forbindelse bør Unionen også være ansvarlig for at definere de mål, der bør forfølges med hensyn til offentlige udbud. Finansforordningen fastsætter, at Kommissionen på grundlag af resultaterne af en forudgående vurdering skal kunne sætte sin lid til de systemer og procedurer, der anvendes af personer eller enheder, som gennemfører EU-midler. Særlige nødvendige tilpasninger til disse systemer og procedurer samt ordninger om forlængelse af

⁶ EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 28.

⁷ EUT L 282 af 19.10.2016, s. 4.

- eksisterende kontrakter bør defineres i den tilhørende finansielle partnerskabsrammeaftale eller bidragsaftale.
- (30) Programmet bygger på komplekse teknologier, som er under konstant udvikling. Brugen af sådanne teknologier medfører usikkerhed og risici for offentlige kontrakter, der indgås i henhold til programmet, navnlig hvis disse kontrakter vedrører udstyr eller tjenester på lang sigt. Derfor bør der fastsættes specifikke foranstaltninger vedrørende offentlige kontrakter ud over de regler, der er fastsat i finansforordningen. Det bør således være muligt at tildele en kontrakt i form af en kontrakt med betingede ordrer, indgå en tillægsaftale på særlige vilkår under gennemførelsen af kontrakten eller foreskrive et minimum af underentreprise, navnlig med henblik på at gøre det muligt for SMV'er og nystartede virksomheder at deltage. Endelig kan priserne på offentlige kontrakter på grund af de tekniske usikkerheder, som kendetegner de forskellige komponenter i programmet, ikke altid vurderes præcist, hvorfor det bør være muligt at indgå kontrakter uden at angive nogen fast og endelig pris og at fastsætte klausuler til beskyttelse af Unionens finansielle interesser.
- (31) For at fremme offentlig efterspørgsel og innovation i den offentlige sektor bør programmet fremme anvendelsen af sine data, oplysninger og tjenester med henblik på at støtte udviklingen af skræddersyede løsninger fra industriens og SMV'ernes side på regionalt og lokalt plan gennem rumrelaterede innovationspartnerskaber, jf. punkt 7 i bilag 1 til finansforordningen, således at det bliver muligt at dække alle stadier fra udvikling frem til ibrugtagning og indkøb af skræddersyede interoperable rumløsninger til offentlige tjenester.
- (32) For at opfylde målsætningerne for programmet er det vigtigt, hvor det er relevant, at kunne trække på de kapaciteter, der tilbydes af offentlige og private enheder i Unionen, som er aktive på rumområdet, og være i stand til at arbejde på internationalt plan med tredjelands eller internationale organisationer. Derfor bør der fastsættes bestemmelser, som giver mulighed for at anvende alle de relevante værktøjer og forvaltningsmetoder i TEUF og finansforordningen og fælles udbudsprocedurer.
- (33) Navnlig når det gælder tilskud, har erfaringen vist, at bruger- og markedsudbredelse og generelle outreachaktiviteter, som foregår decentralt, fungerer bedre end topstyrede tiltag fra Kommissionen. Vouchere, som er en form for finansiell støtte ydet af støttemodtagere til tredjeparter, er blandt de foranstaltninger, som har haft størst succes i forhold til nye markedsaktører og SMV'er. De hæmmes dog af det loft over finansiell støtte, der er fastsat i finansforordningen. Derfor bør dette loft sættes op i forbindelse med programmet for at holde trit med det voksende potentiale inden for markedsapplikationer i rumsektoren.
- (34) Finansieringstyper og gennemførelsesmetoder i medfør af denne forordning bør vælges på grundlag af, om de giver mulighed for at nå de specifikke målsætninger for foranstaltningerne og give resultater, idet der navnlig tages hensyn til kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. Dette bør omfatte overvejelser vedrørende anvendelsen af faste beløb, faste takster og enhedsomkostninger, samt finansiering, der ikke er direkte knyttet til omkostningerne, som omhandlet i finansforordningens artikel 125, stk. 1.
- (35) I henhold til de relevante bestemmelser i en rådsafgørelse om associering af de oversøiske lande og territorier med Den Europæiske Union, herunder forbindelser mellem Den Europæiske Union på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side bør personer og enheder, som er etableret i oversøiske lande og territorier, kunne modtage finansiering under overholdelse af de regler og målsætninger, der gælder for programmet, og eventuelle ordninger, som finder anvendelse på den medlemsstat, som det pågældende oversøiske land eller territorium hører under.
- (36) Horisontale finansielle regler, der er vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet på grundlag af artikel 322 i TEUF, finder anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastsat i finansforordningen og fastlægger navnlig proceduren for opstilling og gennemførelse af budgettet ved hjælp af tilskud, udbud, priser og indirekte gennemførelse og fastsætter kontrol med finansielle aktørers ansvar. Regler, der er vedtaget på grundlag af artikel 322 i TEUF, omfatter også en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

(37) I overensstemmelse med finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁸ og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95⁹, (Euratom, EF) nr. 2185/96¹⁰ og (EU) 2017/1939¹¹ skal Unionens finansielle interesser beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende påleggelse af administrative sanktioner. Navnlige har Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i overensstemmelse med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 beføjelse til at foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, med henblik på at fastslå, om der foreligger svig, korrupsion eller enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. Den Europæiske Anklagemyndighed ("EPPO") er i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1939 beføjelse til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger til skade for Unionens finansielle interesser, som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371¹².

I overensstemmelse med finansforordningen skal enhver person eller enhed, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om beskyttelse af Unionens finansielle inter-

resser, give Kommissionen, OLAF, Revisionsretten og, for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde i henhold til forordning (EU) 2017/39, EPPO de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at eventuelle tredje-parter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, tildeler tilsvarende rettigheder.

(38) Medlemmer af Den Europæiske Frihandels-sammenslutning (EFTA), som er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande samt den europæiske naboskabspolitik kan deltage i programmet med undtagelse af Galileo, EGNOS, GOVSATCOM og SST-delkomponenten i overensstemmelse med deres respektive aftaler. Andre tredjelande kan også deltage i programmet med undtagelse af Galileo, EGNOS, GOVSATCOM og SST delkomponenten på grundlag af en aftale, der indgås i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF. Galileo og EGNOS bør være åbne for deltagelse af EFTA-medlemmer, som er medlem af EØS, jf. betingelserne i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde¹³. Andre tredjelande kan deltage i Galileo og EGNOS på grundlag af en aftale, der indgås i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF. GOVSATCOM bør kun være åben for tredjelande på grundlag af en aftale, der indgås i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF.

(39) Der bør indsættes en særlig bestemmelse i denne forordning, som kræver, at tredjelande tildeler den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser.

(40) Internationale organisationer, som ikke har hjemsted i Unionen, og som ønsker adgang til SST-tjenester, som ikke er offentligt tilgængelige, bør skulle indgå en aftale i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF. Internationale organisationer, der har hjemsted i Unionen, og som er offentlige ejere og operatører af rumfartøjer, bør betragtes som SST-kernebrugere.

(41) Ved offentligt tilgængelige informationer med henblik på SST-tjenester bør forstås alle informationer, som en bruger har et rimeligt grundlag for at finde lovligt tilgængelige.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

⁹ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

¹⁰ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

¹¹ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed ("EPPO") (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

¹² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

¹³ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.

SST-tjenester vedrørende kollisionsforebygging, genindtrængen og fragmentering er baseret på eksterne offentligt tilgjengelige SST-informationer, som er tilgjengelige etter en anmodning om adgang. Som følge heraf bør SST-tjenester vedrørende kollisionsforebygging, genindtrængen og fragmentering forstås som offentligt tilgjengelige tjenester og bør ikke kræve inngåelse af en aftale i overensstemmelse med artikkel 218 i TEUF. De potentielle brugere bør kunne få adgang til dem efter anmodning.

- (42) En forsvarlig offentlig forvaltning af programmet kræver en klar fordeling af ansvarsområder og opgaver mellem de forskellige involverede enheder med henblik på at undgå unødvendigt overlap og reducere omkostningsoverskridelser og forsinkelser. Alle de forskellige aktører i forvaltningen bør inden for deres kompetenceområde og i overensstemmelse med deres ansvarsområder støtte opnåelsen af programmets målsætninger.
- (43) Medlemsstaterne har længe været aktive på rumområdet. De har systemer, infrastruktur, nationale agenturer og organer med tilknytning til rummet. De kan derfor yde et stort bidrag til programmet, navnlig dets gennemførelse. De kan samarbejde med Unionen for at fremme programmets tjenester og applikationer. Kommissionen kan eventuelt mobilisere de midler, som medlemsstaterne råder over, få gavn af deres bistand og, betinget af gensidigt aftalte vilkår, overdrage ikkelovgivningsmæssige opgaver i forbindelse med gennemførelsen af programmet. Derudover bør de pågældende medlemsstater træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af jordstationer placeret på deres områder. Medlemsstaterne og Kommissionen bør desuden samarbejde indbyrdes og med relevante internationale organer og lovgivningsmyndigheder for at sikre, at de frekvenser, der er nødvendige for programmet, er tilgængelige og tilstrækkeligt beskyttede, for at muliggøre den fulde udvikling og gennemførelse af applikationer, der er baseret på de tjenester, der tilbydes, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 243/2012/EU¹⁴.
- (44) Som fortaler for Unionens overordnede interesser er det Kommissionens ansvar at gennemføre programmet, påtage sig det over-

ordnede ansvar og fremme anvendelsen heraf. Med henblik på at optimere de forskellige interessenters ressourcer og kompetencer bør Kommissionen i begrundede tilfælde kunne overdrage visse opgaver til andre enheder. Da Kommissionen har det overordnede ansvar for programmet, bør den fastlægge de vigtigste tekniske og operationelle krav, der er nødvendige for at kunne gennemføre udviklingen af systemer og tjenester. Det bør den gøre efter at have hørt medlemsstaternes eksperter, brugere og andre relevante interessenter. Endelig bør Kommissionen sikre sammenhæng mellem de aktiviteter, som gennemføres inden for rammerne af programmet, idet det bemærkes, at i overensstemmelse med artikkel 4, stk. 3, i TEUF fører Unionens udøvelse af kompetence på rumområdet ikke til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres kompetence.

- (45) Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet ("agenturet"), der erstatter og afløser Det Europæiske GNSS-Agentur oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 912/2010¹⁵, har til opgave at bidrage til programmet, navnlig for så vidt angår sikkerhedsgodkendelse samt markedsudvikling og udvikling af downstreamapplikationer. Visse af de opgaver, som er knyttet til disse områder, bør derfor overgå til agenturet. Agenturet bør, navnlig hvad angår sikkerhed, og på grund af sin erfaring på området være ansvarligt for sikkerhedsgodkendelsesopgaverne i forbindelse med alle EU-foranstaltninger i rumsektoren. På grundlag af sine positive resultater med hensyn til at fremme bruger- og markedsudbredelsen af Galileo og EGNOS bør agenturet også betros ibrugtagingsaktiviteter i forbindelse med andre programkomponenter, som ikke er knyttet til Galileo og EGNOS, samt aktiviteter med henblik på udvikling af downstreamapplikationer til alle programmets komponenter. Dette vil gøre

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 243/2012/EU af 14. marts 2012 om indførelse af et flerårigt radiofrekvenspolitikprogram (EUT L 81 af 21.3.2012, s. 7).

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 912/2010 af 22. september 2010 om oprettelse af Det Europæiske GNSS-agentur, om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1321/2004 om forvaltningsstrukturene for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 276 af 20.10.2010, s. 11).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

det muligt for agenturet at drage fordel af stordriftsfordele og give mulighed for udvikling af applikationer, der er baseret på flere af programmets komponenter (integrerede applikationer). Disse aktiviteter bør imidlertid ikke berøre de tjeneste- og ibrugtagningsaktiviteter, som Kommissionen har overdraget til de bemyndigede enheder under Copernicus. Overdragelsen af udvikling af downstreamapplikationer til agenturet bør ikke forhindre andre bemyndigede enheder i at udvikle downstreamapplikationer. Endvidere bør agenturet varetage de opgaver, som Kommissionen tillægger det ved hjælp af én eller flere bidragsaftaler under en finansiel partnerskabsrammeaftale, som omfatter andre specifikke opgaver i forbindelse med programmet. Ved overdragelsen af opgaver til agenturet bør der stilles tilstrækkelige menneskelige, administrative og finansielle ressourcer til rådighed.

- (46) I visse behørigt begrundede tilfælde bør agenturet kunne overdrage specifikke opgaver til medlemsstater eller grupper af medlemsstater. Denne overdragelse bør begrænses til aktiviteter, som agenturet ikke har kapacitet til selv at udføre, og bør ikke berøre forvaltningen af programmet og tildelingen af opgaver som defineret i denne forordning.
- (47) Galileo og EGNOS er komplekse systemer, som kræver intensiv samordning. Eftersom de udgør programmets komponenter, bør denne samordning gennemføres af en EU-institution eller et EU-organ. Med udgangspunkt i den ekspertise, der er udviklet i de seneste år, er agenturet det bedst egnede organ til at samordne alle de operationelle opgaver i forbindelse med udnyttelsen af disse systemer med undtagelse af det internationale samarbejde. Derfor bør agenturet betros forvaltningen af driften af EGNOS og Galileo. Dette betyder dog ikke, at agenturet egenhændigt bør udføre alle opgaver, der vedrører driften af disse systemer. Det kan trække på ekspertise fra andre enheder, navnlig ESA. Dette bør omfatte de aktiviteter, som er knyttet til systemudvikling, udformning samt udvikling af dele af jordsegmentet og satellitter, der bør overdrages til ESA. Tildelingen af opgaver til andre enheder baseres på sådanne enheders kompetence, således at dobbeltarbejde undgås.
- (48) ESA er en international organisation med omfattende ekspertise på rumområdet, som

indgik en rammeaftale med Det Europæiske Fællesskab i 2004 ("2004-rammeaftalen")¹⁶. Den er derfor i gennemførelsen af programmet en vigtig partner, som der bør etableres passende forbindelser med. I den forbindelse bør Kommissionen i overensstemmelse med finansforordningen indgå en finansiel partnerskabsrammeaftale med ESA og agenturet, som fastsætter alle finansielle forbindelser mellem Kommissionen, agenturet og ESA og sikrer sammenhæng og overensstemmelse med 2004-rammeaftalen, særlig artikel 2 og 5. Eftersom ESA ikke er et EU-organ og ikke er omfattet af EU-retten, er det afgørende, at ESA træffer passende foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af Unionens og medlemsstaternes interesser, og, hvad budgetgennemførelsen angår, at de opgaver, den har fået pålagt, er i overensstemmelse med afgørelser truffet af Kommissionen. Aftalen bør også indeholde alle de bestemmelser, der er nødvendige for at beskytte Unionens finansielle interesser.

- (49) EU-Satellitcentret (Satcen), der fungerer som en europæisk selvstændig kapacitet og sørger for adgang til information og tjenester hidrørende fra udnyttelsen af relevante rumaktiver og supplerende data, blev allerede anerkendt i forbindelse med gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 541/2014/EU¹⁷.
- (50) Med henblik på en strukturel integrering af brugerrepræsentationen i forvaltningen af GOVSATCOM og en aggregering af brugerne behov og krav på tværs af nationale og civil-militære grænser kan de relevante EU-enheder, som er tæt på brugerne, såsom Det Europæiske Forsvarsagentur, Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex), Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, EU-Fiskerikontrolagenturet, Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde, Den Militære Planlægnings- og Gennemførelseskapacitet/Den Civile Planlægnings- og Gennemførelseskapacitet og Det Europæiske Beredskabskoordineringscenter, have koordinerende funktioner for så vidt angår specifikke brugergrupper. På et aggregeret plan

¹⁶ EUT L 261 af 6.8.2004, s. 64.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 541/2014/EU af 16. april 2014 om oprettelse af en støtteramme for overvågning og sporing i rummet (EUT L 158 af 27.5.2014, s. 227).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

bør agenturet samordne brugerrelaterede aspekter for de civile brugersamfund og kan overvåge operationel brug, efterspørgsel, overholdelse af krav og nye behov og krav.

- (51) På grund af vigtigheden af rumrelaterede aktiviteter for Unionens økonomi og europæernes hverdag, den dobbelte anvendelse, der kendetegner systemerne, og de applikationer, der er baseret på disse systemer, bør det være en hovedprioritet for programmet at opnå og fastholde en høj grad af sikkerhed, navnlig for at beskytte Unionens og medlemsstaternes interesser, herunder i forbindelse med klassificerede og andre følsomme ikkeklassificerede informationer.
- (52) Uden at det berører medlemsstaternes beføjelser på området national sikkerhed bør Kommissionen og den højtstående repræsentant i overensstemmelse med deres respektive beføjelser garantere programmets sikkerhed i overensstemmelse med denne forordning og, hvor det er relevant, Rådets afgørelse 202x/xxx/FUSP¹⁸.
- (53) Som følge af den særlige ekspertise, som Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) råder over, og dens regelmæssige kontakt med tredjelands og internationale organisationers administrationer, kan EU-Udenrigstjenesten i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2010/427/EU¹⁹ bistå Kommissionen med gennemførelsen af en række opgaver, der vedrører programmernes sikkerhed på området for eksterne forbindelser.
- (54) Uden at det berører medlemsstaternes eneansvar på området national sikkerhed som omhandlet i artikel 4, stk. 2, i TEU og medlemsstaternes ret til at beskytte deres væsentlige sikkerhedsinteresser i overensstemmelse med artikel 346 i TEUF, bør der indføres specifik sikkerhedsforvaltning med henblik på at sikre en gnidningsløs gennemførelse af programmet. Denne forvaltning bør bygge på tre centrale principper. For det første er det bydende nødvendigt, at medlemsstaternes omfattende og enestående

erfaring i sikkerhedsspørgsmål tages i betragtning i videst muligt omfang. For det andet bør de operationelle funktioner være adskilt fra sikkerhedsgodkendelsesfunktionerne for at forhindre interessekonflikter og eventuelle mangler ved anvendelsen af sikkerhedsreglerne. For det tredje er den enhed, som er ansvarlig for at forvalte alle eller nogle af programmets komponenter, også bedst placeret til at forvalte sikkerheden i forbindelse med de opgaver, den har fået overdraget. Programmets sikkerhed vil bygge på de erfaringer, der er indhøstet i forbindelse med gennemførelsen af Galileo, EGNOS og Copernicus i de seneste år. En forsvarlig sikkerhedsforvaltning kræver også, at rollerne er fordelt hensigtsmæssigt mellem de forskellige aktører. Som ansvarlig for programmet bør Kommissionen, uden at det berører medlemsstaternes beføjelser på området for national sikkerhed, fastlægge de generelle sikkerhedskrav, som er gældende for hver af programmets komponenter.

- (55) Den europæiske ruminfrastrukturs cybersikkerhed, både på jorden og i rummet, er afgørende for at sikre kontinuiteten i systemernes drift og i tjenesterne. Nødvendigheden af at beskytte systemerne og deres tjenester mod cyberangreb, herunder ved at gøre brug af nye teknologier, bør derfor tages behørigt i betragtning ved fastsættelsen af sikkerhedskrav.
- (56) Kommissionen bør i kølvandet på risiko- og trusselsanalysen identificere en struktur for sikkerhedsovervågning, hvor det er relevant. Dette sikkerhedsovervågningsorgan bør være den enhed, der reagerer på de instrukser, der er udarbejdet i henhold til anvendelsesområdet for afgørelse 202x/xxx/FUSP²⁰. For Galileos vedkommende bør dette organ være Galileo-Sikkerhedsovervågningscentret. Med hensyn til gennemførelsen af afgørelse 202x/xxx/FUSP bør Komitéen for Sikkerhedsgodkendelsesrolle være begrænset til at give Rådet eller den højtstående repræsentant input i forbindelse med sikkerhedsgodkendelsen af systemet.

¹⁸ Rådets afgørelse 202x/.../FUSP af ... om ... (EUT L ... af ..., s. ...).

Denne rådsafgørelse vil være et resultat af det højtstående repræsentants forslag om at udvide anvendelsesområdet for Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014, der for øjeblikket er under forhandling.

¹⁹ 2010/427/EU: Rådets afgørelse af 26. juli 2010 om, hvordan Tjenesten for EU's Optræden Udadtil skal tilrettelægges og fungere (EUT L 201 af 3.8.2010, s. 30).

²⁰ Rådets afgørelse 202x/.../FUSP af ... om ... (EUT L ... af ..., s. ...).

Denne rådsafgørelse vil være et resultat af det højtstående repræsentants forslag om at udvide anvendelsesområdet for Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014, der for øjeblikket er under forhandling.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- (57) På baggrund af programmets unikke karakter og kompleksitet og dets tilknytning til sikkerhedsområdet bør anerkendte og veletablerede principper følges med henblik på sikkerhedsgodkendelse. Det er derfor absolut nødvendigt, at sikkerhedsgodkendelsesaktiviteterne gennemføres med kollektivt ansvar for sikkerheden i Unionen og dens medlemsstater, idet man forsøger at skabe konsensus og inddrage alle aktører i forbindelse med sikkerhedsspørgsmål, og at der indføres en procedure for permanent risikoovervågning. Det er også nødvendigt, at de tekniske sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter varetages af fagfolk, der er behørigt kvalificerede med hensyn til godkendelse af komplekse systemer, og som har en passende sikkerhedsgodkendelse.
- (58) EU's klassificerede informationer (EUCI) skal behandles i overensstemmelse med de sikkerhedsregler, der er fastsat i Rådets afgørelse 2013/488/EU²¹ og Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444²². I overensstemmelse med afgørelse 2013/488/EU skal medlemsstaterne overholde de principper og minimumsstandarder, der er fastsat deri, for at sikre, at der gælder et ækvivalent beskyttelsesniveau for EUCI.
- (59) For at garantere sikker udveksling af informationer bør der indgås passende aftaler, der sikrer, at EUCI, som videregives til tredjelands og internationale organisationer i forbindelse med programmet, er beskyttet.
- (60) Et vigtigt mål med programmet er at garantere dets sikkerhed og styrke den strategiske autonomi på tværs af centrale teknologier og værdikæder, samtidig med at der bevares en åben økonomi, herunder fri og fair handel, og de muligheder, som rummet tilbyder, når det gælder sikkerheden i Unionen og dens medlemsstater, udnyttes. Denne målsætning kræver i specifikke tilfælde, at der fastsættes de betingelser for støtteberettigelse og deltagelse, som kræves opfyldt for at sikre beskyttelsen af de operationelle EU-systemers integritet, sikkerhed og modstandsdygtighed. Dette bør ikke undergrave behovet for konkurrenceevne og omkostningseffektivitet. Kommissionen bør i evalueringen for retlige enheder, som er underlagt kontrol fra et tredjeland eller fra en enhed i et tredjeland, tage hensyn til de principper og kriterier, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452²³.
- (61) I forbindelse med programmet er der visse oplysninger, der, selv om de ikke er klassificerede, skal håndteres i overensstemmelse med allerede gældende EU-retsakter eller nationale love, regler og bestemmelser, herunder ved at begrænse deres udbredelse.
- (62) Et stigende antal vigtige økonomiske sektorer, navnlig inden for transport, telekommunikation, landbrug og energi, anvender i stadig højere grad satellitnavigationssystemer og jordobservationssystemer. Programmet bør udnytte synergierne mellem disse sektorer under hensyntagen til de fordele, som rumteknologier bibringer disse sektorer, støtte udviklingen af kompatibelt udstyr og fremme udviklingen af relevante standarder og certificeringer. Der bliver også flere og flere synergier mellem rumaktiviteter og aktiviteter, som er tilknyttet sikkerheds- og forsvarsområdet i Unionen og dens medlemsstater. Ved at sikre fuld kontrol over den satellitbaserede navigation bør Unionens teknologiske uafhængighed således kunne sikres, også på længere sigt for de enkelte dele af infrastrukturen, på samme måde som dens strategiske autonomi.
- (63) Galileo har til formål at etablere og drive den første globale infrastruktur for satellitbaseret navigation og positionsbestemmelse, der er rettet specifikt mod civile formål, som kan bruges af en række offentlige og private aktører i Europa og på verdensplan. Galileo fungerer uafhængigt af andre eksisterende eller eventuelle fremtidige systemer og bidrager dermed bl.a. til Unionens strategiske autonomi. Anden generation af Galileo bør lanceres gradvis inden 2030, i første omgang med reduceret operationel kapacitet.
- (64) Formålet med EGNOS er at forbedre kvaliteten af åbne signaler fra eksisterende globale satellitnavigationssystemer, navnlig dem, der udsendes af Galileo. De tjenester, som EGNOS leverer, bør som en prioritet

²¹ Rådets afgørelse af 23. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (2013/488/EU) (EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1).

²² Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).

²³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen (EUT L 79I af 21.3.2019, s. 1).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

dække medlemsstaternes territorier, der geografisk er beliggende i Europa, herunder i denne forbindelse Cypern, Azorerne, De Kanariske Øer og Madeira, inden udgangen af 2026. På luftfartsområdet bør alle disse territorier drage fordel af EGNOS' luftfartstjenester på alle de ydeevneniveauer, der støttes af EGNOS. EGNOS-tjenesternes geografiske dækning kan, såfremt det er teknisk gennemførligt og, for så vidt angår livskritiske tjenester, på grundlag af internationale aftaler udvides til andre dele af verden. Uden at dette berører Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139²⁴ og den nødvendige overvågning af Galileo-tjenesternes kvalitet for så vidt angår flyvekontrolformål, bør det bemærkes, at selv om de signaler, der udsendes af Galileo, effektivt kan anvendes til at lette positioneringen af luftfartøjer i alle flyvefaser ved hjælp af de nødvendige forstærkende systemer, herunder regionale, lokale og luftfartselektronik om bord på et fly, kan kun regionale eller lokale forstærkende systemer såsom EGNOS i Europa udgøre lufttrafikstyrings-tjenester (ATM) og luftfartstjenester (ANS). EGNOS' "safety-of-life"-tjeneste bør stilles til rådighed i overensstemmelse med gældende standarder fra Organisation for International Civil Luftfart ("ICAO-standarder").

- (65) Det er bydende nødvendigt at sikre bæredygtigheden af Galileo og EGNOS samt kontinuiteten, tilgængeligheden, nøjagtigheden, pålideligheden og sikkerheden i forbindelse med deres tjenester. I et miljø under forandring og på et marked i hastig udvikling bør de fortsat udvikles, og der skal forberedes nye generationer af disse systemer, herunder videreudvikling af dermed forbundne rum- og jordsegmenter.
- (66) Udtrykket "forretningsmæssig tjeneste", som anvendes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013²⁵, er

ikke længere relevant på baggrund af udviklingen i denne tjeneste. I stedet er der identificeret to særskilte tjenester i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/224²⁶, nemlig højpræcisionstjenesten og autentificeringstjenesten.

- (67) Med henblik på at optimere anvendelsen af de leverede tjenester bør tjenester fra Galileo og EGNOS være indbyrdes kompatible og interoperable, herunder på brugerniveau, og så vidt muligt med andre satellitnavigationssystemer samt med traditionelle radionavigationsmetoder, såfremt sådan kompatibilitet og interoperabilitet er fastsat i en international aftale, uden at dette berører Unionens målsætning om strategisk autonomi.
- (68) I betragtning af betydningen for Galileo og EGNOS af deres jordbaserede infrastruktur og dens indvirkning på deres sikkerhed bør fastlæggelsen af placeringen af denne infrastruktur afgøres af Kommissionen. Ibrugtagningen af systemernes jordinfrastruktur bør fortsat følge en åben og gennemsigtig proces, hvilket kunne involvere agenturet, når dette er relevant i forhold til dets kompetenceområder.
- (69) For at udnytte de socioøkonomiske fordele ved Galileo og EGNOS bedst muligt og samtidig bidrage til at øge Unionens strategiske autonomi, navnlig inden for følsomme sektorer og på sikkerhedsområdet, bør anvendelsen af tjenester fra EGNOS og Galileo i forbindelse med andre EU-politikker fremmes også gennem regulering, hvor dette er berettiget og fordelagtigt. Foranstaltninger, der kan tilskynde til anvendelse af disse tjenester i alle medlemsstaterne, er ligeledes et vigtigt led i processen.
- (70) Copernicus bør sikre selvstændig adgang til miljøviden og centrale teknologier i forbindelse med jordobservations- og geoinformationstjenester og dermed støtte Unionens indsats for at opnå uafhængig beslutningstagning og handling inden for bl.a. miljø, klimaændringer, skibsfart, søtransport, landbrug, udvikling af landdistrikter, bevarelse

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 af 11. december 2013 om etablering og drift af de europæiske satellitbaserede navigationssystemer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 1).

²⁶ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/224 af 8. februar 2017 om fastsættelse af tekniske og operationelle specifikationer, som gør det muligt for den forretningsmæssige tjeneste, der leveres af systemet etableret under Galileoprogrammet, at opfylde funktionen som omhandlet i artikel 2, stk. 4, litra c), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 (EUT L 34 af 9.2.2017, s. 36).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

af kulturarv, civilbeskyttelse, land- og infrastrukturovervågning, sikkerhed samt den digitale økonomi.

- (71) Programmets komponenter bør fremme anvendelsen af digital teknologi i rumsystemer, distribution af data og tjenester samt downstreamudvikling. I den forbindelse bør der tages særligt hensyn til de initiativer og foranstaltninger, som Kommissionen foreslog i sin meddelelse af 14. september 2016 med titlen "Konnektivitet med henblik på et konkurrencedygtigt digitalt indre marked – På vej mod et europæisk gigabitsamfund" og i meddelelsen af 14. september 2016 med titlen "5G for Europa: En handlingsplan".
- (72) Copernicus bør bygge på, sikre kontinuitet med og fremme aktiviteterne og resultaterne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014²⁷ om oprettelse af Unionens jordobservations- og overvågningsprogram (Copernicus) samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010²⁸, som oprettede forgængerprogrammet for global miljø- og sikkerhedsovervågning (GMES) og fastsatte reglerne for gennemførelse af dets første operationelle aktiviteter, under hensyntagen til den seneste udvikling inden for forskning, teknologiske fremskridt og innovationer med indvirkning på jordobservationsområdet samt udviklingen inden for big data-analyse og kunstig intelligens og relaterede strategier og initiativer på EU-plan, som beskrevet af Kommissionen i dens hvidbog om kunstig intelligens af 19. februar 2020 med titlen "En europæisk tilgang til ekspertise og tillid" og dens meddelelse af 19. februar 2020 med titlen "En europæisk strategi for data". Med henblik på udviklingen af nye aktiver bør Kommissionen arbejde tæt sammen med medlemsstaterne og ESA, Den Europæiske Organisation til Udnyttelse af Meteorologiske Satellitter (EUMETSAT) samt, hvor det er relevant, andre enheder, der ejer relevante rum- og in situ-aktiver. Copernicus bør så vidt muligt udnytte kapaciteten vedrørende rumbaserede observatio-

ner i medlemsstaterne, ESA, EUMETSAT samt andre enheder, herunder kommercielle initiativer i Unionen, og dermed bidrage til udviklingen af en levedygtig kommerciel rumfartssektor i Europa. Hvis det er relevant og muligt, bør det også udnytte de tilgængelige in situ- og hjælpedata, som hovedsagelig leveres af medlemsstaterne i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF²⁹. Kommissionen bør samarbejde med medlemsstaterne og Det Europæiske Miljøagentur for at sikre effektiv adgang til og anvendelse af in situ-datasættene for Copernicus.

- (73) Copernicus bør gennemføres i overensstemmelse med målsætningerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF³⁰, navnlig gennemsigtighed, at skabe betingelser, der fremmer udviklingen af tjenesteydelser, og at bidrage til økonomisk vækst og jobskabelse i Unionen. Copernicusdata og Copernicusinformationer bør være gratis og frit tilgængelige.
- (74) Copernicus' fulde potentiale for samfundet og økonomien i Unionen bør frigives fuldt ud til andre end blot til de direkte støttemodtagere ved intensivering af brugerudbredelsesforanstaltningerne, hvilket kræver yderligere handling med henblik på at gøre dataene brugbare for ikkespecialister og dermed stimulere vækst, jobskabelse og videnoverførsel.
- (75) Copernicus er et brugerdrevet program. Udviklingen af programmet bør derfor være baseret på Copernicuskernebrugernes skiftende krav, idet det samtidig erkendes, at der er dukket nye brugergrupper op, både private og offentlige. Copernicus bør tage udgangspunkt i en analyse af mulighederne for at imødekomme nye brugerbehov, herunder behovene i forbindelse med gennemførelsen og overvågningen af EU's politikker, som kræver en vedvarende og effektiv inddragelse af brugerne, navnlig hvad angår definitionen og valideringen af kravene.

²⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014 af 3. april 2014 om oprettelse af Copernicusprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 911/2010 (EUT L 122 af 24.4.2014, s. 44).

²⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010 af 22. september 2010 om det europæiske jordovervågningsprogram (GMES) og dets første operationelle aktiviteter (2011-2013) (EUT L 276 af 20.10.2010, s. 1).

²⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) (EUT L 108 af 25.4.2007, s. 1).

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (EUT L 345 af 31.12.2003, s. 90), ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/37/EU af 26. juni 2013 om ændring af direktiv 2003/98/EF om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- (76) Copernicus er allerede operationel. Derfor er det vigtigt at sikre kontinuitet i de infrastrukture og tjenester, der allerede er etableret, og samtidig tilpasse sig de skiftende brugerbehov, markedsforhold, navnlig fremkomsten af New Space, og den samfundspolitiske udvikling, hvor der er behov for en hurtig indsats. Dette kræver en udvikling af den funktionelle struktur i Copernicus for bedre at afspejle overgangen fra første fase af de operationelle tjenester til leveringen af avancerede og mere målrettede tjenester til nye brugergrupper og skabelse af merværdi i efterfølgende markedsled. Til dette formål bør der i forbindelse med den videre gennemførelse anvendes en tilgang, der følger dataværdikæden, dvs. dataindsamling, data- og informationsbehandling, -distribution og -udnyttelse, ibrugtagning og markedsudbredelses- og kapacitetsopbygningsaktiviteter, mens der i den strategiske planlægningsproces under Horisont Europa vil blive peget på forsknings- og innovationsaktiviteter, der bør gøre brug af Copernicus.
- (77) Med hensyn til dataindsamling bør aktiviteterne under Copernicus tage sigte på at fuldende og opretholde den eksisterende ruminfrastruktur, forberede en langsigtet udskiftning af satellitter, når de er udtjent, samt iværksætte nye missioner vedrørende navnlig nye observationssystemer, der skal bidrage til at imødegå udfordringen med globale klimaændringer, såsom overvågning af antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner. I forbindelse med aktiviteterne inden for rammerne af Copernicus bør den globale overvågning udvides over polarområderne, og man bør støtte sikring af overholdelse af miljøbestemmelser, lovbestemt miljøovervågning og -rapportering og innovative miljøapplikationer inden for landbrug og skovbrug og i forbindelse med forvaltning af vandressourcer og marine ressourcer samt kulturarv, såsom til afgrødeovervågning, vandforvaltning og forbedret brandovervågning. I den forbindelse bør Copernicus mobilisere og drage størst mulig fordel af de investeringer, der er foretaget i løbet af den foregående finansieringsperiode (2014–2020), herunder de investeringer, som medlemsstaterne, ESA og EUMETSAT har foretaget, og samtidig udforske nye operationelle og forretningsmæssige modeller, som kan supplere Copernicuskapaciteterne yderligere. Copernicus kan også bygge videre på vellykkede partnerskaber med medlemsstaterne med henblik på at videreudvikle sin sikkerhedsdimension under passende styringsforanstaltninger for at imødekomme udviklingen i brugerbehovene på sikkerhedsområdet.
- (78) Som en del af data- og informationsbehandlingsfunktionen bør Copernicus sikre langsigtet bæredygtighed og yderligere udvikling af Copernicustjenester, formidle information for at opfylde den offentlige sektors behov og Unionens internationale forpligtelser og optimere mulighederne for kommerciel udnyttelse. Copernicus bør navnlig på europæisk, nationalt, lokalt og globalt niveau levere informationer om sammensætningen af atmosfæren og luftkvaliteten, informationer om oceanernes tilstand og dynamik, informationer til støtte for land- og havisovervågning for at støtte gennemførelsen af EU-politikker samt nationale og lokale politikker, informationer til støtte for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, geospatiale informationer til støtte for beredskabsstyring, herunder gennem forebyggende aktiviteter, sikring af overholdelse af miljøbestemmelserne samt civilsikkerhed, herunder støtte til Unionens optræden udadtil. Kommissionen bør fastlægge passende aftalemæssige arrangementer, der fremmer bæredygtig levering af tjenester.
- (79) I forbindelse med gennemførelsen af Copernicustjenesterne bør Kommissionen drage nytte af kompetente enheder, relevante EU-agenturer, grupperinger eller konsortier af nationale organer eller ethvert andet relevant organ, der kunne være berettiget til at indgå en bidragsaftale. Ved udvælgelsen af disse enheder bør Kommissionen sikre, at der ikke er nogen forstyrrelser i operationerne og leveringen af tjenester, og at de pågældende enheder for så vidt angår sikkerhedsfølsomme data har kapacitet til tidlig varsling og kriseovervågning inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og navnlig den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. I overensstemmelse med finansforordningens artikel 154, stk. 2, er personer og enheder, der overdrages ansvaret for gennemførelse af EU-midler, forpligtet til at overholde princippet om ikkeforskelsbehandling over for alle medlemsstater. Dette princip bør sikres gennem de relevante bidragsaftaler vedrørende leveringen af Copernicustjenesterne.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- (80) Gennemførelsen af Copernicustjenesterne bør fremme offentlighedens anvendelse af tjenesterne, da brugerne vil kunne forudse tjenesternes tilgængelighed og udvikling, og samarbejdet med medlemsstater og andre parter. Til dette formål bør Kommissionen og de enheder, der har fået overdraget ansvaret for at levere tjenester, arbejde tæt sammen med Copernicus' kernebrugersamfund i hele Europa om at videreudvikle Copernicustjeneste- og informationsporteføljen for at sikre, at nye behov i den offentlige sektor og nye politiske behov tilgodeses, hvorved anvendelsen af jordobservationsdata kan optimeres. Kommissionen og medlemsstaterne bør samarbejde om at udvikle in situ-komponenten i Copernicus og fremme sammenlægningen af in situ-datasæt med rumdatasæt for at opnå forbedrede Copernicustjenester.
- (81) Copernicus' gratis, fuldstændige og åbne datapolitik er blevet vurderet som et af de mest vellykkede elementer i forbindelse med gennemførelsen af Copernicus og har spillet en afgørende rolle i skabelsen af en stærk efterspørgsel efter de data og oplysninger, som programmet leverer, hvilket har sikret Copernicus en position som én af verdens største udbydere af jordobservationsdata. Der er et klart behov for at garantere langsigtet og sikker kontinuitet i den gratis, fuldstændige og åbne levering af data, og adgangen bør beskyttes med henblik på at realisere de ambitiøse mål, der er fastsat i rumstrategien for Europa. Copernicusdata frembringes primært til gavn for europæerne, og ved at gøre disse data frit tilgængelige på globalt plan maksimeres samarbejdsmulighederne for Unionens virksomheder og forskere, hvilket bidrager til et effektivt europæisk rumøkosystem. Hvis der indføres begrænsninger for adgangen til Copernicusdata og -informationer, bør de være i overensstemmelse med Copernicus-datapolitikken som defineret i denne forordning og i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1159/2013³¹.
- (82) De data og informationer, der frembringes i forbindelse med Copernicus, bør stilles til rådighed på et fuldstændigt, åbent og gratis grundlag, med forbehold af passende betingelser og begrænsninger, for at fremme anvendelse og deling heraf og for at styrke europæiske markeder for jordobservation, navnlig i aftagerleddet, og dermed skabe vækst og beskæftigelse i Unionen. Herigenem bør der fortsat leveres data og informationer med et højt niveau af sammenhæng, kontinuitet, pålidelighed og kvalitet. Dette kræver en omfattende og brugervenlig adgang til behandling og udnyttelse af Copernicusdata og -informationer med forskellig relevans, hvor Kommissionen fortsat bør følge en integreret tilgang på både EU- og medlemsstatsplan, hvilket også giver mulighed for integration med andre data- og informationskilder. Derfor bør Kommissionen træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at Copernicusdata og informationer er let tilgængelige og brugbare, navnlig ved at fremme data- og informationsadgangstjenesterne (DIAS) i medlemsstaterne og, når det er muligt, fremme interoperabiliteten mellem de eksisterende europæiske jordobservationsdatainfrastrukturer med henblik på at skabe synergier med disse aktiver for at maksimere og styrke udbredelsen på markedet af Copernicusdata og -informationer.
- (83) Kommissionen bør arbejde sammen med dataleverandører for at aftale licensbetingelser for tredjepartsdata med henblik på at lette anvendelsen heraf i Copernicus i overensstemmelse med denne forordning og de gældende tredjepartsrettigheder. Da visse Copernicusdata og -informationer, herunder billeder i høj opløsning, kan påvirke Unionens eller dens medlemsstaters sikkerhed, kan der i behørigt begrundede tilfælde vedtages foranstaltninger til håndtering af risici og trusler i forbindelse med Unionens eller dens medlemsstaters sikkerhed.
- (84) Med henblik på at fremme og lette både nationale, regionale og lokale myndigheders, SMV'ers, videnskabsfolks og forskeres anvendelse af jordobservationsdata og -teknologier bør særlige netværk til distribution af Copernicusdata, herunder nationale og regionale organer såsom Copernicus Relay- og Copernicus Academy-netværkene, fremmes gennem ibrugtagningssaktiviteter. Med henblik herpå bør Kommissionen og med-

³¹ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1159/2013 af 12. juli 2013 om indføjeelse af bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010 om det europæiske jordovervågningsprogram (GMES) vedrørende etablering af registrerings- og licensbetingelser for GMES-brugere og fastsættelse af kriterier for begrænsning af adgang til specialiserede GMES-data og informationer fra GMES-tjenesterne (EUT L 309 af 19.11.2013, s. 1).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

lemsstaterne søge at skabe tættere forbindelser mellem Copernicus og Unionens og de nationale politikker for at sætte gang i efterspørgslen efter kommercielle applikationer og tjenester og give virksomheder, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder, mulighed for at udvikle applikationer, der er baseret på Copernicusdata og -informationer, med henblik på at udvikle et konkurrencedygtigt jordobservationsdataøkosystem i Europa.

- (85) På internationalt plan bør Copernicus levere nøjagtige og pålidelige oplysninger med henblik på samarbejde med tredjelande og internationale organisationer og til støtte for Unionens eksterne politikker og udviklings-samarbejds politikker. Copernicus bør betragtes som et europæisk bidrag til det globale system af jordobservationssystemer (GEOSS), udvalget for jordobservationssatellitter (CEOS), partskonferencen (COP) under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) i 1992, opnåelsen af FN's verdensmål for bæredygtig udvikling (SDG) og Sendairammen for katastroforebyggelse. Det bør etablere eller opretholde et passende samarbejde med relevante sektorspecifikke FN-organer og Den Meteorologiske Verdensorganisation.
- (86) I forbindelse med gennemførelsen af Copernicus bør Kommissionen, hvor det er relevant, drage nytte af de europæiske internationale organisationer, som den allerede har etableret partnerskaber med, navnlig ESA, med henblik på udvikling, samordning, gennemførelse og udvikling af rumkomponenterne, adgang til tredjeparters data, hvor det er relevant, og, hvor det ikke er foretaget af andre enheder, gennemførelse af særlige missioner. Derudover bør Kommissionen drage nytte af EUMETSAT med henblik på gennemførelse af særlige missioner eller dele heraf og, hvor det er relevant, adgang til bidragende missionsdata i overensstemmelse med sin ekspertise og sit mandat.
- (87) På tjenestområdet bør Kommissionen drage passende fordel af den særlige kapacitet, der tilvejebringes af EU-agenturerne, såsom Det Europæiske Miljøagentur (EEA), Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA), Frontex, Satcen samt på mellemstatsligt plan Det Europæiske Center for Mellemlistede Vejrprognoser (ECMWF) og de europæiske investeringer, der allerede er

foretaget i havovervågningstjenesterne gennem Mercator Ocean. På sikkerhedsområdet vil der søges en samlet tilgang på EU-plan sammen med den højtstående repræsentant. Kommissionens Fælles Forskningscenter (JRC) har deltaget aktivt fra starten af GMES-initiativet og har støttet udviklingen for så vidt angår Galileo og SWE-delkomponenten. I henhold til forordning (EU) nr. 377/2014 forvalter JRC beredskabsstyringstjenesten i Copernicus og den globale komponent i landovervågningstjenesten under Copernicus, og det bidrager til kontrollen med kvaliteten og formålstjenligheden af data og informationer og til den fremtidige udvikling. Kommissionen bør fortsat drage nytte af JRC's videnskabelige og tekniske støtte med henblik på gennemførelsen af Copernicus.

- (88) Efter anmodning fra Europa-Parlamentet og Rådet oprettede Unionen en støtteramme for overvågning og sporing i rummet (SST) ved afgørelse nr. 541/2014/EU. Rumaffald er blevet en alvorlig trussel mod rumaktiviteters sikkerhed og bæredygtighed. SST-delkomponenten er derfor af afgørende betydning for at bevare kontinuiteten i programmets komponenter og deres bidrag til Unionens politikker. Ved at søge at forhindre spredning af rumaffald bidrager SST-delkomponenten til at sikre en bæredygtig og garanteret adgang til og brug af rummet, hvilket er et globalt fælles mål. I denne forbindelse kunne SST støtte forberedelsen af EU-projekter for "oprydning" i jordens bane.
- (89) Der bør ske videreudvikling af præstation og autonomi for kapaciteter under SST-delkomponenten. Med henblik herpå bør der oprettes et selvstændigt europæisk katalog over rumobjekter, der bygger på data fra nettet af SST-sensorer. Unionen kunne, hvor det er relevant, overveje at stille nogle af sine data til rådighed for kommercielle, ikkekommercielle og forskningsmæssige formål. SST-delkomponenten bør også fortsat støtte driften og leveringen af SST-tjenester. Da SST-tjenester er brugerdrevne, bør der indføres passende mekanismer til at indsamle brugerkrav, herunder krav vedrørende sikkerhed og videregivelse af relevante oplysninger til og fra offentlige institutioner for at gøre systemet mere effektivt, samtidig med at nationale sikkerhedspolitikker overholdes.
- (90) Leveringen af SST-tjenester bør være baseret på et samarbejde mellem Unionen og

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

medlemsstaterne og på anvendelsen af eksisterende såvel som fremtidig national ekspertise og fremtidige nationale aktiver, herunder dem, der udvikles gennem ESA eller af Unionen. Det bør være muligt at yde finansiel støtte til udviklingen af nye SST-sensorer. Henset til den følsomme karakter af SST bør kontrollen med nationale sensorer og disses drift, vedligeholdelse og fornyelse og behandlingen af data forud for leveringen af SST-tjenester forblive hos de medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten.

- (91) Medlemsstater med ejerskab eller adgang til passende kapaciteter under SST-delkomponenten bør kunne deltage i leveringen af SST-tjenester. Medlemsstater, der deltager i SST-konsortiet etableret i overensstemmelse med afgørelse nr. 541/2014/EU, bør anses for at have ejerskab eller adgang til passende kapaciteter under SST-delkomponenten. Medlemsstater, der ønsker at deltage i levering af SST-tjenester, bør fremsende et enkelt fælles forslag og dokumentere overensstemmelse med yderligere elementer, der vedrører den operationelle opbygning. Der bør fastsættes passende regler vedrørende udvælgelsen og organiseringen af disse medlemsstater.
- (92) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser med hensyn til at vedtage de detaljerede procedurer og elementer for medlemsstaternes deltagelse i levering af SST-tjenester. Hvis der ikke er indsendt et fælles forslag af de medlemsstater, der ønsker at deltage i levering af SST-tjenester, eller hvis Kommissionen finder, at et sådant forslag ikke opfylder de fastsatte kriterier, bør Kommissionen kunne indlede et andet trin med henblik på at fastslå medlemsstaternes deltagelse i levering af SST-tjenester. Procedurerne og elementerne for dette andet trin bør definere de kredsløb, der skal dækkes, og tage hensyn til behovet for at maksimere medlemsstaternes deltagelse i leveringen af SST-tjenester. Hvis disse procedurer og elementer giver Kommissionen mulighed for at udvælge flere forslag for at dække alle kredsløb, bør der også være passende samordningsmekanismer mellem grupperne af medlemsstater og en effektiv løsning til at dække alle SST-tjenester. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse

med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011³².

- (93) Når SST-delkomponenten er oprettet, bør det følge principperne om komplementaritet og kontinuitet for brugerdrevne SST-tjenester af høj kvalitet på grundlag af den bedste ekspertise. SST-delkomponenten bør derfor undgå unødige overlap. Enhver overskydende kapacitet bør sikre SST-tjenesternes kontinuitet, kvalitet og robusthed. Aktiviteterne i ekspertgrupperne bør medvirke til at undgå sådanne unødige overlap.
- (94) Derudover bør SST-delkomponenten bidrage til de eksisterende afbødningsforanstaltninger, såsom COPUOS' retningslinjer for nedbringelse af mængden af rumaffald og retningslinjer for den langsigtede bæredygtighed af aktiviteter i det ydre rum eller andre initiativer, for at garantere sikkerhed og bæredygtighed i forbindelse med aktiviteter i det ydre rum. For at mindske risikoen for kollisioner bør SST-delkomponenten også søge synergier med initiativer til aktiv bortskaffelse og uskadeliggørelse af rumaffald. SST-delkomponenten bør bidrage til at sikre fredelig anvendelse og udforskning af det ydre rum. Stigningen i rumaktiviteter kan have indvirkning på de internationale initiativer inden for styring af trafikken i rummet. Unionen bør følge denne udvikling og kan tage den i betragtning i forbindelse med midtvejsevalueringen af den nuværende flerårige finansielle ramme.
- (95) Aktiviteter i forbindelse med SST-, SWE- og NEO-delkomponenter bør tage hensyn til samarbejdet med internationale partnere, navnlig De Forenede Stater, internationale organisationer og andre tredjeparter, navnlig for at undgå kollisioner i rummet, forhindre spredning af rumaffald og øge beredskabet over for virkningerne af ekstremt rumvejr og jordnære objekter.
- (96) Rådets Sikkerhedsudvalg har anbefalet, at der oprettes en risikostyringsstruktur for at sikre, at der tages behørigt hensyn til data-sikkerhedsspørgsmål ved gennemførelsen af afgørelse nr. 541/2014/EU. Til dette formål og i betragtning af det arbejde, der allerede er udført, bør der indføres passende risikostyringsstrukturer og -procedurer af

³² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- de medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten.
- (97) Ekstremt rumvejr kan true sikkerheden for borgerne og forstyrre driften af rum- og jordbaseret infrastruktur. Derfor bør der oprettes en SWE-delkomponent som led i programmet med det formål at vurdere risiciene vedrørende vejret i rummet og tilsvarende brugerbehov, øge kendskabet til risici vedrørende vejret i rummet, sikre leveringen af brugerdrevne SWE-tjenester og forbedre medlemsstaternes kapacitet til at producere SWE-tjenester. Kommissionen bør prioritere de sektorer, som de operationelle SWE-tjenester skal leveres til, under hensyntagen til brugerbehov, risici og teknologisk parathed. På lang sigt kan behovene i andre sektorer tilgodeses. Leveringen af tjenester på EU-plan i henhold til brugernes behov vil kræve målrettede, koordinerede og fortsatte forsknings- og udviklingsaktiviteter for at støtte udviklingen af SWE-tjenester. Leveringen af SWE-tjenester bør bygge på eksisterende national kapacitet og EU-kapacitet og sikre bred deltagelse blandt medlemsstaterne og europæiske og internationale organisationer samt inddragelse af den private sektor.
- (98) I Kommissionens hvidbog af 1. marts 2017 om Europas fremtid, Romerklæringen undertegnet af stats- og regeringscheferne for EU's 27 medlemsstater den 25. marts 2017 og en række beslutninger fra Europa-Parlamentet erindres der om, at Unionen spiller en stor rolle, når det gælder om at garantere et trygt, sikkert og modstandsdygtigt Europa, der er i stand til at imødegå udfordringer såsom regionale konflikter, terrorisme, cybertrusler og et voksende migrationspres. Sikker og garanteret adgang til satellitkommunikation er et uundværligt redskab for sikkerhedsaktørerne, og at samle og dele denne vigtige ressource på EU-plan styrker en Union, der beskytter sine borgere.
- (99) I Det Europæiske Råds konklusioner af 19. december 2013 udtryktes tilfredshed med forberedelserne til næste generation af statslig satellitkommunikation (GOVSATCOM) gennem et snævert samarbejde mellem medlemsstaterne, Kommissionen og ESA. GOVSATCOM er også blevet udpeget som et af elementerne i den globale strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik i juni 2016. GOVSATCOM bør bidrage til EU's respons over for hybride trusler og yde støtte til EU's strategi for maritim sikkerhed og EU's politik for Arktis.
- (100) GOVSATCOM er et brugercentreret program med en stærk sikkerhedsdimension. GOVSATCOM brugsscenarierne bør af de relevante aktører kunne inddeles i tre hovedgrupper: krisestyring, som kan omfatte civile og militære missioner og operationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer, humanitære kriser og maritime nødsituationer, overvågning, som kan omfatte grænseovervågning, overvågning af området før grænsen, overvågning af søgrænser, havovervågning, overvågning af ulovlig handel og centrale infrastrukturer, som kan omfatte diplomatiske netværk, politikommunikation, digital infrastruktur såsom datacentre og servere, kritiske infrastrukturer såsom energi, transport og vandbarrierer, såsom dæmninger, og ruminfrastrukturer.
- (101) GOVSATCOM's kapacitet og tjenester bør anvendes af EU- og medlemsstatsaktører i forbindelse med sikkerhedskritiske missioner og operationer. Der er derfor behov for et passende niveau af uafhængighed af tredjeparter (tredjelande og enheder fra tredjelande), som dækker alle GOVSATCOM-elementer, såsom rum- og jordbaserede teknologier på komponent-, delsystem- og systemniveau, fremstillingsindustrier, ejere og operatører af rumsystemer og fysisk placering af komponenter på jorden.
- (102) Satellitkommunikation er en begrænset ressource, som begrænses af satellitkapacitet, frekvenser og geografisk dækning. For at være omkostningseffektiv og udnytte stor-driftsfordele er det derfor nødvendigt, at GOVSATCOM optimerer overensstemmelsen mellem efterspørgslen fra GOVSATCOM-brugere og udbuddet i henhold til GOVSATCOM's kontrakter vedrørende GOVSATCOM-kapacitet og -tjenester. Efter som både efterspørgsel og udbud ændrer sig med tiden, kræves der konstant overvågning og fleksibilitet med henblik på at tilpasse GOVSATCOM-tjenesterne.
- (103) De operationelle krav bør være baseret på analysen af brugsscenarierne. Tjenesteporteføljen bør udvikles ud fra disse operationelle krav i kombination med sikkerhedskravene. Tjenesteporteføljen bør indeholde

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

udgangspunktet for GOVSATCOM-tjenesterne. For at sikre den bedst mulige overensstemmelse mellem efterspørgslen og de leverede tjenester kan det være nødvendigt at opdatere tjenesteporteføljen for GOVSATCOM-tjenester regelmæssigt.

- (104) I første fase af GOVSATCOM frem til ca. 2025 vil den nuværende kapacitet blive anvendt. I den forbindelse bør Kommissionen sikre GOVSATCOM-kapaciteter fra medlemsstater med nationale systemer og rumkapaciteter og fra kommercielle satellitkommunikationstjenester eller tjenesteudbydere under hensyntagen til Unionens væsentlige sikkerhedsinteresser. I denne første fase vil GOVSATCOM-tjenesterne blive indført trinvis. Hvis det i løbet af første fase på baggrund af en nærmere analyse af det fremtidige udbud og den fremtidige efterspørgsel viser sig, at denne tilgang ikke er tilstrækkelig til at dække udviklingen i efterspørgslen, bør der kunne træffes beslutning om at overgå til anden fase og udvikle yderligere skræddersyede ruminfrastrukturer eller -kapaciteter via en eller flere offentlig-private partnerskaber, f.eks. med Unionens satellitoperatører.
- (105) For at optimere de tilgængelige satellitkommunikationsressourcer, garantere adgangen i uforudsigelige situationer, såsom naturkatastrofer, og sikre operationel effektivitet og korte turnaround-tider er det nødvendige jordsegment, såsom GOVSATCOM-centre og andre potentielle jordelementer, påkrævet. Det bør udformes på grundlag af operationelle og sikkerhedsmæssige krav. For at mindske risiciene kan et GOVSATCOM-center bestå af flere fysiske lokaliteter. Der kan være behov for andre jordsegmenter, såsom forankringsstationer.
- (106) For brugere af satellitkommunikation er brugerudstyret den absolut vigtigste operationelle grænseflade. Unionens model for GOVSATCOM bør gøre det muligt for de fleste brugere at fortsætte med at anvende deres eksisterende brugerudstyr til GOVSATCOM-tjenester.
- (107) For så vidt angår den operationelle effektivitet har brugerne angivet, at det er vigtigt at tilstræbe interoperabilitet for brugerudstyret, og brugerudstyr, som kan anvende forskellige satellitsystemer. Forskning og udvikling på dette område kan være påkrævet.
- (108) For så vidt angår gennemførelsen bør opgaver og ansvarsområder fordeles mellem specialiserede enheder såsom EDA, EU-Udenrigstjenesten, ESA, agenturet og andre EU-agenturer på en sådan måde, at de er i overensstemmelse med deres primære rolle, navnlig for brugerrelaterede aspekter.
- (109) Den kompetente GOVSATCOM-myndighed har en vigtig rolle med hensyn til at overvåge, om brugere og andre nationale enheder, der spiller en rolle i GOVSATCOM, følger reglerne for deling og prioritering og sikkerhedsprocedurerne, i overensstemmelse med sikkerhedskravene. En medlemsstat, som ikke har udpeget en kompetent GOVSATCOM-myndighed, bør under alle omstændigheder udpege et kontaktpunkt med henblik på at håndtere eventuelle støjsendinger, der påvirker GOVSATCOM.
- (110) Medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten bør kunne deltage i GOVSATCOM, for så vidt som de vælger at godkende GOVSATCOM-brugere eller stiller kapaciteter, lokaliteter eller faciliteter til rådighed. I betragtning af at den enkelte medlemsstat selv kan bestemme, om den godkender GOVSATCOM-brugere eller stiller kapacitet, lokaliteter eller faciliteter til rådighed, kan en medlemsstat ikke forpligtes til at blive GOVSATCOM-deltager eller være vært for GOVSATCOM-infrastrukturer. Programmets GOVSATCOM-komponent vil derfor ikke berøre medlemsstaternes ret til at undlade at deltage i GOVSATCOM, herunder i overensstemmelse med deres nationale ret eller forfatningsmæssige krav i forbindelse med politikker vedrørende manglende overensstemmelse og ikkedeltagelse i militære alliancer.
- (111) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår vedtagelse af operationelle krav for GOVSATCOM-tjenester og af tjenesteporteføljen for GOVSATCOM-tjenester. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (112) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår vedtagelse af regler for deling og prioritering af anvendelse af samlede GOVSATCOM-satellitkommunikationskapaciteter. Ved fastsættelsen af reglerne for deling og prioritering bør Kommissionen

tage hensyn til operationelle krav og sikkerhedskrav og analysere risici og forventet efterspørgsel fra GOVSATCOM's deltagere. Selv om GOVSATCOM-tjenester i princippet bør leveres gratis til GOVSATCOM-brugere, kan der, hvis denne analyse konkluderer en mangel på kapacitet, og for at undgå en forvridning af markedet udvikles en prispolitik som en del af disse detaljerede regler for deling og prioritering. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.

- (113) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår den jordbaserede infrastrukturens beliggenhed inden for rammerne af GOVSATCOM. Ved udvælgelsen af sådan beliggenhed bør Kommissionen kunne tage hensyn til operationelle krav og sikkerhedskrav såvel som til eksisterende infrastruktur. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (114) Ved forordning (EU) nr. 912/2010 blev der oprettet et EU-agentur benævnt Det Europæiske GNSS-Agentur med henblik på at forvalte visse aspekter af de satellitbaserede navigationsprogrammer Galileo og EGNOS. I nærværende forordning overdrages Det Europæiske GNSS-Agentur nye opgaver, særligt sikkerhedsgodkendelse, ikke kun hvad angår Galileo og EGNOS, men også for andre af programmets komponenter. Navn, opgaver og organisatoriske aspekter af Det Europæiske GNSS-Agentur bør derfor tilpasses i overensstemmelse hermed.
- (115) I overensstemmelse med afgørelse 2010/803/EU³³ er agenturets hjemsted i Prag. Agenturets personale kan med henblik på gennemførelsen af agenturets opgaver være placeret i et af de i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413³⁴ omhandlede Galileo- eller EGNOS-jordcentre med henblik på at gennemføre de programaktiviteter, der er fastsat i den relevante aftale. For

at agenturet kan fungere så effektivt som muligt, vil et begrænset antal medarbejdere desuden kunne placeres i lokale kontorer i én eller flere medlemsstater. En sådan placering af personalet uden for agenturets hjemsted og uden for Galileo- og EGNOS-jordcentre bør ikke føre til, at agenturets kerneaktiviteter overføres til sådanne lokale kontorer.

- (116) I betragtning af dets udvidede anvendelsesområde, som ikke længere vil være begrænset til Galileo og EGNOS, bør navnet på Det Europæiske GNSS-Agentur ændres. Agenturet bør dog sikre kontinuiteten i Det Europæiske GNSS-Agenturs aktiviteter, herunder kontinuiteten med hensyn til rettigheder og forpligtelser, personale og gyldigheden af alle de beslutninger, der træffes.
- (117) Som følge af agenturets mandat og Kommissionens rolle i forbindelse med gennemførelsen af programmet bør en række af de beslutninger, som træffes af bestyrelsen, ikke vedtages uden tilslutning fra Kommissionens repræsentanter.
- (118) Uden at dette berører Kommissionens beføjelser, skal bestyrelsen, Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og den administrerende direktør være uafhængige ved udførelsen af deres opgaver og bør handle ud fra almene samfundshensyn.
- (119) Det er muligt, og endog sandsynligt, at nogle af programmets komponenter vil være baseret på anvendelsen af følsom eller sikkerhedsrelateret national infrastruktur. I sådanne tilfælde vil det af hensyn til den nationale sikkerhed være nødvendigt at fastsætte, at repræsentanter for medlemsstater og repræsentanter for Kommissionen deltager møder i bestyrelsen og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse på "need-to-know"-basis. I bestyrelsen må kun de repræsentanter for medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur, og en repræsentant for Kommissionen deltage i afstemninger. Bestyrelsens forretningsorden og forretningsordenen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse bør fastsætte de situationer, hvor denne procedure finder anvendelse.
- (120) I henhold til punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning³⁵ bør dette program evalueres på grundlag af oplysninger indsamlet i overensstemmelse med specifikke overvågnings-

³³ Afgørelse vedtaget ved fælles overenskomst mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer af 10. december 2010 om fastlæggelse af Det Europæiske GNSS-agenturs hjemsted (2010/803/EU) (EUT L 342 af 28.12.2010, s. 15).

³⁴ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413 af 18. marts 2016 om placeringen af den jordbaserede infrastruktur for det system, der er etableret under Galileo-programmet, og de foranstaltninger, der er nødvendige for dens drift, og om ophævelse af gennemførelsesafgørelse 2012/117/EU (EUT L 74 af 19.3.2016, s. 45).

³⁵ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inddeltagelse i EØS-avtalen om en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

krav, samtidig med at administrative byrder, navnlig for medlemsstaterne, og overregulering undgås. Disse krav kan, hvor det er relevant, omfatte målbare indikatorer som grundlag for en evaluering af programmets virkninger i praksis.

- (121) Anvendelsen af Copernicus- og Galileo-baserede tjenester forventes generelt at få stor betydning for den europæiske økonomi. Imidlertid synes ad hoc-målinger og case studies at dominere billedet i dag. Kommissionen (Eurostat) bør fastlægge relevante statistiske målinger og indikatorer, som kan danne grundlag for overvågning af virkningen af Unionens rumaktiviteter på en systematisk og autoritativ måde.
- (122) Europa-Parlamentet og Rådet bør straks underrettes om arbejdsprogrammerne.
- (123) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser vedrørende omfordeling af midler mellem udgiftskategorierne i programmets budget, vedtagelse af bidragsafgørelser, der vedrører bidragsaftalerne, fastsættelse af de tekniske og operationelle krav, som er nødvendige for gennemførelsen og udviklingen af programmets komponenter og af de tjenester, de leverer, afgørelse om den finansielle partnerskabsrammeaftale, vedtagelse af de nødvendige foranstaltninger med henblik på et velfungerende Galileos og EGNOS og deres udbredelse på markedet, vedtagelse af de nærmere bestemmelser vedrørende adgangen til SST-tjenester og relevante procedurer, vedtagelse af den flerårige plan og nøglepræstationsindikatorerne for udvikling af EU-SST-tjenester, vedtagelse af de nærmere bestemmelser vedrørende den organisatoriske ramme for medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten, udvælgelse af SWE-tjenester og vedtagelse af arbejdsprogrammerne. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011. Kommissionen bør bistås af programudvalget, der bør mødes i en bestemt sammensætning.
- (124) Eftersom programmets komponenter er brugerdrevne, kræver anvendelsen og udviklingen af disse vedvarende og effektiv inddragelse af brugerne, navnlig hvad angår definitionen og valideringen af kravene til tjenester. For at øge brugerværdien bør bidrag fra brugerne aktivt søges indhentet gennem regelmæssige høringer af slutbru-

gerne i medlemsstaternes offentlige og private sektorer samt, hvor det er relevant, af internationale organisationer. Med henblik herpå bør der nedsættes en arbejdsgruppe ("brugerforum"), der skal bistå programudvalget med at identificere brugernes krav, verificere, om tjenesterne opfylder kravene, og identificere mangler i forbindelse med de leverede tjenester. Programudvalgets forretningsorden bør indeholde bestemmelser om organiseringen af denne arbejdsgruppe med henblik på at tage højde for de særlige forhold, der gør sig gældende for hver enkelt af programmets komponenter og hver tjeneste inden for komponenterne. Når det er muligt, bør medlemsstaterne bidrage til brugerforummet på grundlag af en systematisk og koordineret høring af brugerne på nationalt plan.

- (125) Eftersom god offentlig styring kræver en ensartet forvaltning af programmet, en hurtigere beslutningsproces og lige adgang til oplysninger, kan repræsentanter for enheder, der har fået overdraget opgaver i tilknytning til programmet, eventuelt deltage som observatører i arbejdet i det programudvalg, der er nedsat i medfør af forordning (EU) nr. 182/2011. Af samme årsager kan repræsentanter for tredjelands og internationale organisationer, der har indgået en international aftale med Unionen i relation til programmet eller dets komponenter eller delkomponenter, eventuelt deltage i programudvalgets arbejde med forbehold af sikkerhedsbegrænsninger og som foreskrevet i en sådan aftale. Repræsentanterne for enheder, der har fået tildelt opgaver i forbindelse med programmet, tredjelands og internationale organisationer har ikke stemmeret i programudvalget. Betingelserne for observatørers og ad hoc-deltageres deltagelse bør fastsættes i programudvalgets forretningsorden.
- (126) For at sikre en effektiv vurdering af programmets fremskridt hen imod opfyldelsen af dets målsætninger bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, for så vidt angår supplerende af bestemmelserne om de Copernicusdata og -informationer, der skal leveres til Copernicus-brugerne med hensyn til de specifikationer og betingelser og procedurer for adgang til og brug af sådanne data og sådanne informationer og med henblik på at

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

ændre bilag X til denne forordning for så vidt angår gennemgang eller supplement af indikatorerne, hvis det anses for nødvendigt, og med henblik på at supplere denne forordning med bestemmelser om fastsættelse af en overvågnings- og evalueringsramme. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den institutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

- (127) Målet for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af tiltagets omfang og virkninger, som overstiger, hvad en enkelt medlemsstat økonomisk og teknisk kan klare alene, bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (128) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af programmets sikkerhedskrav bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011. Medlemsstaterne bør kunne udøve maksimal kontrol over programmets sikkerhedskrav. Når Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter om programmets sikkerhed, bør den bistås af programudvalget i en særlig sikkerhedskonfiguration. I betragtning af den følsomme karakter af sikkerhedsanliggender bør programudvalgets formand bestræbe sig på at finde løsninger, der nyder den bredest mulige tilslutning i udvalget. Kommissionen bør ikke vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger de generelle sikkerhedskrav for programmet, i de tilfælde, hvor programudvalget ikke har afgivet en udtalelse.
- (129) Programmet bør oprettes for en periode på syv år, så dets varighed tilpasses varigheden af den flerårige finansielle ramme for 2021-

2027 som fastsat i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093³⁶ ("FFR 2021-2027"). Agenturet, som udfører sine egne opgaver, er ikke omfattet af denne tidsbegrænsning.

- (130) For at sikre kontinuitet i ydelsen af støtte på det relevante politikområde og muliggøre, at gennemførelsen kan påbegyndes fra begyndelsen af FFR 2021-2027, bør denne forordning træde i kraft hurtigst muligt og finde anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021.
- (131) Forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU bør derfor ophæves.

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Afsnit I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Genstand

Denne forordning opretter Unionens rumprogram ("programmet") for varigheden af FFR 2021-2027. Den fastsætter programmets målsætninger, budgettet for perioden 2021-2027, formerne for EU-finansiering og reglerne for ydelse af sådan finansiering samt reglerne for programmets gennemførelse.

Denne forordning opretter Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet ("agenturet"), der erstatter og afløser Det Europæiske GNSS-Agentur oprettet ved forordning (EU) nr. 912/2010, og der fastsættes regler for driften af dette agentur.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) "rumfartøj": ethvert objekt, der befinder sig i kredsløb om jorden, og som er designet til at udføre en specifik funktion eller mission såsom kommunikation, navigation eller jordobservationer, herunder satellitter, løfteraketters øverste trin og reentrykapsler; et rumfartøj, som ikke længere kan opfylde sin planlagte mission, anses for at være ikkefunktionsdygtigt; reserve- eller standbyrumfartøjer,

³⁶ Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 11).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- som afventer en mulig reaktivering, anses for at være funktionsdygtige
- 2) "rumobjekt": ethvert menneskeskabt objekt i det ydre rum
 - 3) "jordnære objekter" (near earth objects): naturskabte objekter i solsystemet, der nærmer sig jorden
 - 4) "rumaffald": ethvert rumobjekt, herunder rumfartøjer eller fragmenter og elementer heraf, der er i kredsløb om jorden, eller som trænger ind i jordens atmosfære igen, og som ikke fungerer eller ikke længere tjener noget specifikt formål, herunder dele af raketter eller kunstige satellitter eller inaktive kunstige satellitter
 - 5) "rumvej": naturligt forekommende variationer i rummiljøet ved solen og omkring jorden, herunder soleruptioner, solprotoner, variationer i solvinden, udstødelse af koronamasse, geomagnetiske storme og dynamikker, solstrålingsstorme og ionosfæriske forstyrrelser, som potentielt kan indvirke på jorden og på rumbaserede infrastrukturer
 - 6) "kendskab til situationen i rummet" (space situational awareness eller "SSA"): en holistisk tilgang, herunder viden om og forståelse af de vigtigste risici i rummet, der omfatter kollisioner mellem rumobjekter, fragmentering og genindtrængen af rumobjekter i atmosfæren, rumvejsfænomener og jordnære objekter
 - 7) "system til overvågning og sporing i rummet" eller "SST": et net af jordbaserede og rumbaserede sensorer, der er i stand til at overvåge og spore rumobjekter sammen, og som har behandlingskapaciteter
 - 8) "SST-sensor": en anordning eller en kombination af anordninger, såsom jordbaserede eller rumbaserede radarer, lasere og teleskoper, som er i stand til at udføre rumovervågning eller rumsporing og kan måle de fysiske parametre i relation til rumobjekter såsom størrelse, position og hastighed
 - 9) "SST-data": rumobjekters, herunder rumaffalds, fysiske parametre indhentet af SST-sensorer eller rumobjekters kredsløbsparametre, som er udledt af SST-sensorers observationer inden for rammerne af SST-delkomponenten
 - 10) "SST-informationer": behandlede SST-data, som er umiddelbart forståelige for modtageren
 - 11) "returlink": en funktionel kapacitet under Galileos eftersøgnings- og redningstjeneste (SAR); Galileos SAR-tjeneste skal bidrage til den globale overvågning af luftfartøjer som defineret af Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO)
 - 12) "Copernicussatellitter": særlige Copernicussatellitter, rumfartøjer eller rumfartøjers nytte-last til rumbåren jordobservation
 - 13) "Copernicusdata": data leveret af Copernicussatellitter, herunder de tilhørende metadata
 - 14) "Copernicustredjepartsdata og -informationer": geodata og geoinformationer, der licenseres til brug for eller gøres tilgængelige inden for rammerne af Copernicus, og som stammer fra andre kilder end Copernicussatellitter
 - 15) "Copernicus-in situ-data": observationsdata fra jord-, sø- eller luftbaserede sensorer samt reference- og hjælpe-data, der licenseres eller leveres til brug i Copernicus
 - 16) "Copernicusinformationer": informationer, der genereres af Copernicustjenesterne efter behandling eller modellering, herunder de tilhørende metadata
 - 17) "deltagende stater i Copernicus": tredjelande, der bidrager finansielt og deltager i Copernicus i henhold til en international aftale, der er indgået med Unionen
 - 18) "Copernicuskernebrugere": EU-institutioner og -organer og de europæiske nationale eller regionale offentlige organer i Unionen, eller deltagende stater i Copernicus, der har fået overdraget offentlige serviceopgaver med henblik på at fastlægge, gennemføre, håndhæve eller overvåge civile offentlige politikker, såsom miljø-, civilbeskyttelses- eller sikkerhedspolitikker, herunder sikkerhed med hensyn til infrastruktur, der har gavn af Copernicusdata og Copernicusinformationer og har en yderligere rolle som drivkraft for udviklingen af Copernicus
 - 19) "andre Copernicusbrugere": forsknings- og uddannelsesorganisationer, kommercielle og private organer, velgørende organisationer, ikkestatslige organisationer og internationale organisationer, der har gavn af Copernicusdata og Copernicusinformationer
 - 20) "Copernicusbrugere": Copernicuskernebrugere og andre Copernicusbrugere
 - 21) "Copernicustjenester": værdiforøgende tjenester af generel og fælles interesse for Unionen og medlemsstaterne, som finansieres af programmet, og som omdanner jordobservationsdata, Copernicus-in-situ-data og andre supplerende data til behandlet, aggregeret og fortolket information, der er skræddersyet til Copernicusbrugernes behov

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- 22) "GOVSATCOM-bruger": en offentlig myndighet, et organ med ansvar for udøvelse af offentlig myndighed, en international organisation eller en fysisk eller juridisk person, der er behørigt bemyndiget og har fået overdraget opgaver vedrørende tilsyn med og forvaltning af sikkerhedskritiske missioner, operationer og infrastrukturer
- 23) "GOVSATCOM-center": et operationelt center, hvis hovedfunktion er at linke GOVSATCOM-brugerne til udbyderne af GOVSATCOM's kapacitet og tjenester på en sikker måde og dermed optimere udbud og efterspørgsel på ethvert givet tidspunkt
- 24) "GOVSATCOM-brugsscenario": en operationel situation i et bestemt miljø, hvor GOVSATCOM-tjenester er påkrævede
- 25) "EU's klassificerede informationer eller "EUCI": informationer eller materiale mærket med en EU-sikkerhedsklassifikation, hvis uautoriserede videregivelse kunne forvolde Unionens eller en eller flere af medlemsstaternes interesser skade i forskellig grad
- 26) "følsomme ikkeklassificerede informationer": ikkeklassificerede følsomme informationer som omhandlet i artikel 9 i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443³⁷, i medfør af hvilken gælder en forpligtelse til at beskytte følsomme ikkeklassificerede informationer, som udelukkende finder anvendelse på Europa-Kommissionen og på EU-agenturer og -organer, der i henhold til lovgivningen er forpligtede til at anvende Kommissionens sikkerhedsregler
- 27) "blandingsoperation": foranstaltninger, som støttes over EU-budgettet, herunder inden for blandingsfaciliteter, jf. finansforordningens artikel 2, stk. 6, og som kombinerer støtte eller finansielle instrumenter, der ikke skal tilbagebetales, eller budgetgarantier fra EU-budgettet eller støtte, der skal tilbagebetales, fra udviklingsinstitutioner eller andre offentlige finansieringsinstitutioner samt fra kommercielle finansieringsinstitutioner og investorer
- 28) "retlig enhed": en fysisk person eller en efter national ret, EU-retten eller international ret oprettet og anerkendt juridisk person, der har status som juridisk person og i eget navn kan udøve rettigheder og være pålagt pligter, eller en enhed, der ikke er en juridisk person, jf. finansforordningens artikel 197, stk. 2, litra c)
- 29) "betroet administrator": en juridisk enhed, der er uafhængig af Kommissionen eller en tredjepart, og som modtager data fra Kommissionen eller den pågældende tredjepart med henblik på sikker opbevaring og behandling af disse data
- 30) "tredjeland": et land, der ikke er medlem af Unionen.

Artikel 3

Programmets komponenter

1. Programmet består af følgende komponenter:
 - a) "Galileo", som er et selvstændigt civilt system for global satellitbaseret navigation (GNSS) under civil kontrol, som omfatter en konstellation af satellitter, centre og et globalt net af stationer på jorden, som leverer positionsbestemmelses-, navigations- og tidsbestemmelsestjenester og integrerer sikkerhedsbehov og -krav
 - b) "European Geostationary Navigation Overlay Service" (den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste) "EGNOS", som er et civilt regionalt satellitnavigations-system under civil kontrol, der består af centre og stationer på jorden og en række transpondere, der er installeret i geostationære satellitter, og som forstærker og korrigerer åbne signaler udsendt af Galileo og andre GNSS-systemer, bl.a. med henblik på lufttrafikstyringstjenester, luftfartstjenester og andre transportsystemer
 - c) "Copernicus", som er et operationelt, selvstændigt, brugerdrevet civilt jordobservationsystem under civil kontrol, der bygger på de eksisterende nationale og europæiske kapaciteter, og som tilbyder geoinformationsdata og -tjenester, bestående af satellitter, jordinfrastruktur, data- og informationsbehandlingsfaciliteter og distributionsinfrastruktur baseret på en fuldstændig, gratis og åben datapolitik, og som, hvor det er relevant, integrerer sikkerhedsbehov og -krav
 - d) "kendskab til situationen i rummet" eller "SSA", som omfatter følgende delkomponenter:
 - i) "SST-delkomponent", som er et system til overvågning og sporing i rummet, hvis formål er at forbedre, forvalte og levere data, informationer og tjenester i forbindelse med overvågning og sporing af rumobjekter, der befinder sig i kredsløb om jorden

³⁷ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 af 13. marts 2015 om sikkerhedsbeskyttelse i Kommissionen (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 41).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- ii) "SWE-delkomponent", som er observationsbaserede parametre med relation til rumvejr og
 - iii) "NEO-delkomponent", som vedrører overvågning af risikoen for, at jordnære objekter i rummet nærmer sig jorden
 - e) "GOVSATCOM", som er en satellitkommunikationstjeneste, der under civil og statslig kontrol muliggør levering af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester for Unionens og medlemsstaternes myndigheder, som forvalter sikkerhedskritiske missioner og infrastrukturer.
2. Programmet skal omfatte yderligere foranstaltninger til sikring af effektiv og selvstændig adgang til rummet for programmet og fremme af en innovativ og konkurrencedygtig europæisk rumsektor, såvel i leverandørleddet som i aftagerleddet, så der sker styrkelse af Unionens rumøkosystem og styrkelse af Unionen som global aktør.

Artikel 4

Målsætninger

1. Programmets generelle målsætninger er at:
- a) tilvejebringe eller bidrage til tilvejebringelsen af ajourførte og, hvis det er relevant, sikre rumrelaterede data, informationer og tjenester af høj kvalitet uden afbrydelse og om muligt på globalt niveau, der opfylder nuværende og fremtidige behov og er i stand til at støtte Unionens politiske prioriteter og anden evidensbaseret og uafhængig beslutningstagning, bl.a. i forbindelse med klimaændringer, transport og sikkerhed
 - b) maksimere de socioøkonomiske fordele, navnlig ved at fremme udviklingen af en innovativ og konkurrencedygtig europæisk sektor i leverandørleddet og i aftagerleddet, herunder SMV'er og nystartede virksomheder, og derved muliggøre vækst og jobskabelse i Unionen og fremme den bredest mulige udbredelse og anvendelse af de data, informationer og tjenester, der leveres gennem programmets komponenter, både i og uden for Unionen, samtidig med at der sikres synergier og komplementaritet med Unionens aktiviteter inden for forskning og teknologisk udvikling, som gennemføres i henhold til forordning for Horisont Europa³⁸
 - c) øge beskyttelsen af og sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater og styrke Uni-

- onens autonomi, navnlig i teknologisk henseende
- d) fremme Unionens rolle som en global aktør i rumsektoren, tilskynde til internationalt samarbejde, styrke det europæiske rumdiplomati, herunder ved at fremme principperne om gensidighed og fair konkurrence, samt styrke dens rolle, når det gælder håndtering af globale udfordringer, støtte til globale initiativer, herunder med hensyn til bæredygtig udvikling, samt øget bevidsthed om rummet som menneskehedens fælles arv
- e) øge beskyttelsen, sikkerheden og bæredygtigheden af alle aktiviteter i rummet, som vedrører rumobjekter og spredning af rumaffald, samt rummiljøet ved at gennemføre passende foranstaltninger, herunder udvikling og anvendelse af teknologier til bortskaffelse af rumfartøjer ved afslutningen af driftslevetiden og til bortskaffelse af rumaffald.

2. Programmets specifikke målsætninger er:

- a) for Galileo og EGNOS: at tilvejebringe langsigtede, avancerede og sikre positionsbestemmelses-, navigations- og tidsbestemmelsestjenester, samtidig med at tjenesterens kontinuitet og robusthed sikres
- b) for Copernicus: at levere nøjagtige og pålidelige jordobservationsdata, -informationer og -tjenester, der integrerer andre datakilder, og som tilvejebringes på et langsigtet og bæredygtigt grundlag, med henblik på at understøtte udformningen, gennemførelsen og overvågningen af Unionens og dens medlemsstats politikker og foranstaltninger baseret på brugernes krav
- c) for SSA: at forbedre kapaciteter under SST-delkomponenten med henblik på at overvåge, spore og identificere rumobjekter og rumaffald for yderligere at øge præstation og autonomi på EU-niveau for kapaciteter under SST-delkomponenten, levere rumvejrstjenester og kortlægge og oprette netværk for medlemsstaternes NEO-kapaciteter
- d) for GOVSATCOM: at sikre langsigtet tilgængelighed af pålidelige, sikre og omkostningseffektive satellitkommunikationstjenester for GOVSATCOM-brugere
- e) at støtte en selvstændig, sikker og omkostningseffektiv adgangskapacitet til rummet under hensyntagen til Unionens væsentlige sikkerhedsinteresser

³⁸ Procedure 2018/0224/COD

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om indlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- f) at fremme udviklingen af en stærk EU-rum-økonomi, herunder ved at støtte rumøkosystemet og ved at styrke konkurrenceevne, innovation, iværksætterånd, kompetencer og kapacitetsopbygning i alle medlemsstater og i Unionens regioner, navnlig med hensyn til SMV'er og nystartede virksomheder eller fysiske og juridiske personer fra Unionen, som er aktive eller ønsker at være aktive inden for denne sektor.

Artikel 5

Adgang til rummet

1. Programmet støtter indkøb og sammenlægning af opsendelsestjenester til dækning af programmets behov og efter anmodning sammenlægningen for medlemsstater og internationale organisationer.
2. I synergi med andre EU-programmer og finansieringsordninger, og uden at det berører ESA's aktiviteter i forbindelse med adgang til rummet, kan programmet støtte:
 - a) tilpasninger, herunder teknologisk udvikling, til opsendelsessystemer, som er nødvendige i forbindelse med opsendelse af satellitter, herunder alternative teknologier og innovative systemer til at få adgang til rummet, med henblik på at gennemføre programmets komponenter
 - b) tilpasninger til jordbaseret infrastruktur, herunder ny udvikling, som er nødvendige for gennemførelsen af programmet.

Artikel 6

Foranstaltninger til støtte for en innovativ og konkurrencedygtig EU-rumsektor

1. Programmet skal fremme kapacitetsopbygning i hele Unionen ved at støtte:
 - a) innovationsaktiviteter til optimal udnyttelse af rumteknologier, -infrastrukturer eller -tjenester samt foranstaltninger til at fremme udbredelsen af innovative løsninger, der stammer fra forsknings- og innovationsaktiviteter, og som støtter udviklingen af aftagerleddet, navnlig gennem synergier med andre EU-programmer og finansielle instrumenter, herunder InvestEU-programmet
 - b) aktiviteter, der sigter mod at fremme offentlig efterspørgsel og innovation i den offentlige sektor, med henblik på at realisere det

fulde potentiale af offentlige tjenester for borgere og virksomheder

- c) iværksætteri, herunder fra indledningsfasen til ekspansion, i overensstemmelse med artikel 21 ved at anvende andre bestemmelser om adgang til finansiering som fastsat i artikel 18 og afsnit III, kapitel I, samt ved at anvende en strategi baseret på "modellen med første kontrakt"
- d) fremkomsten af et erhvervsvenligt rumøkosystem gennem samarbejde mellem foretagender i form af et netværk af rumcentre, der:
 - i) på nationalt og regionalt plan samler aktører fra rumsektoren, den digitale sektor og andre sektorer samt brugere, og
 - ii) som har til formål at stille støtte, faciliteter og tjenester til rådighed for borgere og virksomheder for at fremme iværksætteri og færdigheder, at fremme synergier i aftagerleddet og at styrke samarbejdet med de digitale innovationsknudepunkter, der er etableret i forbindelse med programmet for et digitalt Europa³⁹
- e) formidlingen af uddannelsesaktiviteter, navnlig for fagfolk, iværksættere, nyuddannede og studerende, navnlig ved hjælp af synergier med nationale og regionale initiativer, med henblik på udvikling af avancerede kompetencer
- f) adgang til behandlings- og testfaciliteter for fagfolk i den private og den offentlige sektor, studerende og iværksættere
- g) certificerings- og standardiseringsaktiviteter
- h) styrkelsen af europæiske forsyningskæder i hele Unionen gennem bred deltagelse af virksomheder, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder, i alle programmets komponenter, navnlig ved hjælp af artikel 14, samt foranstaltninger til støtte for deres konkurrenceevne på globalt plan.
2. I forbindelse med gennemførelsen af de i stk. 1 omhandlede aktiviteter skal behovet for at udvikle kapacitet i medlemsstater med en fremspirende rumindustri støttes med henblik på at give alle medlemsstater lige mulighed for at deltage i rumprogrammet.

³⁹ Procedure 2018/0227(COD)

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Artikel 7

Tredjelandes og internasjonale organisationers deltagelse i programmet

1. Galileo, EGNOS og Copernicus, samt delkomponenterne SWE og NEO, men ikke SST-delkomponenten, er åpne for deltagelse af medlemmer af Den Europæiske Frihandels-sammenslutning (EFTA, som er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

For Copernicus og delkomponenterne SWE og NEO, men ikke SST-delkomponenten, kan følgende lande deltage:

- a) tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådsafgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Unionen og de pågældende lande
- b) lande omfattet af den europæiske nabo-skabspolitik i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådsafgørelser eller i lignende aftaler, og i overensstemmelse med de særlige betingelser, der er fastsat i aftaler mellem Unionen og disse lande.

2. I overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i en konkret aftale indgået i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF om et tredjelandes eller en international organisations deltagelse i EU-programmer, er:

- a) Galileo og EGNOS åbne for deltagelse af de tredjelande, der er omhandlet i stk. 1, andet afsnit, litra a) og b),
- b) GOVSATCOM åben for deltagelse af medlemmer af EFTA, som er medlem af EØS, samt de tredjelande, der er omhandlet i stk. 1, andet afsnit, litra a) og b), og
- c) Galileo, EGNOS, Copernicus, GOVSATCOM, samt SWE- og NEO-delkomponenterne, men ikke SST-delkomponenten, er åbne for deltagelse af andre tredjelande end dem, der er omfattet af stk. 1, og internationale organisationer.

Den konkrete aftale, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit:

- a) skal sikre en rimelig balance for så vidt angår bidrag fra og fordele for det tredjeland eller den internationale organisation, som deltager i EU-programmerne
- b) skal fastsætte betingelserne for deltagelse i programmerne, herunder beregningen af finansielle bidrag til de enkelte programmer og deres administrationsomkostninger.
- c) må ikke indrømme et tredjeland eller en international organisation beslutningskompetence med hensyn til EU-programmet
- d) skal garantere Unionens ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte sine finansielle interesser.

De bidrag, der er omhandlet i dette stykkes andet afsnit, litra b), udgør formålsbestemte indtægter i overensstemmelse med finansforordningens artikel 21, stk. 5.

3. Deltagelse i programmets komponenter eller delkomponenter, bortset fra SST-delkomponenten, er kun åben for tredjelande og internationale organisationer i henhold til denne artikel, såfremt de væsentlige sikkerhedsinteresser for Unionen og dens medlemsstater beskyttes, herunder for så vidt angår beskyttelsen af klassificerede informationer i henhold til artikel 43.

Artikel 8

Tredjelandes og internasjonale organisationers adgang til SST-tjenester, GOVSATCOM-tjenester og Galileos statsregulerede tjeneste

1. Tredjelande og internationale organisationer kan få adgang til GOVSATCOM-tjenester, såfremt:

- a) de i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF indgår en aftale, der fastsætter vilkår og betingelser for adgangen til GOVSATCOM-tjenester, og
- b) de overholder denne forordnings artikel 43.

2. Tredjelande og internationale organisationer, der ikke har deres hjemsted i Unionen, kan få adgang til de i artikel 55, stk. 1, litra d), omhandlede SST-tjenester, såfremt:

- a) de i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF indgår en aftale, der fastsætter vilkår og betingelser for adgangen til sådanne tjenester, og
- b) de overholder denne forordnings artikel 43.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

3. Der kræves ikke en aftale indgået i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF for adgang til SST-tjenester, som er offentligt tilgængelige, jf. artikel 55, stk. 1, litra a), b) og c). Adgang til disse tjenester gives på baggrund af en anmodning fra de potentielle brugere i overensstemmelse med artikel 55.
4. Adgangen for tredjelande og internationale organisationer til den statsregulerede tjeneste (PRS), der leveres af Galileo, reguleres af artikel 3, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU⁴⁰.
4. Kommissionen bestræber sig på at indgå kontrakter, aftaler eller andre ordninger med tredjeparter for så vidt angår:
 - a) allerede eksisterende ejendomsrettigheder i forbindelse med materielle eller immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles inden for rammerne af programmets komponenter
 - b) erhvervelse af ejerskab eller licensrettigheder i forbindelse med andre materielle og immaterielle aktiver, som er nødvendige for programmets gennemførelse.
5. Kommissionen sikrer ved hjælp af en hensigtsmæssig ramme optimal udnyttelse af de materielle og immaterielle aktiver, der er omhandlet i stk. 1 og 2, og som ejes af Unionen.
6. Hvis aktiverne omhandlet i stk. 1 og 2 omfatter intellektuelle ejendomsrettigheder, forvalter Kommissionen disse rettigheder så effektivt som muligt under hensyntagen til:
 - a) behovet for at beskytte aktiverne og give dem værdi
 - b) samtlige berørte parter interesser
 - c) behovet for en harmonisk udvikling af markeder og nye teknologier og
 - d) behovet for kontinuitet i de tjenester, der leveres af programmets komponenter.

Artikel 9

Ejerskab til og brug af aktiver

1. Unionen er ejer af alle materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles inden for rammerne af programmets komponenter, jf. dog stk. 2. I den forbindelse sikrer Kommissionen, at de relevante kontrakter, aftaler og øvrige ordninger i forbindelse med aktiviteterne, som kan medføre, at der skabes eller udvikles sådanne aktiver, indeholder bestemmelser, der garanterer Unionens ejerskab til disse aktiver.
 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på de materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles inden for rammerne af programmets komponenter, såfremt de aktiviteter, som kan medføre, at der skabes eller udvikles sådanne aktiver:
 - a) udføres i overensstemmelse med tilskud eller priser, som finansieres fuldt ud af Unionen
 - b) ikke er fuldt finansieret af Unionen eller
 - c) vedrører udvikling, fremstilling eller anvendelse af PRS-modtagere, der indeholder EUCI, eller dele til sådanne modtagere.
 3. Kommissionen sikrer, at kontrakter, aftaler og andre ordninger i forbindelse med de aktiviteter, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, indeholder bestemmelser om en passende ejerskabsordning for disse aktiver og for så vidt angår denne artikels stk. 2, litra c), at nævnte kontrakter, aftaler og ordninger sikrer, at Unionen kan anvende PRS-modtagerne i overensstemmelse med afgørelse nr. 1104/2011/EU.
- Kommissionen sikrer navnlig, at de relevante kontrakter, aftaler og andre ordninger indeholder mulighed for at overdrage disse intellektuelle ejendomsrettigheder til tredjeparter eller udstede licenser til tredjeparter til udnyttelse af disse rettigheder, herunder til ophavspersonen til sådanne intellektuelle rettigheder, og at agenturet frit kan gøre brug af disse rettigheder, hvis det er nødvendigt for udførelsen af opgaverne i henhold til denne forordning.
- Den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 28, stk. 4, eller de bidragsaftaler, der er omhandlet i artikel 32, stk. 1, skal indeholde relevante bestemmelser, der gør det muligt for ESA og andre bemyndigede enheder at anvende de i nærværende stykkes første afsnit omhandlede intellektuelle ejendomsrettigheder, hvis det er nødvendigt for at udføre deres opgaver i henhold til denne forordning og for at opfylde betingelserne for denne anvendelse.

Artikel 10

Garanti

1. Uden at det berører de forpligtelser, som følger af retligt bindende bestemmelser, leveres

⁴⁰ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU af 25. oktober 2011 om reglerne for adgang til den statsregulerede tjeneste, der leveres af det globale satellitbaserede navigationssystem etableret under Galileo-programmet (EUT L 287 af 4.11.2011, s. 1).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om indlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

de tjenester, data og informationer, som leveres af programmets komponenter, uden nogen udtrykkelig eller underforstået garanti for så vidt angår deres kvalitet, nøjagtighed, tilgængelighed, pålidelighed, hastighed og egnethed til ethvert formål.

2. Kommissionen sikrer, at brugere af disse tjenester, data og informationer informeres på passende vis.

Afsnit II

Bidrag og budgetordninger

Artikel 11

Budget

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af programmet for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027 og til dækning af de dermed forbundne risici, er på 14,880 mia. EUR i løbende priser.

Det i første afsnit omhandlede beløb inddeles i følgende udgiftskategorier:

- a) for Galileo og EGNOS: 9,017 mia. EUR
- b) for Copernicus: 5,421 mia. EUR
- c) for SSA og GOVSATCOM: 0,442 mia. EUR.
2. Kommissionen kan omfordele midler mellem de i denne artikels stk. 1 omhandlede udgiftskategorier op til et loft på 7,5 % af den kategori af udgifter, der modtager midlerne, eller den kategori, som finansierer midlerne. Kommissionen kan ved gennemførelsesretsakter omfordele midler mellem de i denne artikels stk. 1 omhandlede udgiftskategorier, når denne tildeling overstiger et samlet beløb, der er større end 7,5 % af det beløb, der er afsat til den udgiftskategori, som modtager midlerne, eller den kategori, som finansierer midlerne. Disse gennemførelsesretsakter vedtages i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.
3. Yderligere foranstaltninger i henhold til artikel 3, stk. 2, nemlig de i artikel 5 og 6 omhandlede aktiviteter, finansieres inden for rammerne af programmets komponenter.
4. De budgetbevillinger, som Unionen afsætter til programmet, skal dække alle de aktiviteter, som er nødvendige for at opfylde målsætningerne i artikel 4. Disse udgifter kan dække:
 - a) undersøgelser og ekspertmøder, navnlig i overensstemmelse med omkostnings- og tidsmæssige begrænsninger
 - b) informations- og kommunikationstiltag, herunder intern kommunikation om den institutionelle formidling af Unionens politi-

ske prioriteringer, forudsat at de vedrører de overordnede målsætninger i denne forordning direkte, navnlig med henblik på at skabe synergi med andre EU-politikker

- c) informationsteknologinet, hvis funktion er at behandle eller udveksle oplysninger, og forvaltningsmæssige eller administrative foranstaltninger, herunder på sikkerhedsområdet, som gennemføres af Kommissionen
- d) teknisk og administrativ bistand i forbindelse med programmets gennemførelse, eksempelvis forberedelses-, overvågnings-, kontrol-, revisions- og evalueringsaktiviteter, herunder informationsteknologisystemer i virksomheder.
5. Foranstaltninger, der modtager kumuleret finansiering fra forskellige EU-programmer, må kun revideres en gang, der omfatter alle involverede programmer og de respektive regler herfor.
6. Budgetforpligtelserne vedrørende programmet, som omfatter aktiviteter, der løber over mere end ét regnskabsår, kan opdeles på flere år i årlige trancher.
7. Midler, der er tildelt medlemsstaterne ved delt forvaltning, kan på den pågældende medlemsstats anmodning overføres til programmet på de betingelser, der er fastsat i de relevante bestemmelser i forordningen om fælles bestemmelser. Kommissionen forvalter disse midler direkte i overensstemmelse med finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra a), eller indirekte i overensstemmelse med nævnte artikels litra c). De omhandlede midler anvendes til fordel for den pågældende medlemsstat.

Artikel 12

Formålsbestemte indtægter

1. Indtægterne fra programmets komponenter betales til Unionens budget og anvendes til at finansiere den komponent, der genererede indtægterne.
2. Medlemsstaterne kan bidrage med yderligere finansiering af en af programmets komponenter til dækning af yderligere elementer, under betingelse af at sådanne supplerende elementer ikke skaber finansielle eller tekniske byrder eller forsinkelser med hensyn til den pågældende komponent. Kommissionen træffer efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3, afgørelse om, hvorvidt disse betingelser er opfyldt.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

3. Den i denne artikel omhandlede yderligere finansiering behandles som eksterne formålsbestemte indtægter, jf. finansforordningens artikel 21, stk. 2.

Artikel 13

Gennemførelse og former for EU-finansiering

1. Programmet gennemføres ved direkte forvaltning i overensstemmelse med finansforordningen eller ved indirekte forvaltning med de i finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra c), omhandlede organer.
2. Programmet kan yde finansiering i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen, særligt tilskud, priser og udbud. Det kan også yde finansiering i form af finansielle instrumenter inden for blandingsoperationer.
3. Hvis Copernicusbudgettet gennemføres ved indirekte forvaltning, kan udbudsreglerne for de enheder, der har ansvaret for opgaver i forbindelse med budgetgennemførelse finde anvendelse, i det omfang det er tilladt i henhold til finansforordningens artikel 62 og 154. De specifikke tilpasninger, der er nødvendige i forbindelse med disse udbudsregler, fastlægges i de relevante bidragsaftaler.

Afsnit III

Finansielle bestemmelser

Kapitel I

Udbud

Artikel 14

Udbudsprincipper

1. Den ordregivende myndighed handler i overensstemmelse med følgende principper for så vidt angår udbudsprocedurer i forbindelse med programmet:
 - a) med henblik på i alle medlemsstater i hele Unionen og i hele forsyningskæden at fremme en så bred og åben deltagelse som muligt af alle økonomiske aktører, navnlig nystartede virksomheder, nytilkomne og SMV'er, heriblandt når tilbudsgiverne giver en del af kontrakten i underentreprise
 - b) med henblik på at sikre effektiv konkurrence og så vidt muligt undgå alt for stor afhængighed af en enkelt leverandør, navnlig hvad angår kritisk udstyr og kritiske tjenester, under hensyntagen til målsætningen om teknologisk uafhængighed og kontinuitet i tjenesterne

- c) med henblik på, som en undtagelse fra finansforordningens artikel 167, og hvor det er relevant, at anvende flere forsyningskilder for at sikre en bedre overordnet kontrol med alle programmets komponenter, deres omkostninger og tidsplanen
 - d) med henblik på at følge principperne om åben adgang og loyal konkurrence i hele den industrielle forsyningskæde, udbud på baggrund af gennemsigtig og rettidig information, klar meddelelse om de gældende regler og procedurer for offentlige udbud, udvælgelses- og tildelingskriterier samt andre relevante oplysninger, der sikrer lige vilkår for alle potentielle tilbudsgivere, herunder SMV'er og nystartede virksomheder
 - e) med henblik på at styrke Unionens autonomi, navnlig i teknologisk henseende
 - f) med henblik på at overholde sikkerhedskravene for programmets komponenter og bidrage til beskyttelsen af Unionens og medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser
 - g) med henblik på at fremme kontinuitet og pålidelighed i forbindelse med tjenesterne
 - h) med henblik på at tilgodese passende sociale og miljømæssige kriterier.
2. Kommissionens udbudsbestyrelse skal kontrollere udbudsproceduren for så vidt angår alle programmets komponenter og overvåge den kontraktmæssige gennemførelse af de EU-midler, der overdrages de bemyndigede enheder. Repræsentanter for hver af de bemyndigede enheder skal indbydes, hvis det er relevant.

Artikel 15

Kontrakter med betingede ordrer

1. Hvad operationelle og infrastrukturmæssige aktiviteter angår, kan den ordregivende myndighed indgå en kontrakt med betingede ordrer i overensstemmelse med denne artikel.
2. I udbudsbetingelserne redegøres for de elementer, der gælder for kontrakter med betingede ordrer. Heri defineres navnlig kontraktens genstand, pris eller grundlag for beregning heraf og bestemmelser vedrørende levering af arbejder, leverancer og tjenesteydelser for hver ordre.
3. En kontrakt med betingede ordrer består af:
 - a) en fast ordre, som resulterer i et fast tilsagn om udførelse af de arbejder, leverancer eller tjenesteydelser, der gælder for denne ordre, og

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- b) en eller flere ordrer, der både budgetmæssigt og gennemførelsesmæssigt er betingede.
- 4. Ydelserne i den faste del af kontrakten og ydelserne i forbindelse med hver betinget ordre skal udgøre et samlet hele, idet der tages hensyn til ydelserne i alle forudgående eller efterfølgende ordrer.
- 5. Hver betinget ordre gennemføres på grundlag af en afgørelse truffet af den ordregivende myndighed, som meddeles kontrahenten i overensstemmelse med kontrakten.

Artikel 16

Kontrakter på regningsbasis

1. Den ordregivende myndighed kan vælge en kontrakt, der helt eller delvis indgås på regningsbasis, på de betingelser, der er fastsat i stk. 3.
2. Den pris, som skal betales i henhold til en kontrakt indgået på regningsbasis, består af en godtgørelse af:
 - a) de samlede faktiske udgifter, som kontrahenten har afholdt i henhold til kontrakten, såsom udgifter til arbejdsløn, materialer, forbrugsmaterialer og anvendelse af udstyr og infrastrukturer, som er nødvendige for at opfylde kontrakten,
 - b) indirekte omkostninger,
 - c) en fast avance og
 - d) en passende kontraktpræmie på basis af opfyldelse af mål med hensyn til præstation og overholdelse af tidsplanen.
3. Den ordregivende myndighed kan vælge en kontrakt, der helt eller delvis indgås efter regning, i tilfælde, hvor det er vanskeligt eller uhensigtsmæssigt at give en nøjagtig og fast pris på grund af usikkerhed i forbindelse med kontraktens gennemførelse af følgende årsager:
 - a) kontrakten indeholder meget komplekse elementer eller omfatter anvendelse af ny teknologi, hvilket medfører betydelig teknisk usikkerhed, eller
 - b) de aktiviteter, som kontrakten vedrører, skal af operationelle årsager indledes uden forsinkelse, selv om det endnu ikke er muligt at fastsætte en nøjagtig pris, eftersom der foreligger betydelige usikkerhedsmomenter, eller kontraktens gennemførelse delvis afhænger af gennemførelsen af andre kontrakter.
4. Kontrakter, der indgås på regningsbasis, skal fastsætte et maksimalt prisloft. Prisloftet i kon-

trakter, der helt eller delvis indgås på regningsbasis, er det maksimale beløb, der kan udbetales. Prisen kan ændres i overensstemmelse med finansforordningens artikel 172.

Artikel 17

Underleverancer

1. For at opmuntre nye aktører, SMV'er og nystartede virksomheder til grænseoverskridende deltagelse og for at tilbyde den bredest mulige geografiske dækning, samtidig med at Unionens autonomi beskyttes, skal den ordregivende myndighed kræve, at tilbudsgiveren giver en del af kontrakten i underentreprise, ved hjælp af konkurrencebaserede udbud på de relevante niveauer for underentreprise, til andre virksomheder end dem, der tilhører tilbudsgiverens koncern.
2. Tilbudsgiveren skal begrunde enhver fravigelse fra et krav i henhold til stk. 1.
3. For kontrakter over 10 mio. EUR skal den ordregivende myndighed sigte mod at sikre, at mindst 30 % af kontraktens værdi gives i underentreprise ved hjælp af konkurrencebaserede udbud på forskellige niveauer til andre virksomheder end dem, der tilhører hovedkontrahentens koncern, navnlig med henblik på at muliggøre SMV'ers deltagelse på tværs af grænserne. Kommissionen underretter det i artikel 107, stk. 1, omhandlede udvalg om opfyldelsen af dette mål for så vidt angår kontrakter, der undertegnes efter denne forordnings ikrafttræden.

Kapitel II

Tilskud, priser og blandingsoperationer

Artikel 18

Tilskud og priser

1. Unionen kan dække op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger, uden at dette berører medfinansieringsprincippet.
2. Uanset finansforordningens artikel 181, stk. 6 kan den kompetente anvisningsberettigede ved anvendelsen af faste takster tillade eller kræve finansiering af modtagerens indirekte omkostninger med op til højst 25 % af de samlede støtteberettigede direkte omkostninger i forbindelse med foranstaltningen.
3. Uanset denne artikels stk. 2 kan de indirekte omkostninger angives i form af faste beløb eller enhedsomkostninger, forudsat at dette anføres i arbejdsprogrammet, jf. artikel 100.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

4. Uanset finansforordningens artikel 204 må det maksimale støttebeløb, som kan betales til tredjemand, ikke overstige 200 000 EUR.

Artikel 19

Fælles indkaldelser af ansøgninger om støtte

1. Kommissionen eller en bemyndiget enhed kan inden for rammerne af programmet offentliggøre fælles indkaldelser af forslag sammen med enheder, organer eller personer som omhandlet i finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra c).
2. I tilfælde af en fælles indkaldelse som omhandlet i nærværende artikels stk. 1:
 - a) finder de i finansforordningens afsnit VIII omhandlede regler anvendelse
 - b) skal evalueringsprocedurerne involvere en afbalanceret gruppe af eksperter, som udpeges af begge parter, og
 - c) skal evalueringsudvalget overholde finansforordningens artikel 150.
3. Tilskudsaftalen skal præcisere de ordninger, der finder anvendelse på intellektuelle ejendomsrettigheder.

Artikel 20

Tilskud i forbindelse med prækommercielle udbud og udbud vedrørende innovative løsninger

1. Aktioner kan involvere eller som primær mål-sætning have prækommercielle udbud og offentlige indkøb vedrørende innovative løsninger, der skal foretages af støttemodtagere, som er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU⁴¹, 2014/25/EU⁴² og 2009/81/EF⁴³.
2. Under procedurerne for offentlige udbud vedrørende innovative løsninger:

- a) skal principperne om åbenhed, ikkeforskelssbehandling, ligebehandling, forsvarlig økonomisk forvaltning, proportionalitet og konkurrenceregler overholdes
 - b) kan der for prækommercielle udbud fastsættes særlige betingelser, såsom for, hvor de indkøbte aktiviteter skal finde sted, hvilket dog er begrænset til at omfatte medlemsstaternes og de med programmet associerede tredjelands territorium
 - c) kan det tillades at foretage flere tildelinger af kontrakter inden for samme procedure (valg af flere leverandører) og
 - d) skal ordren tildeles den eller de bydende, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige bud, idet det sikres, at der ikke foreligger interessekonflikter.
3. Den kontrahent, der frembringer resultater under prækommercielle udbud, ejer som minimum de intellektuelle ejendomsrettigheder, der knytter sig til resultaterne. De ordregivende myndigheder har som minimum royaltifri brugsret til resultaterne til eget brug og ret til at udstede eller kræve, at kontrahenterne udsteder ikkeeksklusive licenser til tredje-parter for at udnytte resultaterne for de ordregivende myndigheder under rimelige forhold uden ret til at give underlicenser. Hvis en kontrahent ikke udnytter resultaterne kommercielt inden for en vis periode efter den prækommercielle udbudsrunde, der er fastsat i kontrakten, kan de ordregivende myndigheder kræve, at kontrahenten overdrager dem ejerskabet til resultaterne.

Artikel 21

Blandingsoperationer

Blandingsoperationer vedtaget under programmet gennemføres i overensstemmelse med forordning (EU) 2021/523⁴⁴ og finansforordningens afsnit X.

Kapitel IV

Andre finansielle bestemmelser

Artikel 22

Kumulativ og alternativ finansiering

1. En foranstaltning, som har modtaget et bidrag i henhold til programmet, kan også modtage

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

⁴² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

⁴³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76).

⁴⁴ +Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og om ændring af forordning (EU) 2015/1017

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

bidrag fra et andet program, forudsat at bidragene ikke dækker de samme omkostninger. Reglerne for det relevante EU-program gælder for det tilsvarende bidrag til foranstaltningen. Den kumulative finansiering må ikke overstige de samlede støtteberettigede omkostninger ved foranstaltningen, og støtten fra de forskellige EU-programmer kan beregnes pro rata i overensstemmelse med de dokumenter, hvori støttevilkårene er fastsat.

2. Foranstaltninger, der tildeles kvalitetsmærket "Seal of Excellence" i henhold til programmet, kan modtage støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling eller Den Europæiske Socialfond Plus i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forordningen om fælles bestemmelser, hvis de opfylder følgende kumulative sammenlignelige betingelser:
 - a) de er blevet vurderet som led i en indkaldelse af forslag inden for rammerne af programmet
 - b) de opfylder minimumskravene til kvalitet i den pågældende indkaldelse af forslag
 - c) de kan ikke finansieres inden for rammerne af den pågældende indkaldelse af forslag på grund af budgetmæssige begrænsninger.

Artikel 23

Fælles udbudsprocedurer

1. Ud over bestemmelserne i finansforordningens artikel 165 kan Kommissionen eller agenturet gennemføre fælles udbudsprocedurer med ESA eller andre internationale organisationer, som er involveret i gennemførelsen af programmets komponenter.
2. Udbudsreglerne i finansforordningens artikel 165 finder tilsvarende anvendelse, forudsat at de procedureregler, der gælder for EU-institutionerne, anvendes.

Artikel 24

Betingelser for støtteberettigelse og deltagelse med henblik på bevarelse af Unionens operationelle systemers sikkerhed, integritet og modstandsdygtighed

1. Kommissionen anvender de betingelser for støtteberettigelse og deltagelse, der er fastsat i stk. 2, i forbindelse med udbud, tilskud eller priser omfattet af dette afsnit, hvis den finder, at dette er nødvendigt og hensigtsmæssigt for at bevare de operationelle EU-systemers sikkerhed, integritet og modstandsdygtighed under hensyntagen til målet om at fremme

Unionens strategiske autonomi, navnlig med hensyn til teknologi på tværs af centrale teknologier og værdikæder, samtidig med at der bevares en åben økonomi.

Inden den anvender betingelserne for støtteberettigelse og deltagelse, jf. nærværende stykkes første afsnit, underretter Kommissionen det programudvalg, der er omhandlet i artikel 107, stk. 1, litra e), og tager størst mulig hensyn til medlemsstaternes synspunkter vedrørende anvendelsesområdet og begrundelsen for disse betingelser for støtteberettigelse og deltagelse.

2. Betingelserne for støtteberettigelse og deltagelse er følgende:
 - a) den støtteberettigede retlige enhed skal være etableret i en medlemsstat, og dens ledelsesstrukturer skal være etableret i medlemsstaten
 - b) den støtteberettigede retlige enhed forpligter sig til at udføre alle relevante aktiviteter i en eller flere medlemsstater og
 - c) den støtteberettigede retlige enhed er ikke underlagt kontrol fra et tredjeland eller fra en enhed i et tredjeland.

I denne artikel forstås ved kontrol muligheden for at udøve afgørende indflydelse på en retlig enhed direkte eller indirekte gennem en eller flere mellemliggende retlige enheder.

I denne artikel forstås ved ledelsesstruktur et organ i en retlig enhed, der er udpeget i overensstemmelse med national ret, og som, hvis det er relevant, rapporterer til den administrerende direktør eller enhver anden person med tilsvarende beslutningskompetence, og som har beføjelse til at fastlægge den retlige enheds strategi, mål og generelle kurs og fører tilsyn med og overvåger ledelsens beslutningstagning.

3. Kommissionen kan fravige betingelserne i stk. 2, første afsnit, litra a) eller b), for en bestemt retlig enhed efter evaluering på grundlag af følgende kumulative kriterier:
 - a) der findes ikke umiddelbart nogen alternativer i medlemsstaterne til specifikke teknologier, varer eller tjenester, der er nødvendige for de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1
 - b) den retlige enhed er etableret i et EØS-land eller et EFTA-land, der har indgået en international aftale som omhandlet i artikel 7 med Unionen, og dens ledelsesstrukturer er etableret i landet, og aktiviteterne i forbindelse med udbuddet, tilskuddet eller pri-

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

sen gennemføres i dette land eller i et eller flere af sådanne lande, og

- c) der gennemføres tilstrækkelige foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af EUCI i henhold til artikel 43 samt til at sikre programkomponenternes integritet, sikkerhed og modstandsdygtighed og deres drift og deres tjenester.

Uanset dette stykkes første afsnit, litra b), kan Kommissionen fravige betingelserne i stk. 2, andet afsnit, litra a) og b), for en retlig enhed, der er etableret i et tredjeland, som ikke er medlem af EØS eller EFTA, hvis der ikke umiddelbart findes alternativer i lande, som er medlem af EØS eller EFTA, og kriterierne i første afsnit, litra a) og c) er opfyldt.

4. Kommissionen kan fravige betingelsen i stk. 2, første afsnit, litra c), hvis den retlige enhed, der er etableret i en medlemsstat, giver følgende garantier:
- a) kontrollen over den retlige enhed udøves ikke på en måde, navnlig gennem rapporteringsforpligtelser, som begrænser eller indskrænker dens evne til at
 - i) gennemføre udbuddet, tilskuddet eller prisen eller
 - ii) levere resultater,
 - b) det tredjeland eller den enhed i et tredjeland, der udøver kontrollen, forpligter sig til at afholde sig fra at udøve kontrollerende rettigheder over den retlige enhed eller pålægge denne rapporteringsforpligtelser i forbindelse med udbuddet, tilskuddet eller prisen, og
 - c) den retlige enhed overholder bestemmelserne i artikel 34, stk. 7.
5. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor den retlige enhed er etableret, vurderer, om den retlige enhed overholder de kriterier, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, litra c), og de garantier, der er omhandlet i stk. 4. Kommissionen tilslutter sig denne vurdering.
6. Kommissionen forelægger følgende for det programudvalg, der er omhandlet i artikel 107, stk. 1, litra e):
- a) anvendelsesområdet for betingelserne for støtteberettigelse og deltagelse som omhandlet i denne artikels stk. 1
 - b) nærmere oplysninger om og begrundelser for de undtagelser, der er givet i overensstemmelse med denne artikel, og

- c) den evaluering, der danner grundlag for en undtagelse, jf. dog denne artikels stk. 3 og 4, uden at videregive kommercielt følsomme oplysninger.

7. De betingelser, der er fastsat i denne artikels stk. 2, 3 og 4, angives i dokumentationen vedrørende udbuddet, tilskuddet eller prisen, alt efter hvad der er relevant. I forbindelse med udbud gælder betingelserne for hele løbetiden af den efterfølgende kontrakt.
8. Denne artikel berører ikke afgørelse nr. 1104/2011/EU og Kommissionens delegerede afgørelse af 15.9.2015⁴⁵, forordning (EU) 2019/452, afgørelse 2013/488/EU og Kommissionens afgørelse 2015/444 og heller ikke den sikkerhedsundersøgelse, der foretages af medlemsstaterne for så vidt angår de retlige enheder, der er involveret i aktiviteter, som kræver adgang til EUCI i henhold til gældende nationale love og bestemmelser.

Hvis kontrakter, der hidrører fra anvendelsen af denne artikel, klassificeres, må de betingelser for støtteberettigelse og deltagelse, der anvendes af Kommissionen i overensstemmelse med stk. 1, ikke berøre de nationale sikkerhedsmyndigheders kompetence.

Denne artikel må ikke påvirke, ændre eller være i strid med eventuelle eksisterende procedurer for sikkerhedsgodkendelse af faciliteter og sikkerhedsgodkendelse af personel i en medlemsstat.

Artikel 25

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser.

Hvor et tredjeland deltager i programmet i kraft af en afgørelse, der er vedtaget i henhold til en international aftale, eller på grundlag af ethvert andet retligt instrument, skal tredjelandet give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser. Hvad angår OLAF, skal sådanne rettigheder omfatte retten til at foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, som fastsat i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013.

⁴⁵ Kommissionens delegerede afgørelse af 15.9.2015 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU for så vidt angår de fælles minimumsstandarder, der skal overholdes af de kompetente PRS-myndigheder (C(2015)06123 - 2015/2888(DEA))

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Afsnit IV

Forvaltning af programmet

Artikel 26

Forvaltningsprincipper

Forvaltningen af programmet bygger på følgende principper:

- a) en klar fordeling af opgaver og ansvar mellem de enheder, der er involveret i gennemførelsen af hver enkelt af programmets komponenter og foranstaltninger, navnlig mellem medlemsstaterne, Kommissionen, agenturet, ESA og EUMETSAT på grundlag af deres respektive kompetencer, med henblik på at undgå overlap af opgaver og ansvar
- b) relevansen af forvaltningsstrukturen for de specifikke behov i forbindelse med hver enkelt af programmets komponenter og foranstaltninger, alt efter hvad der er relevant
- c) stærk kontrol med programmet, herunder at alle enheder strengt overholder omkostninger, tidsplaner og præstation inden for deres respektive roller og opgaver i overensstemmelse med denne forordning
- d) gennemsigtig og omkostningseffektiv forvaltning
- e) kontinuitet i tjenesterne og den nødvendige kontinuitet i infrastrukturen, herunder beskyttelse mod relevante trusler
- f) systematisk og struktureret hensyntagen til behovene hos brugerne af de data, informationer og tjenester, der leveres af programmets komponenter, samt til den dermed forbundne videnskabelige og tekniske udvikling
- g) en konstant indsats for at styre og mindske risici.

Artikel 27

Medlemsstaternes rolle

1. Medlemsstaterne kan deltage i programmet. Medlemsstater, der deltager i programmet, bidrager med deres tekniske kompetence, know-how og bistand, navnlig inden for sikkerhed, eller, hvor det er nødvendigt og muligt, ved at stille data, informationer, tjenester og infrastruktur, som er i deres besiddelse eller befinder sig på deres område, til rådighed for Unionen, bl.a. ved at sikre effektiv og uhindret adgang til og anvendelse af Copernicus-in situ-data og samarbejde med Kommissionen for at forbedre tilgængeligheden af de Copernicus-in situ-data, som programmet har brug for, under hensyntagen til gældende licenser og forpligtelser.

2. Kommissionen kan ved hjælp af bidragsaftaler overdrage specifikke opgaver til organisationer i medlemsstaterne, hvis den pågældende medlemsstat har udpeget sådanne organisationer. Kommissionen vedtager de bidragsaftaler, der vedrører bidragsaftalerne, ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren, jf. artikel 107, stk. 2.
3. I visse behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen for så vidt angår de i artikel 29 omhandlede opgaver ved hjælp af bidragsaftaler overdrage specifikke opgaver til organisationer i medlemsstaterne, hvis den pågældende medlemsstat har udpeget sådanne organisationer.
4. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre driften af programmet, herunder ved på det passende niveau at bistå med beskyttelsen af de frekvenser, der er nødvendige for programmet.
5. Medlemsstaterne og Kommissionen kan samarbejde om at øge udbredelsen af de data, informationer og tjenester, som programmet leverer.
6. Medlemsstaternes bidrag til det i artikel 107, stk. 6, omhandlede brugerforum, skal så vidt muligt baseres på en systematisk og koordineret høring af slutbrugerfællesskaber på nationalt plan, navnlig for så vidt angår Galileo, EGNOS og Copernicus.
7. Medlemsstaterne og Kommissionen samarbejder med henblik på at udvikle den Copernicus-in situ-komponent og de jordkalibreringstjenester, som er nødvendige for at anvende rumsystemerne og for at fremme anvendelsen af det fulde potentiale af Copernicus-in situ- og referencedatasættene baseret på eksisterende kapaciteter.
8. På sikkerhedsområdet udfører medlemsstaterne de opgaver, der er omhandlet i artikel 34, stk. 6.

Artikel 28

Kommissionens rolle

1. Kommissionen har det overordnede ansvar for gennemførelsen af programmet, herunder på sikkerhedsområdet, uden at det berører medlemsstaternes beføjelser på området for national sikkerhed. Kommissionen skal i overensstemmelse med denne forordning fastsætte programmets prioriteter og udvikling på lang sigt på linje med brugernes krav og overvåge

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- gennemførelsen heraf, uden at det berører andre EU-politikker.
2. Kommissionen forvalter alle programmets komponenter eller delkomponenter, som ikke er overdraget til en anden enhed, navnlig GOVSATCOM, NEO-delkomponent, SWE-delkomponent og de i artikel 55, stk. 1, litra d), omhandlede aktiviteter.
 3. Kommissionen sikrer en klar fordeling af opgaver og ansvar mellem de forskellige enheder, der er involveret i programmet, og koordinerer aktiviteterne i disse enheder. Kommissionen sikrer også, at alle de bemyndigede enheder, der er involveret i gennemførelsen af programmet, beskytter Unionens interesser, sikrer forsvarlig forvaltning af Unionens midler og overholder finansforordningen og nærværende forordning.
 4. Kommissionen indgår under hensyntagen til 2004-rammeaftalen en finansiell partnerskabsrammeaftale med agenturet og ESA, jf. finansforordningens artikel 130.
 5. Hvis det er nødvendigt for, at programmet og de tjenester, der leveres af programmets komponenter, kan fungere gnidningsløst, fastsætter Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter de tekniske og operationelle krav, som er nødvendige for gennemførelsen og udviklingen af disse komponenter og af de tjenester, de leverer, efter samråd med brugerne, herunder gennem det brugerforum, der er omhandlet i artikel 107, stk. 6, og andre aktører. Ved fastsættelsen af disse tekniske og operationelle krav skal Kommissionen undgå at sænke det generelle sikkerhedsniveau og støtte behovet for bagudkompatibilitet.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.
 6. Uden at det berører agenturets og andre bemyndigede enheders opgaver, sikrer Kommissionen, at ibrugtagningen og anvendelsen af de data og tjenester, der leveres af programmets komponenter, fremmes og maksimeres inden for offentlige og private sektorer, herunder ved at støtte passende udvikling af disse tjenester og brugervenlige grænseflader samt ved at fremme et stabilt og langsigtet miljø. Den udvikler passende synergier mellem applikationerne i programmets forskellige komponenter. Den sørger for sammenhæng, konsistens, synergier og forbindelser mellem programmet og andre EU-foranstaltninger og -programmer.
 7. Kommissionen sikrer om nødvendigt sammenhæng mellem de aktiviteter, som gennemføres inden for rammerne af programmet, og de aktiviteter, der udføres på rumområdet på EU-plan, nationalt plan eller internationalt plan. Den støtter samarbejdet mellem medlemsstaterne og fremmer, når det er relevant i forhold til programmet, konvergens mellem deres teknologiske kapacitet og udvikling på rumområdet. Med henblik herpå samarbejder Kommissionen, når det er relevant og vedrører deres kompetenceområde, med agenturet og ESA.
 8. Kommissionen underretter det i artikel 107 omhandlede programudvalg om de foreløbige og endelige resultater af evalueringen af alle udbud og alle kontrakter, herunder underentrepriser, med offentlige og private enheder.

Artikel 29

Agenturets rolle

1. Agenturet varetager følgende egne opgaver:
 - a) gennem Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse garantere sikkerhedsgodkendelse af alle programmets komponenter i overensstemmelse med afsnit V, kapitel II
 - b) udføre de opgaver, der er omhandlet i artikel 34, stk. 3 og 5
 - c) gennemføre kommunikations-, markedsudviklings- og PR-aktiviteter, der tilbydes af Galileo og EGNOS, navnlig aktiviteter forbundet med markedsudbredelse og koordinering af brugernes behov
 - d) gennemføre kommunikations-, PR- og markedsudviklingsaktiviteter i forbindelse med data, informationer og tjenester, der tilbydes af Copernicus, uden at dette berører de aktiviteter, der varetages af andre bemyndigede enheder og Kommissionen
 - e) bistå Kommissionen med ekspertise, herunder med henblik på forberedelsen af rumrelaterede forskningsprioriteter i aftagerleddet.
2. Kommissionen pålægger agenturet følgende opgaver:
 - a) forvalte driften af EGNOS og Galileo, jf. artikel 44
 - b) på et overordnet plan koordinere brugerrelaterede aspekter af GOVSATCOM i tæt samarbejde med medlemsstaterne, de relevante EU-agenturer, EU-Udenrigstjenesten og andre enheder, med henblik på krisestyremissioner og -operationer

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- c) gennemføre aktiviteter, der vedrører udviklingen af downstreamapplikationer baseret på programmets komponenter og grundlæggende elementer og integrerede applikationer baseret på data og tjenester leveret af Galileo, EGNOS og Copernicus, herunder hvor der er stillet finansiering til rådighed for sådanne aktiviteter inden for rammerne af Horisont Europa, eller hvor det er nødvendigt for at opfylde målene i artikel 4, stk. 1, litra b)
 - d) gennemføre aktiviteter med tilknytning til brugerspredning af data, informationer og tjenester, der leveres af andre af programmets komponenter end Galileo og EGNOS, uden at det berører de Copernicusaktiviteter og -tjenester, som er overdraget til andre enheder
 - e) specifikke foranstaltninger som omhandlet i artikel 6.
3. Kommissionen kan på grundlag af de i artikel 102, stk. 6, omhandlede vurderinger overdrage andre opgaver til agenturet, forudsat at de ikke duplikerer aktiviteter, der udøves af andre bemyndigede enheder inden for rammerne af programmet, og under forudsætning af at de tilsigter at forbedre effektiviteten for så vidt angår gennemførelsen af programmets aktiviteter.
 4. Når aktiviteter overdrages til agenturet, skal der sikres passende finansielle, menneskelige og administrative ressourcer til gennemførelsen heraf.
 5. Uanset finansforordningens artikel 62, stk. 1, og med forbehold af Kommissionens vurdering af beskyttelsen af Unionens interesser kan agenturet ved hjælp af bidragsaftaler overdrage specifikke aktiviteter til andre enheder inden for deres respektive kompetenceområder på de betingelser for indirekte forvaltning, der gælder for Kommissionen.

Artikel 30

ESA's rolle

1. ESA pålægges, under forudsætning af at Unionens interesser er beskyttede, følgende opgaver:
 - a) for så vidt angår Copernicus:
 - i) koordinering af rumkomponenten og gennemførelsen af rumkomponenten samt udvikling heraf,
 - ii) konstruktion, udvikling og fremstilling af Copernicusruminfrastrukturen, herunder driften af denne infrastruktur og

hermed forbundne indkøb, bortset fra når disse aktiviteter foretages af andre enheder, og

- iii) hvor det er relevant, levere adgang til tredjepartsdata
 - b) for så vidt angår Galileo og EGNOS: systemudvikling og konstruktion og udvikling af dele af jordsegmenter og satellitter, herunder test og validering
 - c) for så vidt angår alle de af programmets komponenter, der indebærer forsknings- og udviklingsaktiviteter i leverandørleddet inden for ESA's ekspertiseområder.
2. ESA kan på grundlag af en af Kommissionen foretaget vurdering få overdraget andre opgaver baseret på programmets behov, forudsat at disse opgaver ikke duplikerer aktiviteter, der udøves af andre bemyndigede enheder inden for rammerne af programmet, og de tilsigter at forbedre effektiviteten for så vidt angår gennemførelsen af programmets aktiviteter.
 3. Uden at dette berører den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 31, kan Kommissionen eller agenturet på gensidigt fastsatte betingelser anmode ESA om at bistå med teknisk ekspertise og de oplysninger, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der pålægges dem ved denne forordning.

Artikel 31

Den finansielle partnerskabsrammeaftale

1. I den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 28, stk. 4,
 - a) defineres klart roller, ansvarsområder og forpligtelser for Kommissionen, agenturet og ESA i forbindelse med hver enkelt komponent i programmet og de nødvendige koordinerings- og kontrolmekanismer
 - b) kræves, at ESA anvender Unionens sikkerhedsregler, der er defineret i de sikkerhedsaftaler, som Unionen og dens institutioner og agenturer har indgået med ESA, navnlig med hensyn til behandling af klassificerede informationer
 - c) fastsættes betingelserne for forvaltningen af de midler, der tildeles ESA, navnlig med hensyn til offentlige udbud, herunder anvendelsen af Unionens udbudsregler i forbindelse med udbud i Unionens navn og på dennes vegne samt i forbindelse med den bemyndigede enheds anvendelse af reglerne i overensstemmelse med finansforordningens artikel 154, forvaltningsprocedurer, de forventede resultater målt ved

hjælp af præstationsindikatorer, gældende foranstaltninger i tilfælde af svig eller mangelfuld gennemførelse af kontrakterne for så vidt angår omkostninger, tidsplan og resultater samt kommunikationsstrategien og bestemmelserne vedrørende ejendomsretten til alle materielle og immaterielle aktiver; disse betingelser skal være i overensstemmelse med denne forordnings afsnit III og V og med finansforordningen

- d) kræves, at eksperter fra Kommissionen og, hvor det er relevant, fra den anden bemyndigede enhed, deltager som medlem i udbudsevalueringsrådets møder, hver gang agenturet eller ESA opretter et udbudsevalueringsråd i forbindelse med en indkøbsforanstaltning foretaget i henhold til den finansielle partnerskabsrammeaftale. En sådan deltagelse må ikke berøre udbudsevalueringsrådets tekniske uafhængighed
 - e) fastlægges overvågnings- og kontrolforanstaltninger, som navnlig omfatter:
 - i) en oversigt over forventede omkostninger,
 - ii) systematiske oplysninger til Kommissionen eller, hvis det er relevant, til agenturet vedrørende omkostninger og tidsplaner, og
 - iii) i tilfælde af uoverensstemmelse mellem de planlagte budgetter, præstation og tidsplaner, korrigerende foranstaltninger til at sikre udførelsen af opgaverne inden for rammerne af de tildelte bevilninger
 - f) fastlægges principperne for vederlag til ESA for hver enkelt komponent i programmet, som skal stå i et rimeligt forhold til de vilkår, hvorunder foranstaltningerne gennemføres, under behørig hensyntagen til krisesituationer og skrøbelige situationer, og som, hvor det er relevant, skal være præstationsbaseret; vederlaget dækker kun generalomkostninger, der er forbundet med de aktiviteter, der overdrages til ESA
 - g) fastsættes, at ESA træffer passende foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af Unionens interesser og til at efterleve de afgørelser, som Kommissionen har truffet for hver enkelt komponent i programmet i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.
2. Kommissionen træffer ved hjælp af gennemførelsesretsakter afgørelse om den finansielle partnerskabsrammeaftale. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsespro-

ceduren i artikel 107, stk. 3. Europa-Parlamentet og Rådet underrettes i god tid i forvejen fuldt ud om den finansielle partnerskabsrammeaftale, der skal indgås, og om gennemførelsen heraf.

3. I henhold til den i denne artikels stk. 1 omhandlede finansielle partnerskabsrammeaftale overdrages de opgaver, der er omhandlet i artikel 29, stk. 2 og 3, til agenturet, og de opgaver, der er omhandlet i artikel 30, stk. 1, overdrages til ESA ved hjælp af bidragsaftaler. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter den bidragsafgørelse, der vedrører bidragsaftalerne. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 107, stk. 2. Europa-Parlamentet og Rådet underrettes i god tid i forvejen fuldt ud om de bidragsaftaler, der skal indgås, og om gennemførelsen heraf.

Artikel 32

EUMETSAT's og andre enheders rolle

1. Kommissionen kan, helt eller delvis, ved hjælp af bidragsaftaler overdrage gennemførelsen af følgende opgaver til andre enheder end dem, der er omhandlet i artikel 29 og 30, herunder:
 - a) opgradering, forberedelse og drift af Copernicuminfrastrukturen eller dele heraf og, hvor det er relevant, forvaltningen af adgang til bidragende missionsdata, som kan overdrages til EUMETSAT
 - b) gennemførelsen af Copernicustjenesterne eller dele heraf til relevante agenturer, organer eller organisationer såsom Det Europæiske Miljøagentur, Frontex, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, Satcen og Det Europæiske Center for Mellemfristede Vejrprognoser; de opgaver, der overdrages til disse agenturer, organer eller organisationer, udføres på anlæg i Unionen. Et agentur, et organ eller en organisation, som allerede er i gang med at flytte sine overdragne opgaver til Unionen, kan fortsat udføre disse opgaver på et sted uden for Unionen i en begrænset periode, der udløber senest den 31. december 2023.
2. Kriterierne for udvælgelsen af sådanne bemyndigede enheder skal navnlig afspejle deres evne til at sikre kontinuiteten og, hvor det er relevant, sikkerheden i forbindelse med operationerne, uden forstyrrelser af programmets aktiviteter.
3. Når det er muligt, skal betingelserne i de i denne artikels stk. 1 omhandlede bidragsafta-

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

ler være i overensstemmelse med betingelserne i den i artikkel 31, stk. 1, omhandlede finansielle partnerskabsrammeaftale.

4. Programudvalget høres om den bidragsafgørelse, der vedrører den i denne artikels stk. 1 omhandlede bidragsaftale, i overensstemmelse med den i artikkel 107, stk. 2, omhandlede rådgivningsprocedure. Programudvalget underrettes på forhånd om de bidragsaftaler, der skal indgå af Unionen repræsenteret ved Kommissionen, og om de i nærværende artikels stk. 1 omhandlede enheder.

Afsnit V

Programmets sikkerhed

Kapitel I

Programmets sikkerhed

Artikel 33

Sikkerhedsprincipper

Programmets sikkerhed baseres på følgende principper:

- a) tage hensyn til medlemsstaternes erfaringer inden for sikkerhed og lade sig inspirere af bedste praksis
- b) anvende Rådets og Kommissionens sikkerhedsregler, som bl.a. indeholder en adskillelse mellem operationelle funktioner og funktioner i forbindelse med godkendelse.

Artikel 34

Forvaltning af sikkerhedsanliggender

1. Kommissionen garanterer inden for sit kompetenceområde og med støtte fra agenturet et højt sikkerhedsniveau, navnlig for så vidt angår:
 - a) beskyttelse af infrastruktur, både på jorden og i rummet, levering af tjenesteydelser, navnlig mod fysiske og cyberrelaterede angreb, herunder forstyrrelser i datastrømme
 - b) kontrol med og forvaltning af overførsel af teknologi
 - c) udvikling og bevarelse inden for Unionen af den nødvendige kompetence og knowhow
 - d) beskyttelse af følsomme ikkeklassificerede og klassificerede informationer.
2. Med henblik på stk. 1 sikrer Kommissionen, at der foretages en risiko- og trusselsanalyse for hver af programmets komponenter. Ud fra denne analyse fastlægger den senest ved udgangen af 2023 ved hjælp af gennemførel-

sesretsakter de generelle sikkerhedskrav for hver af programmets komponenter. I den forbindelse tager Kommissionen hensyn til disse kravs betydning for den pågældende komponents funktion, navnlig for så vidt angår omkostninger, risikostyring og tidsplan, og sikrer, at det generelle sikkerhedsniveau ikke sænkes, og at funktionen af det eksisterende udstyr baseret på denne komponent ikke undergraves, samt tager hensyn til cybersikkerhedsrisici. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikkel 107, stk. 3.

Efter denne forordnings ikrafttræden fremsender Kommissionen en vejledende liste over de gennemførelsesretsakter, der skal forelægges for og drøftes af programudvalget i en sikkerhedskonfiguration. Denne liste ledsages af en vejledende tidsplan for forelæggelse.

3. Den enhed, som er ansvarlig for forvaltningen af en af programmets komponenter, er ansvarlig for den operative sikkerhed for denne komponent og skal i den forbindelse udføre risiko- og trusselsanalyser og alle nødvendige aktiviteter med henblik på at sikre og overvåge sikkerheden i forbindelse med den pågældende komponent, navnlig fastlæggelse af tekniske specifikationer og operationelle procedurer, og overvåge disses overensstemmelse med de generelle sikkerhedskrav i stk. 2. For Galileos og EGNOS' vedkommende er denne enhed i medfør af artikkel 29 agenturet.
4. På grundlag af risiko- og trusselsanalysen fastlægger Kommissionen, hvor det er relevant, en struktur til at overvåge sikkerheden og til at følge de instrukser, der er udarbejdet i henhold til anvendelsesområdet for afgørelse 202x/xxx/FUSP⁴⁶. Strukturen skal fungere i overensstemmelse med de i stk. 2 omhandlede sikkerhedskrav. For Galileos vedkommende er denne struktur Galileosikkerhedsovervågningscentret.
5. Agenturet skal:
 - a) sørge for sikkerhedsgodkendelse af alle programmets komponenter i overensstemmelse med dette afsnits kapitel II, uden at det berører medlemsstaternes kompetencer

⁴⁶ Rådets afgørelse 202x/.../FUSP af ... om ... (EUT L ... af ..., s. ...).

Denne rådsafgørelse vil være et resultat af det højtstående repræsentants forslag om at udvide anvendelsesområdet for Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014, der for øjeblikket er under forhandling.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- b) sikre driften af Galileosikkerhedsovervågningscentret (GSMC) i overensstemmelse med de krav, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, og den vejledning, der er udarbejdet i henhold til afgørelse 202x/xxx/FUSP⁴⁷
 - c) udføre de opgaver, som det er tildelt i henhold til afgørelse nr. 1104/2011/EU
 - d) bistå Kommissionen med teknisk ekspertise og formidle de oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af dens opgaver i henhold til denne forordning.
6. For at sikre beskyttelse af jordbaseret infrastruktur, der udgør en integreret del af programmet, og som er etableret på deres område, skal medlemsstaterne:
- a) træffe foranstaltninger, som mindst svarer til:
 - i) dem, der kræves til beskyttelse af europæiske kritiske infrastrukturer, som omhandlet i Rådets direktiv 2008/114/EF⁴⁸, og
 - ii) dem, der er nødvendige for beskyttelsen af deres egne nationale kritiske infrastrukturer
 - b) udføre de sikkerhedsgodkendelsesopgaver, som er omhandlet i denne forordnings artikel 42.
7. De enheder, der er involveret i programmet, skal træffe alle nødvendige foranstaltninger, herunder på grundlag af de i risikoenalysen identificerede spørgsmål, til at garantere programmets sikkerhed.

Artikel 35

Sikkerheden ved de anvendte systemer og tjenester

I de tilfælde, hvor systemernes drift vil kunne berøre Unionens eller medlemsstaternes sikkerhed, anvendes de i afgørelse 202x/xxx/FUSP⁴⁹ fastlagte procedurer.

⁴⁷ Rådets afgørelse 202x/.../FUSP af ... om ... (EUT L ... af ..., s. ...).

Denne rådsafgørelse vil være et resultat af det højtstående repræsentants forslag om at udvide anvendelsesområdet for Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014, der for øjeblikket er under forhandling.

⁴⁸ Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75).

Kapitel II

Sikkerhedsgodkendelse

Artikel 36

Sikkerhedsgodkendelsesmyndighed

Komiteén for Sikkerhedsgodkendelse, der etableres under agenturet, er sikkerhedsgodkendelsesmyndighed for alle programmets komponenter.

Artikel 37

Generelle principper for sikkerhedsgodkendelse

Sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter for hver enkelt af programmets komponenter foretages i overensstemmelse med følgende principper:

- a) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter og -beslutninger udføres i en kontekst af kollektivt ansvar for Unionens og medlemsstaternes sikkerhed
- b) det tilstræbes, at beslutninger i Komiteén for Sikkerhedsgodkendelse træffes ved konsensus
- c) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter udføres ved hjælp af en risikovurderings- og risikoforvaltningstilgang i betragtning af både sikkerhedsrisiciene ved den pågældende komponent og konsekvenserne for så vidt angår omkostninger og tidsplan i forbindelse med enhver foranstaltning til at mindske risiciene og under hensyntagen til målsætningen om ikke at sænke det generelle sikkerhedsniveau for denne komponent
- d) Komiteén for Sikkerhedsgodkendelses beslutninger om sikkerhedsgodkendelse forberedes og træffes af fagfolk, der er behørigt kvalificerede med hensyn til godkendelse af komplekse systemer, er sikkerhedsgodkendt på et passende niveau og handler på en objektiv måde
- e) det tilstræbes at høre alle relevante parter, som har interesse i sikkerhedsanliggender for den pågældende komponent
- f) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter udføres af alle relevante interessenter i forbindelse med den pågældende komponent i overensstem-

⁴⁹ Rådets afgørelse 202x/.../FUSP af ... om ... (EUT L ... af ..., s. ...).

Denne rådsafgørelse vil være et resultat af det højtstående repræsentants forslag om at udvide anvendelsesområdet for Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014, der for øjeblikket er under forhandling.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

melse med en sikkerhedsgodkendelsesstrategi, uden at dette berører Europa-Kommissionens rolle

- g) ifølge den proces, der er fastlagt i den relevante sikkerhedsgodkendelsesstrategi som defineret af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, baseres komitéens beslutninger om sikkerhedsgodkendelse på lokale beslutninger om sikkerhedsgodkendelse, der er truffet af medlemsstaternes behørig nationale myndigheder for sikkerhedsgodkendelse
- h) en permanent, gennemsigtig og fuldt forståelig overvågningsproces sikrer, at sikkerhedsrisiciene ved den pågældende komponent er kendte, at sikkerhedsforanstaltningerne fastlægges således, at disse risici begrænses til et acceptabelt niveau, i betragtning af sikkerhedsbehovene i Unionen og dens medlemsstater og med henblik på komponentens smidige gennemførelse, og at disse foranstaltninger anvendes i overensstemmelse med begrebet forsvar i dybden. Sådanne foranstaltningers effektivitet skal løbende evalueres. Processen i forbindelse med vurdering og forvaltning af sikkerhedsrisici foregår som en gentagelsesproces, der gennemføres i fællesskab af den pågældende komponents interessenter
- i) Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse træffer beslutninger i fuldstændig uafhængighed, herunder i forhold til Kommissionen og de andre organer, der er ansvarlige for gennemførelsen af den pågældende komponent og for leveringen af relaterede tjenester, og i forhold til den administrerende direktør og agenturets bestyrelse
- j) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteterne udføres under behørig hensyntagen til nødvendigheden af en passende koordinering mellem Kommissionen og de myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af sikkerhedsbestemmelserne
- k) sikkerhedsgodkendelsen for EGNOS, som foretages af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, må ikke berøre de godkendelsesaktiviteter inden for luftfart, der foretages af Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur.

Artikel 38

Opgaver, der udføres af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse udfører sine opgaver, uden at dette griber ind i Kommissionens ansvarsområder eller de ansvarsområder, som agenturets andre organer har

fået overdraget, navnlig på sikkerhedsområdet, og uden at dette griber ind i medlemsstaternes kompetencer for så vidt angår sikkerhedsgodkendelse.

2. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har følgende opgaver:
 - a) at fastlægge og godkende en sikkerhedsgodkendelsesstrategi, der angiver:
 - i) omfanget af de aktiviteter, der er nødvendige for at foretage og opretholde godkendelsen af programmets komponenter eller dele af disse komponenter og eventuelle sammenkoblinger mellem disse og andre systemer eller komponenter
 - ii) en sikkerhedsgodkendelsesproces for programmets komponenter eller dele af disse komponenter med en detaljeringsgrad, der svarer til det krævede sikringsniveau, og som klart angiver betingelserne for godkendelse
 - iii) den rolle, som de relevante interessenter, der er involveret i godkendelsesprocessen, skal spille
 - iv) en tidsplan for godkendelse, der er i overensstemmelse med faserne for programmets komponenter, navnlig med hensyn til etablering og ibrugtagning af infrastruktur, levering af tjenester og udvikling
 - v) principperne for den sikkerhedsgodkendelse af net forbundet til systemerne, som er etableret under programmets komponenter, eller af dele af disse komponenter og af udstyr forbundet til systemer etableret af disse komponenter, og som skal foretages af de nationale enheder i medlemsstaterne, der har kompetence på sikkerhedsområdet
 - b) at træffe beslutninger om sikkerhedsgodkendelse, navnlig om godkendelse af opsendelse af satellitter, bemyndigelse til at drive de systemer, der er etableret under programmets komponenter, eller disse komponenters elementer i deres forskellige konfigurationer og for de forskellige tjenester, de leverer, op til og med signaler i rummet og bemyndigelse til at drive de jordbaserede anlæg.
 - c) at træffe beslutninger vedrørende de net og det udstyr, der er tilsluttet PRS-tjenesten som omhandlet i artikel 45, eller tilsluttet enhver anden sikker tjeneste, der stammer fra programmets komponenter, kun om

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- bemyndigelse af organer til at udvikle eller fremstille følsomme PRS-teknologier, PRS-modtagere eller PRS-sikkerhedsmoduler eller enhver anden teknologi eller udstyr, der skal kontrolleres i henhold til de generelle sikkerhedskrav, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2, idet der tages hensyn til den rådgivning, der ydes af nationale enheder med kompetence på sikkerhedsområdet, og de overordnede sikkerhedsrisici
- d) at undersøge og, med undtagelse af de dokumenter, som Kommissionen skal vedtage i henhold til nærværende forordnings artikel 34, stk. 2, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, at godkende al dokumentation i forbindelse med sikkerhedsgodkendelse
- e) at rådgive Kommissionen inden for sit kompetenceområde om udarbejdelsen af tekstudkast til de retsakter, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 34, stk. 2, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, herunder med hensyn til etableringen af sikkerhedsdriftsprocedurer, og afgive en erklæring med sin endelige holdning
- f) at undersøge og godkende den vurdering af sikkerhedsrisici, der er udarbejdet i overensstemmelse med den i nærværende forordnings artikel 37, litra h), omhandlede overvågningsproces, idet der tages hensyn til, om der er overensstemmelse med de nærværende stykkes i litra c) omhandlede dokumenter og de dokumenter, der er udarbejdet i overensstemmelse med nærværende forordnings artikel 34, stk. 2, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, og at samarbejde med Kommissionen om at definere risikobegrænsende foranstaltninger
- g) at kontrollere gennemførelsen af sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med sikkerhedsgodkendelsen af programmets komponenter ved at foretage eller få foretaget sikkerhedsvurderinger, inspektioner eller -revisioner i henhold til nærværende forordnings artikel 42, stk. 2
- h) at godkende udvalget af godkendte produkter og foranstaltninger, som beskytter mod elektronisk aflytning (Tempest), og af godkendte kryptografiske produkter, der anvendes til sikring af programmets komponenter
- i) at godkende eller, hvor det er relevant, deltage i den fælles godkendelse, sammen med den relevante enheder med kompetence på sikkerhedsområdet, af sammenkoblingen mellem de systemer, der oprettes under programmets komponenter eller dele af disse komponenter og andre systemer
- j) at blive enige med den relevante medlemsstat om modellen for adgangskontrol som omhandlet i artikel 42, stk. 4
- k) at udarbejde rapporter om risici og informere Kommissionen, bestyrelsen og den administrerende direktør om sin risikovurdering og rådgive dem om mulighederne for håndtering af restrisici ved en given beslutning om sikkerhedsgodkendelse
- l) at bistå, i tæt kontakt med Kommissionen, Rådet og den højtstående repræsentant, ved gennemførelsen af afgørelse 202x/xxx/FUSP⁵⁰ efter specifik anmodning fra Rådet eller den højtstående repræsentant
- m) at foretage de høringer, der er nødvendige for at udføre sine opgaver
- n) at vedtage og offentliggøre sin forretningsorden.
3. Uden at dette berører de beføjelser og ansvarsområder, der er tillagt medlemsstaterne, bør der under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse nedsættes et særligt underordnet organ, som repræsenterer medlemsstaterne, navnlig med henblik på at udføre følgende opgaver:
- a) forvaltningen af programmets flynøgler
- b) kontrollen med og overvågningen og vurderingen af fastlæggelsen og håndhævelsen af procedurer med henblik på at kunne stå til regnskab for PRS-nøglerne til Galileo og sikre deres håndtering, opbevaring, distribution og bortskaffelse.

Artikel 39

Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses sammensætning

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse består af en repræsentant fra hver medlemsstat, en repræsentant for Kommissionen og en repræsentant for den højtstående repræsentant. Mandatperioden for medlemmerne af Komitéen

⁵⁰ +Rådets afgørelse 202x/.../FUSP af ... om ... (EUT L ... af ..., s. ...).

Denne rådsafgørelse vil være et resultat af det højtstående repræsentants forslag om at udvide anvendelsesområdet for Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014, der for øjeblikket er under forhandling.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

téen for Sikkerhedsgodkendelse er fire år og kan fornyes.

2. Deltagelse i møderne i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse finder sted på grundlag af "need-to-know"-princippet. Hvor det er relevant, kan repræsentanter for ESA og repræsentanter for agenturet, som ikke er involveret i sikkerhedsgodkendelse, indbydes til at deltage i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses møder som observatører. Repræsentanter for Unionens agenturer, tredjelande eller internationale organisationer kan undtagelsesvis også indbydes til at deltage i møderne i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse som observatører i spørgsmål, der direkte vedrører disse tredjelande eller internationale organisationer, navnlig vedrørende den infrastruktur, der tilhører dem, eller som er beliggende på deres territorium. Ordninger for sådan deltagelse af repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer og betingelserne for sådan deltagelse fastsættes i de relevante aftaler og skal være i overensstemmelse med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses forretningsorden.

Artikel 40

Afstemningsregler for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

Kan der ikke opnås konsensus i overensstemmelse med de almindelige principper, der er omhandlet i denne forordnings artikel 37, litra b), træffer Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sine beslutninger på grundlag af kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 16 i TEU. Repræsentanten for Kommissionen og repræsentanten for den højststående repræsentant stemmer ikke. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse undertegner på komitéens vegne de beslutninger, som komitéen har truffet.

Artikel 41

Kommunikation og virkningerne af beslutninger truffet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses beslutninger rettes til Kommissionen.
2. Kommissionen holder løbende Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse underrettet om konsekvenserne af komitéens påtænkte beslutninger for den korrekte gennemførelse af programmets komponenter og for gennemførelsen af planerne for håndtering af restrisici. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse tager

hensyn til sådanne eventuelle oplysninger modtaget fra Kommissionen.

3. Kommissionen informerer uden unødigt ophold Europa-Parlamentet og Rådet om sikkerhedsgodkendelsernes indvirkning på den korrekte gennemførelse af programmets komponenter. Finder Kommissionen, at en beslutning truffet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan have en betydelig indvirkning på den korrekte gennemførelse af disse komponenter, for eksempel med hensyn til omkostninger, tidsplan og udførelse, underretter den omgående Europa-Parlamentet og Rådet herom.
4. Bestyrelsen holdes løbende orienteret om udviklingen i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses arbejde.
5. Tidsplanen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses arbejde må ikke påvirke tidsplanen for aktiviteterne i arbejdsprogrammet, jf. artikel 100.

Artikel 42

Medlemsstaternes rolle i forbindelse med sikkerhedsgodkendelse

1. Medlemsstaterne sender Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse alle oplysninger, som de finder relevante med henblik på sikkerhedsgodkendelse.
2. Efter aftale med og under tilsyn af de nationale enheder, der har kompetence på sikkerhedsområdet, tillader medlemsstaterne, at behørigt bemyndigede personer udpeget af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse får adgang til oplysninger og til alle områder og anlæg af relevans for systemers sikkerhed, der hører under deres jurisdiktion, i overensstemmelse med nationale love og bestemmelser, herunder med henblik på sikkerhedskontroller og -test på Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses foranledning og på den i artikel 37, litra h), omhandlede proces til overvågning af sikkerhedsrisici. Denne adgang skal være uden diskrimination af medlemsstaternes statsborgere på grund af nationalitet.
3. Kontroller og test som omhandlet i stk. 2 foretages i overensstemmelse med følgende principper:
 - a) betydningen af sikkerhed og effektiv risikostyring i de inspicerede enheder understreges
 - b) modforanstaltninger til afbødning af de specifikke virkninger i tilfælde af tab af klassifi-

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

cerede informationers fortrolighed, integritet eller tilgængelighed anbefales.

4. Medlemsstaterne er hver især ansvarlige for udarbejdelse af en model for adgangskontrol, dvs. en skitse eller liste over de områder eller anlæg, som skal godkendes; medlemsstaterne og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse skal på forhånd nå til enighed om denne model, hvormed det sikres, at alle medlemsstater leverer samme grad af adgangskontrol.
5. Medlemsstaterne er ansvarlige på lokalt plan for sikkerhedsgodkendelse af de områder, der befinder sig på deres territorium, og som er en del af sikkerhedsgodkendelsesarealet for programmets komponenter; medlemsstaterne aflægger med henblik herpå rapport til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.

Kapitel III

Beskyttelse af klassificerede informationer

Artikel 43

Beskyttelse af klassificerede informationer

1. Udvekslingen af klassificerede informationer vedrørende programmet er betinget af, at der er indgået en international aftale mellem Unionen og et tredjeland eller en international organisation om udvekslingen af klassificerede informationer eller, hvor det er relevant, en ordning mellem den kompetente EU-institution eller det kompetente EU-organ og de relevante myndigheder i et tredjeland eller en international organisation om udvekslingen af klassificerede informationer, og de deri fastsatte betingelser.
2. Fysiske personer, der har bopæl i tredjelande, og juridiske personer, der er etableret i tredjelande, må kun behandle EUCI vedrørende programmet, såfremt de i disse tredjelande er omfattet af sikkerhedsforskrifter, der sikrer en grad af beskyttelse, der mindst svarer til den, der er garanteret ved Kommissionens sikkerhedsforskrifter som fastsat i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 og ved Rådets sikkerhedsforskrifter som fastsat i bilagene til Rådets afgørelse 2013/488/EU. Ækvivalensen af sikkerhedsforskrifter, der anvendes i et tredjeland eller en international organisation, fastslås i en informationssikkerhedsaftale, herunder spørgsmål vedrørende industrisikkerhed, der indgås mellem Unionen og det pågældende tredjeland eller den pågældende internationale organisation i overensstemmelse med den i artikel 218 i TEUF fastsatte proce-

dure og under hensyn til artikel 13 i afgørelse 2013/488/EU

3. En fysisk person eller en juridisk person, et tredjeland eller en international organisation, kan, uden at det berører artikel 13 i afgørelse 2013/488/EU og forskrifterne for industriel sikkerhed som anført i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444, få adgang til EUCI, når det skønnes nødvendigt efter en konkret vurdering afhængigt af disse oplysningers art og indhold, modtagerens need-to-know og Unionens interesse i videregivelsen.

Afsnit VI

Galileo og EGNOS

Artikel 44

Støtteberettigede foranstaltninger

Udnyttelsen af Galileo og EGNOS omfatter følgende støtteberettigede foranstaltninger:

- a) forvaltning, drift, vedligeholdelse, løbende forbedring, udvikling og beskyttelse af ruminfrastrukturen, herunder forvaltning af opgraderings- og forældelsesprocessen
- b) forvaltning, drift, vedligeholdelse, løbende forbedring, udvikling og beskyttelse af jordinfrastrukturen, navnlig i jordbaserede centre og stationer, jf. gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413 eller Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1406⁵¹, og net, herunder forvaltning af opgraderings- og forældelsesprocessen
- c) udvikling af fremtidige generationer af systemerne og udvikling af de tjenester, der leveres af Galileo og EGNOS, herunder ved at tage hensyn til relevante interessenteres behov; dette berører ikke fremtidige afgørelser om Unionens finansielle overslag
- d) støtte til udviklingen af Galileo- og EGNOS-downstreamapplikationer og udviklingen og videreudviklingen af grundlæggende teknologiske elementer såsom Galileokompatible chipsæt og modtagere
- e) støtte til certificerings- og standardiseringsaktiviteter vedrørende Galileo og EGNOS, navnlig inden for transportsektoren
- f) fortsat formidling af de tjenester, der leveres af Galileo og EGNOS, og i komplementaritet med medlemsstaterne og privatsektorinitiativer, markedsudvikling af disse tjenester, navn-

⁵¹ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1406 af 31. juli 2017 om placeringen af Egnosystemets jordbaserede infrastruktur (EUT L 200 af 1.8.2017, s. 4).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

lig med henblik på at maksimere de i artikkel 4, stk. 1, litra b), omhandlede socioøkonomiske fordele

- g) samarbejde med andre regionale eller globale satellitnavigationssystemer, herunder for at lette forenelighed og interoperabilitet
- h) elementer til overvågning af systemernes pålidelighed og drift samt tjenesternes præstationer
- i) aktiviteter vedrørende levering af tjenester og samordning i forbindelse med udvidelsen af deres dækning.

Artikel 45

Tjenester leveret af Galileo

1. De tjenester, der leveres af Galileo, omfatter:
 - a) en åben Galileo-tjeneste (GOS), der er vederlagsfri for brugerne, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationssapplikationer til massemarkedet for forbrugerne
 - b) en højpræcisionstjeneste (High Accuracy Service, HAS), som er vederlagsfri for brugerne, og som gennem supplerende data sendt via et yderligere frekvensbånd leverer positions- og synkroniseringsdata med høj præcision, og som hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationssapplikationer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål
 - c) en signalautentificeringstjeneste (Signal Authentication Service, SAS), baseret på krypterede koder i signalerne, som hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationssapplikationer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål
 - d) en statsreguleret tjeneste (Public Regulated Service, PRS), som er forbeholdt statsligt autoriserede brugere, til følsomme applikationer, som kræver en høj grad af tjenestekontinuitet, herunder på sikkerheds- og forsvarsområdet, og som anvender robuste, krypterede signaler; den skal være vederlagsfri for medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og, hvor det er relevant, behørigt autoriserede EU-agenturer; spørgsmålet om, hvorvidt der skal opkræves betaling fra andre PRS-deltagere, der er omhandlet i artikkel 2 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, vurderes i hvert enkelt tilfælde, og der fastsættes relevante bestemmelser i de aftaler, som indgås i henhold til nævnte afgørelses artikkel 3,

stk. 5; adgang til PRS reguleres i overensstemmelse med afgørelse nr. 1104/2011/EU, som finder anvendelse på medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og EU-agenturerne

- e) en beredskabstjeneste (Emergency Service, ES), som skal være vederlagsfri for brugerne, og som via radiofoni udsender signaler med advarsler om naturkatastrofer eller andre nødsituationer inden for særlige områder; den leveres, hvor det er relevant, i samarbejde med medlemsstaternes nationale civilbeskyttelsesmyndigheder;
 - f) en tidsbestemmelsestjeneste (Timing Service, TS), som skal være vederlagsfri for brugerne, og som leverer en præcis og pålidelig referencetid samt gennemfører koordineret universaltid for at fremme udviklingen af tidsbestemmelsesapplikationer, som bygger på Galileo, og anvendelse i kritiske applikationer.
2. Galileo bidrager også til:
 - a) eftersøgnings- og redningstjenesten (Search and Rescue Support Service, SAR) i COSPAS-SARSAT-systemet ved at opfange nødsignaler fra radiosendere og formidle meddelelser til dem via et retur-link
 - b) integritetsovervågningstjenester, som er standardiserede på EU-niveau eller internationalt niveau til anvendelse inden for livskritiske tjenester på basis af signaler fra den åbne Galileo-tjeneste og i kombination med EGNOS og andre satellitnavigationssystemer
 - c) rumvejsinformationstjenester via GNSS-tjenestecentret, jf. gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413, og varslings-tjenester via Galileos jordbaserede infrastruktur, som hovedsagelig er bestemt til at mindske de potentielle risici for brugerne af de tjenester, der leveres af Galileo og andre globale satellitnavigationssystemer, i forbindelse med rummet.

Artikel 46

Tjenester leveret af EGNOS

1. De tjenester, der leveres af EGNOS, omfatter:
 - a) en åben EGNOS-tjeneste (EGNOS Open Service, EOS), som er uden direkte brugeravgifter, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationssapplikationer til massemarkedet for forbrugerne

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- b) en EGNOS-dataadgangstjeneste (EGNOS Data Access Service, EDAS), som er uden direkte brugerafgifter, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationsapplikationer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål, og som tilbyder forbedret ydeevne og data med større merværdi end dem, der fås gennem EOS
 - c) en livskritisk tjeneste (Safety of Life Service, SoL), som er uden direkte brugerafgifter, og som leverer positions- og tidssynkroniseringsdata med en høj grad af kontinuitet, tilgængelighed og nøjagtighed, herunder en integritetsfunktion, der gør det muligt at advare brugeren i tilfælde af fejl eller advarselssignaler udsendt Galileo og andre globale satellitnavigationssystemer, som den forstærker på det dækkede område, først og fremmest rettet mod brugere, for hvem sikkerhed er afgørende, navnlig inden for den civile luftfartssektor med henblik på luftfartstjenester, i overensstemmelse med ICAO-standarder, eller andre transportsektorer.
2. De i stk. 1 omhandlede tjenester tilbydes som en prioritet i de dele af alle medlemsstaternes områder, der geografisk er beliggende i Europa, herunder i denne forbindelse Cypern, Azorerne, De Kanariske Øer og Madeira, indtil udgangen af 2026.
 3. EGNOS-systemets geografiske dækning kan udvides til andre dele af verden, navnlig områder i kandidatlande, tredjelande, som er tilknyttet det fælles europæiske luftrum, og tredjelande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, hvis det er teknisk gennemførligt og i overensstemmelse med de i artikel 34, stk. 2, omhandlede sikkerhedskrav og, for så vidt angår SoL-tjenesten, på grundlag af internationale aftaler.
 4. Omkostningerne til udvidelse af EGNOS-systemets geografiske dækning, herunder de relaterede driftsomkostninger, der hører sammen med disse regioner, dækkes ikke over budgettet som omhandlet i artikel 11. Kommissionen overvejer andre programmer eller instrumenter til at finansiere sådanne aktiviteter. En sådan udvidelse må ikke forsinke leveringen af de tjenester, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, i alle de dele af medlemsstaternes områder, der geografisk er beliggende i Europa.

Artikel 47

Gennemførelsesforanstaltninger for Galileo og EGNOS

Hvis det er nødvendigt for et velfungerende Galileo og EGNOS og med henblik på deres udbredelse på markedet, fastsætter Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter om nødvendigt foranstaltninger til:

- a) at styre og nedsætte risiciene i forbindelse med driften af Galileo og EGNOS, navnlig for at sikre tjenestekontinuitet
- b) at fastsætte tidspunktet for væsentlige afgørelser med henblik på overvågning og evaluering af gennemførelsen af Galileo og EGNOS
- c) at fastlægge placeringen af de centre, der tilhører Galileos og EGNOS' jordbaserede infrastruktur, i overensstemmelse med sikkerhedskrav efter en åben og gennemsigtig proces, og sikre driften heraf
- d) at fastsætte de tekniske og operationelle specifikationer vedrørende de tjenester, der er omhandlet i artikel 45, stk. 1, litra c), e) og f), og artikel 45, stk. 2, litra c).

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 48

Forenelighed, interoperabilitet og standardisering

1. Galileo og EGNOS og de tjenester, de leverer, skal være kompatible og interoperable fra et teknisk synspunkt, herunder på brugerniveau.
2. Galileo og EGNOS og de tjenester, de leverer, skal være kompatible og interoperable med andre satellitnavigationssystemer og med traditionelle radionavigationsmetoder, hvis sådanne kompatibilitets- og interoperabilitetskrav samt betingelserne herfor er fastsat i internationale aftaler.

Afsnit VII

Copernicus

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

Artikel 49

Copernicus' anvendelsesområde

1. Copernicus gennemføres med udgangspunkt i tidligere investeringer, herunder fra interessenter som ESA og EUMETSAT, og, hvor det

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

er nødvendig og omkostningseffektivt, i nationale eller regionale kapaciteter i medlemsstatene, under hensyntagen til kapasiteten hos kommersielle leverandører av sammenlignelige data og informasjonen og behovet for at fremme konkurransen og markedsutviklingen, samtidig med at mulighetene for de europeiske brukere maksimeres.

2. Copernicus leverer data og informasjonen på grunnlag av Copernicusbrukernes behov og basert på en fullstendig, gratis og åpen data-politik.
3. Copernicus understøtter utformningen, gjennomførelsen og overvågingen av Unionens og medlemsstatenes politikker, navnlig på områdene miljø, klimaendringer, skibsfart, søransport, atmosfære, landbruk og utvikling av landdistrikter, bevarelse av kulturarven, civilbeskyttelse, infrastrukturovervåging, sikkerhet og sikring samt den digitale økonomi med det formål ytterligere at mindske den administrative byrde.
4. Copernicus skal bestå av følgende elementer:
 - a) datainnsamling, der omfatter:
 - i) utvikling og drift av Copernicussentinner
 - ii) adgang til rumbaserte jordobservasjonsdata fra tredjeparter
 - iii) adgang til in situ- og hjelpe-data
 - b) data- og informationsbehandling gjennom Copernicustjenester, som omfatter aktiviteter til generering av informasjonen med merverdi til støtte for miljøovervåging, indberetning og sikring av etterlevelse, civilbeskyttelse og sikkerhetstjenester
 - c) dataadgang og -formidling, som omfatter infrastruktur og tjenester for at sikre søgning, gjennomsyn, adgang til, formidling, utnyttelse og langtidsarkivering av Copernicusdata og Copernicusinformasjon på en brukervennlig måte
 - d) brukerspredning, markedsutvikling og kapasitetsopbygning i overensstemmelse med artikkel 28, stk. 6, som omfatter relevante aktiviteter, ressurser og tjenester med henblikk på at fremme Copernicus, Copernicusdata og Copernicustjenester og relaterte downstreamapplikasjoner og utviklingen herav på alle nivåer for at maksimere de socioøkonomiske fordele som omhandlet i artikkel 4, stk. 1, samt innsamling og analyse av Copernicus' brukeres behov.
5. Copernicus skal fremme den internasjonale koordinering av observationssystemer og der-

med forbundne dataudvekslinger for at styrke sin globale dimensjon og komplementaritet, under hensyn til internasjonale aftaler og koordineringsprosesser.

Kapitel II

Støtteberettigede foranstaltninger

Artikkel 50

Støtteberettigede foranstaltninger i forbindelse med datainnsamling

Støtteberettigede foranstaltninger under Copernicus omfatter:

- a) foranstaltninger med henblikk på at forbedre kontinuiteten i de eksisterende Copernicus-sentinelmissioner og utvikle, opsende, oprettholde og drive flere Copernicussentinner for at utvide observationsområdet, idet der navnlig gives prioritet til observationskapasitet til overvåging av antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner, muliggjøre overvåging av polarområder og aktivere innovative miljøapplikasjoner inden for landbruk og skovbruk og i forbindelse med forvaltning av vandressourcer, marine ressurser og kulturarv
- b) foranstaltninger med henblikk på at give adgang til tredjepartsdata, som er nødvendige for Copernicustjenester eller for EU's institusjoner, agenturer, decentraliserte tjenester og, hvor det er relevant og omkostningseffektivt, nationale eller regionale offentlige organer
- c) foranstaltninger med henblikk på at levere og koordinere adgang til Copernicus-in situ-data og andre hjelpe-data, som er nødvendige for frembringelsen, kalibreringen og valideringen av Copernicusdata og Copernicusinformasjon, herunder, hvor det er relevant og omkostningseffektivt, brugen av eksisterende nationale kapaciteter, samtidig med at dobbeltarbeid undgås.

Artikkel 51

Støtteberettigede foranstaltninger i forbindelse med Copernicustjenester

Copernicus skal omfatte foranstaltninger til støtte for følgende tjenester:

- a) miljøovervåging, indberetning og sikring av etterlevelse inden for:
 - i) atmosfæreovervåging med global dekning med henblikk på at tilvebringe informasjonen om luftkvaliteten, med særlig fokus på europeisk plan,

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

samt om sammensætningen af atmosfæren

- ii) havmiljøovervågning med henblik på at tilvejebringe informationer om tilstande og dynamikker i ocean- og havøkosystemer samt kystnære økosystemer, deres ressourcer og anvendelse
 - iii) landovervågning og landbrug med henblik på at tilvejebringe informationer om arealdækning, arealanvendelse og ændringer i arealanvendelse, kulturarvssteder, bevægelser i jordoverfladen, byområder, vandkvantitet og -kvalitet i indre farvande, skove, landbrug og andre naturressourcer, biodiversitet og kryosfære
 - iv) klimaændringsovervågning med henblik på at tilvejebringe informationer om antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner og -absorptioner, væsentlige klimavariabler, nye klimaanalyser, sæsonmæssige prognoser, klimaprognoser og årsager, informationer om forandringerne vedrørende polarområderne og Arktis samt indikatorer i relevante tidsmæssige og rumlige skalaer
- b) beredskabsstyringstjenester med henblik på at tilvejebringe informationer til støtte for og i samordning med offentlige myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse, for at støtte civilbeskyttelse og katastrofeindsatsforanstaltninger (forbedrede systemer til tidlig varsling og krisehåndtering) samt forebyggende foranstaltninger og beredskabsforanstaltninger (risiko- og genopretningsanalyser) i forbindelse med forskellige typer katastrofer
- c) sikkerhedstjeneste til støtte for overvågningen i Unionen og ved dens ydre grænser, havovervågning samt Unionens optræden udadtil som svar på de sikkerhedsudfordringer, som Unionen står over for, og de fælles udenrigs- og sikkerhedspolitiske målsætninger og foranstaltninger.
2. Kommissionen, som, hvor det er relevant, understøttes af ekstern uafhængig ekspertise, sikrer, at Copernicustjenesterne er relevante gennem:
- a) validering af den tekniske gennemførlighed og egnethed med henblik på de behov, som brugersamfundene giver udtryk for
 - b) vurdering af de midler og løsninger, som foreslås eller gennemføres, for at opfylde

brugersamfundenes behov og programmets målsætninger.

Artikel 52

Støtteberettigede foranstaltninger i forbindelse med adgang til og distribution af data og informationer

1. Copernicus omfatter foranstaltninger med henblik på at give forbedret adgang til alle Copernicusdata og Copernicusinformationer og, hvor det er relevant, formidle yderligere infrastrukturer og tjenester for at fremme distribution af, adgang til og anvendelse af disse data og informationer.
2. Hvis Copernicusdata eller Copernicusinformationer betragtes som sikkerhedsfølsomme, jf. artikel 12-16 i delegeret forordning (EU) nr. 1159/2013, kan Kommissionen overdrage offentlige udbud vedrørende, tilsyn med erhvervelsen af, adgangen til og distributionen af disse data og informationer til en eller flere betroede enheder. Sådanne enheder opretter og fører et register over godkendte brugere og bevilger adgang til fortrolige data ved hjælp af et separat workflow.

Kapitel III

Copernicusdatapolitik

Artikel 53

Copernicusdata- og Copernicusinformationspolitik

1. Copernicusdata og Copernicusinformationer leveres til Copernicusbrugerne efter en gratis, fuldstændig og åben datapolitik:
 - a) Copernicusbrugere kan på et frit og globalt grundlag gengive, distribuere, formidle til offentligheden, tilpasse og ændre alle Copernicusdata og Copernicusinformationer og kombinere dem med andre data og informationer
 - b) gratis, fuldstændig og åben datapolitik omfatter følgende begrænsninger:
 - i) formater, tidsfrister og spredningsegenskaber for Copernicusdata og Copernicusinformationer skal være foruddefinerede
 - ii) licensbetingelserne for tredjepartsdata og -informationer, der bruges i produktionen af informationer fra Copernicustjenesterne, skal, hvor det er relevant, være overholdt

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- iii) sikkerhedsbegrænsningerne er gældende i overensstemmelse med de generelle sikkerhedskrav i artikel 34, stk. 2
 - iv) der sikres beskyttelse mod risikoen for afbrydelse af det system, der producerer eller stiller Copernicusdata og Copernicusinformationer til rådighed, og beskyttelse af selve dataene
 - v) der sikres beskyttelse af pålidelig adgang til Copernicusdata og Copernicusinformationer for europæiske brugere.
2. Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 105 vedrørende de specifikke bestemmelser, der supplerer nærværende artikels stk. 1, for så vidt angår specifikationer, betingelser og procedurer for adgang til og anvendelse af Copernicusdata og Copernicusinformationer.
 3. Hvis det er påkrævet i særligt hastende tilfælde, anvendes proceduren i artikel 106 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel.
 4. Kommissionen udsteder licenser og meddelelser vedrørende adgang til og anvendelse af Copernicusdata og Copernicusinformationer, herunder klausuler om kildeangivelse, i overensstemmelse med Copernicusdatapolitikken som omhandlet i denne forordning og gældende delegerede retsakter vedtaget i henhold til stk. 2.

Afsnit VIII

Programmets øvrige komponenter

Kapitel I

SSA

Del 1

SST-delkomponent

Artikel 54

Anvendelsesområdet for SST-delkomponent

SST-delkomponenten støtter følgende aktiviteter:

- a) oprettelse, udvikling og drift af et net af medlemsstaternes jord- og rumbaserede SST-sensorer, herunder sensorer udviklet gennem ESA eller den private sektor i Unionen og nationalt drevne EU-sensorer, til overvågning og sporing af objekter og udarbejdelse af et europæisk katalog over rumobjekter

- b) behandling og analyse af SST-data på nationalt niveau med henblik på at udarbejde SST-informationer og -tjenester som omhandlet i artikel 55, stk. 1
 - c) levering af de i artikel 55, stk. 1, omhandlede SST-tjenester til de SST-brugere, der er omhandlet i artikel 56
 - d) overvågning af og søgen efter synergier med initiativer, der fremmer udvikling og anvendelse af teknologier til bortskaffelse af rumfartøjer ved afslutningen af driftslevetiden, teknologiske systemer til forebyggelse og fjernelse af rumaffald, samt med internationale initiativer inden for rumtrafikstyring.
2. SST-delkomponenten skal ligeledes yde teknisk og administrativ bistand for at sikre overgangen mellem programmet og SST-støttestrukturen, der er oprettet ved afgørelse nr. 541/2014/EU.

Artikel 55

SST-tjenester

1. SST-tjenester omfatter:
 - a) vurdering af risikoen for kollision mellem rumfartøjer eller mellem rumfartøjer og rumaffald og potentiel generering af kollisionforebyggende varsler i opsendelsesfasen, den tidlige kredsløbsfase, forøgelse af kredsløbsbane, kredsløbsoperationer og bortskaffelsesfasen i forbindelse med rumfartøjers missioner
 - b) detektering og karakterisering af fragmenteringer, desintegreringer eller kollisioner i kredsløb
 - c) risikovurdering af rumobjekters og rumaffalds ukontrollerede genindtrængning i jordens atmosfære og generering af beslægtede oplysninger, herunder et skøn over tidsrammen og sandsynlig position for et eventuelt nedslag
 - d) udvikling af aktiviteter i forbindelse med forberedelse af:
 - i) afbødning af rumaffald med henblik på at reducere generering heraf, og
 - ii) nedbringelse af rumaffald gennem forvaltning af det eksisterende rumaffald.
2. SST-tjenester skal være gratis og til enhver tid være til rådighed uden afbrydelser samt være tilpasset behovene hos SST-brugerne som omhandlet i artikel 56.
3. Medlemsstater, der deltager i SST-komponenten, Kommissionen og, hvor det er relevant,

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om indlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

SST-kontaktpunktet omhandlet i artikel 58, stk. 1, holdes ikke ansvarlige for:

- a) skader, der skyldes mangel på eller afbrydelse af SST-tjenester
- b) forsinkelse i leveringen af SST-tjenester
- c) unøjagtige oplysninger leveret gennem SST-tjenesterne
- d) eventuelle foranstaltninger, der iværksættes som reaktion på leveringen af SST-tjenester.

Artikel 56

SST-brugere

1. Unionens SST-brugere omfatter:
 - a) SST-kernebrugere: medlemsstaterne, EU-Udenrigstjenesten, Kommissionen, Rådet, agenturet samt offentlige og private ejere og operatører af rumfartøjer, der er etableret i Unionen
 - b) SST-brugere, der ikke er kernebrugere: andre offentlige og private enheder, der er etableret i Unionen.

SST-kernebrugere har adgang til alle de i artikel 55, stk. 1, omhandlede SST-tjenester.

SST-brugere, der ikke er kernebrugere, kan få adgang til alle de i artikel 55, stk. 1, litra b)-d), omhandlede SST-tjenester.
2. Internationale SST-brugere omfatter tredjelande, internationale organisationer, der ikke har deres hjemsted i Unionen, og private enheder, der ikke er etableret i Unionen. De har adgang til SST-tjenester på følgende betingelser:
 - a) tredjelande og internationale organisationer, der ikke har deres hjemsted i Unionen, kan få adgang til SST-tjenester i henhold til artikel 8, stk. 2
 - b) private enheder, der ikke er etableret i Unionen, kan få adgang til SST-tjenester, der er omfattet af en international aftale, som Unionen har indgået i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, sammen med det tredjeland, hvor de er etableret, og som giver dem denne adgang.
3. Uanset denne artikels stk. 2 kræves der ingen international aftale, når en SST-tjeneste som omhandlet i artikel 55, stk. 1, er offentligt tilgængelig.
4. Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage nærmere bestemmelser vedrørende adgangen til SST-tjenester og relevante procedurer. Disse gennemførelsesrets-

akter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 57

Medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten

1. Medlemsstater, der ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester som omhandlet i artikel 55, stk. 1, som dækker alle kredsløb, indsender til Kommissionen et enkelt fælles forslag, der påviser overholdelse af følgende kriterier:
 - a) ejerskab af eller adgang til passende SST-sensorer, som er til rådighed for SST-delkomponenten, og menneskelige ressourcer til at drive disse eller tilstrækkelige operationelle kapaciteter til analyse og databehandling, som er specielt udformet til SST og tilgængelige for SST-delkomponenten
 - b) en indledende sikkerhedsrisikovurdering af alle SST-aktiver er udført og valideret af den pågældende medlemsstat
 - c) en handlingsplan, der tager hensyn til koordineringsplanen vedtaget i henhold til artikel 6 i afgørelse nr. 541/2014/EU, med henblik på gennemførelse af de aktiviteter, der er anført i denne forordnings artikel 54
 - d) fordeling af de forskellige aktiviteter blandt de i henhold til denne forordnings artikel 58 udpegede ekspertgrupper
 - e) bestemmelser om den deling af data, som er nødvendig for at nå målsætningerne i denne forordnings artikel 4.

For så vidt angår kriterierne i første afsnit, litra a) og b), skal de medlemsstater, som ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester, dokumentere, at de overholder disse kriterier separat.

For så vidt angår kriterierne i første afsnit, litra c)-e), skal de medlemsstater, som ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester, påvise overensstemmelse med disse kriterier i fællesskab.
2. Kriterierne i denne artikels stk. 1, første afsnit, litra a) og b), anses for opfyldt af de medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten, hvis de udpegede nationale enheder er medlemmer af det konsortium, der er oprettet i henhold til artikel 7, stk. 3, i afgørelse nr. 541/2014/EU, på datoen for denne forordnings ikrafttræden.
3. Hvis der ikke er indsendt et fælles forslag i overensstemmelse med stk. 1, eller hvis Kommissionen finder, at det indsendte forslag ikke

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

opfylder kriterierne i stk. 1, kan mindst fem medlemsstater indsende et nyt fælles forslag til Kommissionen med henblik på at dokumentere, at de i stk. 1 omhandlede kriterier er overholdt.

4. Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage de nærmere bestemmelser for de procedurer og elementer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1-3. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 58

Organisatorisk ramme for medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten

1. Enhver medlemsstat, som har indsendt et forslag, der af Kommissionen er fundet at være i overensstemmelse med artikel 57, stk. 1, eller som er blevet udvalgt af Kommissionen i henhold til den i artikel 57, stk. 3, nævnte procedure, udpeger en ansvarlig national enhed, som er etableret på dens område, til at repræsentere den. Den ansvarlige nationale enhed skal være en offentlig myndighed i en medlemsstat eller et organ, som har fået overdraget udøvelsen af sådan offentlig myndighed.
2. De ansvarlige nationale enheder, der er udpeget i henhold til denne artikels stk. 1, indgår en aftale om oprettelse af et SST-partnerskab, ("SST-partnerskabsaftalen") hvori der fastsættes regler og mekanismer for deres samarbejde om gennemførelsen af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 54. Partnerskabsaftalen skal navnlig indeholde de elementer, der er omhandlet i artikel 57, stk. 1, litra c)-e), og oprettelse af en risikoforvaltningsstruktur til sikring af gennemførelsen af bestemmelserne om anvendelse og sikker udveksling af SST-data og SST-informationer.
3. De ansvarlige nationale enheder udvikler EU-SST-tjenester af høj kvalitet efter en flerårig plan, relevante nøglepræstationsindikatorer og brugerkrav på grundlag af ekspertgruppernes aktiviteter som omhandlet i denne artikels stk. 6. Kommissionen kan ved gennemførelsesretsakter vedtage den flerårige plan og nøglepræstationsindikatorerne. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.
4. De ansvarlige nationale enheder opbygger et net af eksisterende og eventuelle fremtidige sensorer, så de kan drives på koordineret og optimeret vis, med henblik på at udarbejde og føre et ajourført fælles europæisk katalog,

uden at det dog berører medlemsstaternes beføjelser på området national sikkerhed.

5. De medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten, varetager sikkerhedsgodkendelsen på grundlag af de generelle sikkerhedskrav, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2.
6. De medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten, udpeger ekspertgrupper, som skal være ansvarlige for specifikke spørgsmål vedrørende de forskellige SST-aktiviteter. Ekspertgrupperne er permanente og ledes og bemannes af de ansvarlige nationale enheder i de medlemsstater, som har udpeget dem, og kan inddrage eksperter fra alle ansvarlige nationale enheder.
7. De ansvarlige nationale enheder og ekspertgrupperne sikrer beskyttelsen af SST-data, SST-informationer og SST-tjenester.
8. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de nærmere bestemmelser vedrørende den organisatoriske ramme for medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten. Disse bestemmelser skal også omfatte en medlemsstats medtagelse i SST-partnerskabet på et senere tidspunkt ved at blive part i den i denne artikels stk. 2 omhandlede SST-partnerskabsaftale. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 59

SST-kontaktpunkt

1. Kommissionen udvælger under hensyntagen til henstillingen fra de ansvarlige nationale enheder SST-kontaktpunktet på grundlag af den bedste ekspertise inden for sikkerhedsspørgsmål og levering af tjenester. SST-kontaktpunktet skal:
 - a) levere de nødvendige sikre grænseflader for at centralisere, lagre og tilgængeliggøre SST-informationer for SST-brugerne omhandlet i artikel 56 og sikre korrekt håndtering og sporbarhed heraf
 - b) rapportere om SST-tjenesternes præstation til SST-partnerskabet omhandlet i artikel 58, stk. 2, og Kommissionen
 - c) indsamle den nødvendige feedback til SST-partnerskabet omhandlet i artikel 58, stk. 2, for at sikre den krævede tilpasning af tjenesterne i forhold til SST-brugernes forventninger
 - d) støtte, fremme og tilskynde til anvendelse af tjenesterne.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inddragelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

2. De ansvarlige nationale enheder indgår de nødvendige gennemførelsesaftaler med SST-kontaktpunktet.

Del II

SWE- og NEO-delkomponenter

Artikel 60

SWE-aktiviteter

1. SWE-delkomponenterne kan støtte følgende aktiviteter:
 - a) vurdering og identificering af behovene hos brugerne i de sektorer, der er nævnt i stk. 2, litra b), med henblik på at fastlægge de SWE-tjenester, der skal leveres
 - b) levering af SWE-tjenester til SWE-tjenesterne brugere i overensstemmelse med de identificerede brugerbehov og tekniske krav.
2. SWE-tjenesterne skal være tilgængelige til enhver tid og uden afbrydelse. Kommissionen udvælger disse tjenester ved hjælp af gennemførelsesretsakter i overensstemmelse med følgende regler:
 - a) Kommissionen prioriterer de SWE-tjenester, der skal leveres på EU-plan i henhold til SWE-brugernes behov, tjenesternes teknologiske parathed og resultatet af en risikovurdering
 - b) SWE-tjenesterne kan bidrage til civilbeskyttelsesaktiviteter og til beskyttelse af en lang række sektorer såsom rummet, transport, GNSS-systemer, elnet og kommunikation.
Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 107, stk. 2.
3. De offentlige eller private enheder, der skal levere SWE-tjenesterne, udvælges ved hjælp af en udbudsprocedure.

Artikel 61

NEO-aktiviteter

1. NEO-delkomponenten kan støtte følgende aktiviteter:
 - a) kortlægning af medlemsstaternes kapacitet til påvisning og overvågning af jordnære objekter
 - b) fremme af netværkssamarbejde mellem medlemsstaternes faciliteter og forskningscentre
 - c) udvikling af den tjeneste, der er omhandlet i stk. 2

- d) udvikling af en rutinemæssig "hurtig indsats"-funktion, som er i stand til at karakterisere nyligt opagede jordnære objekter
 - e) oprettelse af et europæisk katalog over jordnære objekter.

2. Kommissionen kan inden for sit kompetenceområde under inddragelse af de relevante FN-organer indføre procedurer til at koordinere foranstaltninger truffet af Unionen og de nationale offentlige myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse, i tilfælde af at et jordnær objekt nærmer sig jorden.

Kapitel II

GOVSATCOM

Artikel 62

Anvendelsesområde for GOVSATCOM

I GOVSATCOM-komponenten samles satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester i en fælles EU-pulje af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester med passende sikkerhedskrav. Denne komponent omfatter:

- a) udvikling, konstruktion og drift af den jordbaserede infrastruktur, jf. artikel 67, og eventuel ruminfrastruktur som omhandlet i artikel 102, stk. 2
- b) indkøb af den statslige og kommercielle satellitkommunikationskapacitet, -tjeneste og -brugerudstyr, som kræves til levering af GOVSATCOM-tjenester
- c) nødvendige foranstaltninger for at fremme interoperabilitet og standardisering af GOVSATCOM-brugerudstyr.

Artikel 63

GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester

1. Leveringen af GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester sikres som fastlagt i tjenesteporteføljen, jf. nærværende artikels stk. 3 og i overensstemmelse med de operationelle krav som omhandlet i nærværende artikels stk. 2, de særlige sikkerhedskrav for GOVSATCOM, jf. artikel 34, stk. 2, og inden for rammerne af de delings- og prioriteringsbestemmelser, der er omhandlet i artikel 66.

- Adgang til GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester skal være gratis for institutionelle og statslige GOVSATCOM-brugere, medmindre Kommissionen træffer afgørelse om en prispolitik i overensstemmelse med artikel 66, stk. 2.
2. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de operationelle krav til

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

GOVSATCOM-tjenester i form af tekniske specifikationer for GOVSATCOM-brugsscenerier, der navnlig vedrører krisestyring, overvågning og forvaltning af centrale infrastrukturer, herunder diplomatiske kommunikationsnet. Disse operationelle krav skal bygge på en detaljeret analyse af GOVSATCOM-brugernes krav og tage hensyn til krav, som er baseret på eksisterende brugerudstyr og -net. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter porteføljen af GOVSATCOM-tjenester i form af en fortegnelse over kategorier af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester og deres egenskaber, herunder geografisk dækning, frekvens, båndvidde, brugerudstyr og sikkerhedsfeatures. Tjenesteporteføljen skal tage hensyn til eksisterende kommercielt tilgængelige tjenester for ikke at virke konkurrenceforvridende på det indre marked. Disse gennemførelsesretsakter ajourføres regelmæssigt, baseres på de operationelle og sikkerhedsmæssige krav, som er omhandlet i denne artikels stk. 1, og skal prioritere tjenester, der leveres til brugere i henhold til deres relevans og kritiske værdi. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.
4. GOVSATCOM-brugere har adgang til de GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester, der er opført i tjenesteporteføljen omhandlet i denne artikels stk. 3. Denne adgang stilles til rådighed gennem GOVSATCOM-centre som omhandlet i artikel 67, stk. 1.

Artikel 64

Leverandører af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester

Satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester inden for rammerne af GOVSATCOM kan leveres af følgende enheder:

- a) GOVSATCOM-deltagere som omhandlet i artikel 68 og
- b) juridiske personer, der er behørigt bemyndiget til at levere satellitbaserede kapaciteter eller tjenester efter proceduren for sikkerhedsgodkendelse, jf. artikel 37, som skal ske i overensstemmelse med de i artikel 34, stk. 2, omhandlede generelle sikkerhedskrav for GOVSATCOM-komponenten.

Artikel 65

GOVSATCOM-brugere

1. Følgende enheder kan blive GOVSATCOM-brugere, forudsat at de har fået tildelt opgaver vedrørende kontrol og forvaltning af nød- og sikkerhedskritiske missioner, operationer og infrastrukturer:
 - a) En EU-myndighed eller en medlemsstats myndighed eller et organ, der udøver en sådan offentlig myndighed:
 - b) en fysisk eller juridisk person, der handler på vegne af og under kontrol af en enhed som omhandlet i litra a).
2. GOVSATCOM-brugere som omhandlet i denne artikels stk. 1 skal af en GOVSATCOM-deltager, jf. artikel 68, være behørigt bemyndiget til at anvende GOVSATCOM's kapacitet og tjenester og skal opfylde de i artikel 34, stk. 2, omhandlede generelle sikkerhedskrav, som er defineret for GOVSATCOM.

Artikel 66

Deling og prioritering

1. Puljen af satellitkommunikationskapaciteter, -tjenester og -brugerudstyr deles og prioriteres blandt GOVSATCOM-deltagerne omhandlet i artikel 68 på grundlag af en analyse af de sikkerheds- og sikringsrelaterede risici for brugerne. En sådan analyse skal tage hensyn til eksisterende kommunikationsinfrastruktur og tilgængeligheden af eksisterende kapaciteter samt til deres geografiske dækning på EU-plan og nationalt plan. Ved denne deling og prioritering gives forrang til GOVSATCOM-brugere i henhold til deres relevans og kritiske værdi.
2. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de nærmere bestemmelser vedrørende deling og prioritering af kapaciteter, tjenester og brugerudstyr, idet der tages hensyn til forventet efterspørgsel efter de forskellige brugsscenerier, analysen af sikkerhedsrisici for disse brugsscenerier og, hvor det er relevant, omkostningseffektivitet.

Ved at fastlægge en prispolitik i disse regler sikrer Kommissionen, at udbuddet af GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester ikke forvrider markedet, og at der ikke bliver mangel på GOVSATCOM-kapaciteter.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Delingen og prioriteringen af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester blandt GOV-

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

SATCOM-brugere, som er godkendt af den samme GOVSATCOM-deltager, bestemmes og gennemføres af nævnte GOVSATCOM-deltager.

Artikel 67

Jordbaseret infrastruktur og drift

1. Jordsegmentet skal omfatte den nødvendige infrastruktur til levering af tjenester til GOVSATCOM-brugerne i overensstemmelse med artikel 66, navnlig GOVSATCOM-centre, som anskaffes inden for rammerne af denne komponent med henblik på forbindelsen mellem GOVSATCOM-brugerne og leverandørerne af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester. Jordsegmentet og driften heraf skal være i overensstemmelse med det i artikel 34, stk. 2, omhandlede generelle sikkerhedskrav, som er defineret for GOVSATCOM.
2. Kommissionen fastsætter ved hjælp af gennemførelsesretsakter, hvor den jordbaserede infrastruktur skal være beliggende. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3, og berører ikke en medlemsstats ret til at beslutte ikke at ville være vært for en sådan infrastruktur.

Artikel 68

GOVSATCOM-deltagere og kompetente myndigheder

1. Medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten deltager i GOVSATCOM, for så vidt som de godkender GOVSATCOM-brugere eller leverer satellitkommunikationskapaciteter, jordbaserede segmenter eller dele af jordbaserede segmenter.
Hvis Rådet, Kommissionen eller EU-Udenrigstjenesten godkender GOVSATCOM-brugere eller leverer satellitkommunikationskapaciteter, jordbaserede segmenter eller dele af jordbaserede segmenter på en medlemsstats område, må en sådan godkendelse eller bestemmelse ikke være i strid med bestemmelser om neutralitet og alliancefrihed, der er fastsat i den pågældende medlemsstats forfatningsret.
2. EU-agenturer kan kun blive GOVSATCOM-deltagere, i det omfang det er nødvendigt, for at de kan udføre deres opgaver, og i overensstemmelse med nærmere bestemmelser, som er fastlagt i en administrativ aftale indgået mellem det berørte agentur og den EU-institution, der forestår tilsynet hermed.

3. Tredjelande og internationale organisationer kan blive GOVSATCOM-deltagere i overensstemmelse med artikel 7.
4. Hver GOVSATCOM-deltager udpeger én kompetent GOVSATCOM-myndighed.
5. En kompetent GOVSATCOM-myndighed sikrer, at:
 - a) anvendelsen af tjenester er i overensstemmelse med gældende sikkerhedskrav
 - b) adgangsrettighederne for GOVSATCOM-brugere fastlægges og forvaltes
 - c) brugerudstyr og tilhørende elektroniske kommunikationsforbindelser og informationer anvendes og forvaltes i overensstemmelse med gældende sikkerhedskrav
 - d) der oprettes et centralt kontaktpunkt til, hvis det er nødvendigt, at bistå med indberetningen af sikkerhedsmæssige risici og trusler, navnlig påvisning af potentielt skadelig elektromagnetisk interferens, der påvirker tjenester inden for rammerne af denne komponent.

Artikel 69

Overvågning af udbud og efterspørgsel i forbindelse med GOVSATCOM

Med henblik på at optimere balancen mellem udbud af og efterspørgsel på GOVSATCOM-tjenester overvåger Kommissionen løbende udviklingen i udbud, herunder eksisterende GOVSATCOM-kapaciteter i kredsløb med henblik på sammenlægning og deling, og efterspørgsel for så vidt angår GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester, under hensyntagen til nye risici og trusler samt ny teknologisk udvikling.

Afsnit IX

Den europæiske unions agentur for rumprogrammet

Kapitel I

Almindelige bestemmelser om agenturet

Artikel 70

Agenturets retlige status

1. Agenturet er et EU-organ. Det har status som juridisk person.
2. Agenturet har i hver medlemsstat den mest vidtgående rets- og handleevne, som den pågældende stats lovgivning tillægger juridiske personer. Det kan navnlig erhverve og afhænde løsøre og fast ejendom og optræde som part i retssager.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

3. Agenturet repræsenteres af sin administrerende direktør.

Artikel 71

Agenturets hjemsted og lokale kontorer

1. Agenturet har hjemsted i Prag, Tjekkiet.
2. Agenturets personale kan placeres i et af de i gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413 eller i (EU) 2017/1406 omhandlede Galileo- eller EGNOS-jordbaserede centre med henblik på at gennemføre de programaktiviteter, der er fastsat i den relevante aftale.
3. Afhængig af programmets behov kan der oprettes lokale kontorer i medlemsstaterne i overensstemmelse med den i artikel 79, stk. 2, omhandlede procedure.

Kapitel II

Agenturets organisation

Artikel 72

Forvaltnings- og ledelsesstruktur

1. Agenturets forvaltnings- og ledelsesstruktur består af:
 - a) bestyrelsen
 - b) den administrerende direktør
 - c) Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.
2. Bestyrelsen, den administrerende direktør og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse samarbejder med henblik på agenturets drift og koordinering i henhold til procedurerne fastsat i agenturets interne regler, såsom bestyrelsens forretningsorden, Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses forretningsorden, de finansielle bestemmelser for agenturet, gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og reglerne om aktindsigt.

Artikel 73

Bestyrelsen

1. Bestyrelsen består af en repræsentant for hver medlemsstat og tre repræsentanter for Kommissionen, der alle har stemmeret. Bestyrelsen omfatter også et medlem, som udpeges af Europa-Parlamentet, men uden stemmeret.
2. Formanden eller næstformanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, en repræsentant for Rådet, en repræsentant for den højtstående repræsentant og en repræsentant for ESA indbydes til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører i forbindelse med spørgsmål, som vedrører dem direkte, på de

betingelser, der er fastsat i bestyrelsens forretningsorden.

3. Hvert medlem af bestyrelsen har en suppleant. Suppleanten er medlemmets stedfortræder i vedkommendes fravær.
4. Hver medlemsstat udpeger et medlem og en suppleant til bestyrelsen under hensyntagen til deres viden om agenturets opgaver og relevante ledelsesmæssige, administrative og budgetmæssige kompetencer. For at sikre kontinuiteten i bestyrelsens aktiviteter tilstræber Europa-Parlamentet, Kommissionen og medlemsstaterne at begrænse udskiftningen af deres repræsentanter i bestyrelsen. Alle parter tilstræber at opnå en ligelig repræsentation af mænd og kvinder i bestyrelsen.
5. Bestyrelsesmedlemmernes og deres suppleanters mandatperiode er fire år og kan fornyes.
6. Deltagelse af repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer og betingelserne for sådan deltagelse fastsættes, hvor det er relevant, i forbindelse med de i artikel 98 omhandlede aftaler og skal være i overensstemmelse med bestyrelsens forretningsorden. Sådanne repræsentanter har ikke stemmeret.

Artikel 74

Bestyrelsens formandskab

1. Bestyrelsen vælger blandt sine stemmeberettigede medlemmer en formand og en næstformand. Næstformanden afløser automatisk formanden, når denne er forhindret i at udføre sit hverv.
2. Mandatperioden for formanden og næstformanden er to år, og mandatet kan fornyes én gang. Hver mandatperiode ophører, hvis den pågældende person ikke længere er medlem af bestyrelsen.
3. Bestyrelsen har beføjelse til at afsætte formanden, næstformanden eller dem begge.

Artikel 75

Bestyrelsens møder

1. Det påhviler bestyrelsens formand at indkalde til bestyrelsesmøder.
2. Den administrerende direktør deltager i drøftelserne, medmindre formanden bestemmer andet. Den administrerende direktør har ikke stemmeret.
3. Bestyrelsen afholder regelmæssigt ordinære bestyrelsesmøder, dog mindst to gange om

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

året. Bestyrelsen mødes desuden på initiativ af bestyrelsesformanden eller på anmodning af mindst en tredjedel af bestyrelsesmedlemmerne.

4. Bestyrelsen kan indbyde enhver, hvis synspunkt kan være af interesse, til at deltage i dens møder som observatør. Bestyrelsesmedlemmerne kan, såfremt forretningsordenen tillader det, bistås af rådgivere og eksperter.
5. Når drøftelser vedrører anvendelse af følsom national infrastruktur, kan medlemsstaternes repræsentanter og Kommissionens repræsentanter deltage i møder og drøftelser i bestyrelsen på "need to know"-basis. Kun repræsentanterne for de medlemsstater, der råder over sådan infrastruktur, og en repræsentant for Kommissionen deltager dog i afstemningen. Hvis formanden for bestyrelsen ikke repræsenterer en af de medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur, skal vedkommende erstattes af repræsentanterne for de medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur. Bestyrelsens forretningsorden skal angive de situationer, hvor denne procedure kan finde anvendelse.
6. Agenturet varetager sekretariatsopgaverne for bestyrelsen.

Artikel 76

Bestyrelsens afstemningsregler

1. Medmindre andet følger af denne forordning, træffer bestyrelsen beslutninger med et absolut flertal blandt sine stemmeberettigede medlemmer.
Der kræves et flertal på to tredjedele af alle stemmeberettigede medlemmer til valg og afsættelse af formanden og næstformanden for bestyrelsen og til vedtagelse af budgettet og arbejdsprogrammer, godkendelse af de i artikel 98, stk. 2, omhandlede ordninger, godkendelse af agenturets sikkerhedsregler, vedtagelse af forretningsordenen, oprettelse af lokale kontorer samt til godkendelse af de i artikel 92 omhandlede værtaftaler.
2. Medlemmer, der repræsenterer medlemsstaterne og Kommissionen, har hver én stemme. Hvis et stemmeberettiget medlem ikke er til stede, har suppleanten stemmeret. Beslutninger baseret på artikel 77, stk. 2, litra a), bortset fra spørgsmål, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, eller på artikel 77, stk. 5, kan kun vedta-

ges med tilslutning fra Kommissionens repræsentanter.

3. De nærmere afstemningsregler, navnlig betingelserne for, at et medlem kan handle ved fuldmagt fra et andet medlem, og eventuelle krav om beslutningsdygtighed, hvor dette er relevant, fastlægges i bestyrelsens forretningsorden.

Artikel 77

Bestyrelsens opgaver

1. Bestyrelsen sørger for, at agenturet varetager de opgaver, det har fået overdraget, på de i denne forordning fastsatte betingelser og træffer de nødvendige beslutninger med henblik herpå. Dette berører ikke de kompetencer, der er tildelt Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse for så vidt angår de aktiviteter, der henhører under afsnit V, kapitel II.
2. Endvidere skal bestyrelsen:
 - a) senest den 15. november hvert år vedtage agenturets arbejdsprogram for det følgende år efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra b), og efter at have indhentet udtalelse fra Kommissionen
 - b) senest den 30. juni i det første år i den flerårige finansielle ramme i henhold til artikel 312 i TEUF vedtage agenturets flerårige arbejdsprogram for den periode, der er omfattet af denne flerårige finansielle ramme, efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med denne forordnings artikel 80, litra a), og efter at have indhentet udtalelse fra Kommissionen. Europa-Parlamentet høres om det flerårige arbejdsprogram, forudsat at formålet med høringen er at udveksle synspunkter, og at resultatet er ikke bindende for agenturet
 - c) varetage sine budgetmæssige opgaver i henhold til artikel 84, stk. 5, 6, 10 og 11
 - d) føre tilsyn med driften af Galileosikkerhedsovervågningscentret, der er omhandlet i artikel 34, stk. 5, litra b)
 - e) vedtage retningslinjer for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- (EF) nr. 1049/2001⁵² i overensstemmelse med nærværende forordnings artikel 94
- f) godkende de ordninger, der er omhandlet i artikel 98, efter høring af Komiteén for Sikkerhedsgodkendelse om de bestemmelser i disse ordninger, der vedrører sikkerhedsgodkendelse
 - g) vedtage de nødvendige tekniske procedurer for udførelsen af sine opgaver
 - h) vedtage årsrapporten om agenturets aktiviteter og fremtidsplaner og senest den 1. juli hvert år fremsende den til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komiteén for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra c)
 - i) sikre en fyldestgørende opfølgning af resultaterne og anbefalingerne, der følger af de i artikel 102 omhandlede evalueringer og revisioner, såvel som af dem, der følger af undersøgelser foretaget af OLAF, og alle interne eller eksterne revisionsberetninger, og fremsende alle relevante oplysninger om resultatet af evalueringsprocedurerne til budgetmyndigheden
 - j) høres af den administrerende direktør om den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 31, og om de i artikel 27, stk. 3, og artikel 29, stk. 5, omhandlede bidragsaftaler, inden disse undertegnes
 - k) vedtage agenturets sikkerhedsregler som omhandlet i artikel 96
 - l) godkende en strategi for bekæmpelse af svig på baggrund af et forslag fra den administrerende direktør
 - m) om nødvendigt og på grundlag af forslag fra den administrerende direktør godkende de organisatoriske strukturer som omhandlet i artikel 77, stk. 1, litra n)
 - n) udnævne en regnskabsfører, der kan være Kommissionens regnskabsfører, som skal være:
 - i) omfattet af vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union ("personalevedtægten") og ansættelsesvilkårene for Unionens øvrige ansatte ("ansættelsesvilkårene"), jf. Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68⁵³, og

- ii) fuldstændig uafhængig i udøvelsen af sit hverv
 - o) vedtage og offentliggøre sin forretningsorden.
3. Med hensyn til agenturets personale udøver bestyrelsen de beføjelser, der i henhold til personalevedtægten gælder for ansættelsesmyndigheden og i henhold til ansættelsesvilkårene gælder for den myndighed, der har kompetence til at indgå ansættelseskontrakter ("ansættelsesmyndighedens beføjelser").

Efter proceduren i personalevedtægten artikel 110 vedtager bestyrelsen en afgørelse i henhold til artikel 2, stk. 1, i personalevedtægten og artikel 6 i ansættelsesvilkårene om delegering af de relevante ansættelsesmyndighedsbeføjelser til den administrerende direktør og fastsættelse af betingelserne for at suspendere denne delegation af beføjelser. Den administrerende direktør aflægger rapport til bestyrelsen om udøvelsen af disse delegerede beføjelser. Den administrerende direktør er bemyndiget til at videredelegere disse beføjelser.

I medfør af dette stykkes andet afsnit, og når ekstraordinære hensyn kræver dette, kan bestyrelsen ved en afgørelse midlertidigt opheve delegeringen af ansættelsesmyndighedens beføjelser til den administrerende direktør og de af denne videredelegerede beføjelser og selv udøve disse eller uddelegere dem til sine medlemmer eller til en anden medarbejder end den administrerende direktør.

Uanset dette stykkes andet afsnit uddelegerer bestyrelsen til formanden for Komiteén for Sikkerhedsgodkendelse de i første afsnit omhandlede beføjelser vedrørende rekrutteringen, evalueringen og omklassificeringen af det personale, der er beskæftiget med de aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, samt de disciplinære foranstaltninger, der træffes over for sådant personale.

Bestyrelsen vedtager gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og ansættelsesvilkårene efter proceduren i artikel 110 i personalevedtægten. I forbindelse med rekruttering, evaluering og omklassificering af det personale, der er beskæftiget med aktiviteterne i nærværende forordnings afsnit V, kapitel II, og de disciplinære foranstaltninger, der træffes over for dette, hører bestyrelsen forinden Komiteén for Sikkerhedsgodkendelse og tager behørigt hensyn til dennes bemærkninger.

⁵² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

⁵³ EFT L 56 af 4.3.1968, s. 1.

Bestyrelsen vedtager også en afgørelse om fastsættelse af bestemmelser for udstationering af nationale eksperter til agenturet. Inden afgørelsen vedtages, hører bestyrelsen Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse med hensyn til udstationeringen af nationale eksperter i forbindelse med de sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, der er omhandlet i afsnit V, kapitel II, og tager behørigt hensyn til dennes bemærkninger.

4. Bestyrelsen udnævner den administrerende direktør og kan forlænge eller afslutte dennes mandat i henhold til artikel 89.
5. Bestyrelsen udøver disciplinærmyndighed over den administrerende direktør for så vidt angår dennes embedsførelse, navnlig vedrørende sikkerhedsanliggender, der henhører under agenturets kompetence, undtagen i forbindelse med aktiviteter, der iværksættes i overensstemmelse med afsnit V, kapitel II.

Artikel 78

Den administrerende direktør

1. Ledelsen af agenturet varetages af dets administrerende direktør. Den administrerende direktør står til ansvar over for bestyrelsen.

Dette stykke berører ikke Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses autonomi eller uafhængighed eller selvstændigheden og uafhængigheden for så vidt angår personalet i det agentur, som komitéen fører tilsyn med i overensstemmelse med artikel 82, og det berører heller ikke de beføjelser, der er tillagt Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i henhold til henholdsvis artikel 38 og 81.

2. Med forbehold af Kommissionens og bestyrelsens beføjelser skal den administrerende direktør være uafhængig i udførelsen af sit hverv og må hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ.

Artikel 79

Den administrerende direktørs opgaver

1. Den administrerende direktør udfører følgende opgaver:
 - a) repræsentere agenturet og undertegne den i artikel 27, stk. 3, artikel 29, stk. 5, og artikel 31, omhandlede aftale
 - b) forberede bestyrelsens arbejde og deltage uden stemmeret i bestyrelsens arbejde med forbehold af artikel 75, stk. 2, andet afsnit

- c) gennemføre de afgørelser, der træffes af bestyrelsen
- d) udarbejde agenturets flerårige og årlige arbejdsprogrammer og forelægge dem for bestyrelsen til godkendelse med undtagelse af de dele, der udarbejdes og vedtages af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra a) og b)
- e) gennemføre de flerårige og årlige arbejdsprogrammer med undtagelse af de dele, der gennemføres af formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
- f) udarbejde en statusrapport om gennemførelsen af det årlige arbejdsprogram og eventuelt det flerårige arbejdsprogram til hvert bestyrelsesmøde og uden ændringer integrere den del, som formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har udarbejdet
- g) udarbejde årsrapporten om agenturets aktiviteter og fremtidsplaner med undtagelse af den del, der udarbejdes og godkendes af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra c), vedrørende aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, og forelægge denne for bestyrelsen til godkendelse
- h) varetage agenturets daglige administration og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at agenturet fungerer i overensstemmelse med denne forordning, herunder vedtagelse af interne administrative instrukser og offentliggørelse af meddelelser
- i) udarbejde overslag over agenturets indtægter og udgifter i overensstemmelse med artikel 84 og gennemføre budgettet i overensstemmelse med artikel 85
- j) sikre, at agenturet som ansvarlig for driften af Galileosikkerhedsovervågningscentret er i stand til at efterkomme instrukser i henhold til afgørelse 202x/xxx/FUSP⁵⁴ og udfylde sin rolle som omhandlet i artikel 6 i afgørelse nr. 1104/2011/EU
- k) sikre videregivelsen af alle relevante oplysninger, navnlig hvad angår sikkerhed, inden for agenturets struktur som omhandlet i artikel 72, stk. 1

⁵⁴ +Rådets afgørelse 202x/.../FUSP af ... om ... (EUT L ... af ..., s. ...).

Denne rådsafgørelse vil være et resultat af det højtstående repræsentants forslag om at udvide anvendelsesområdet for Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014, der for øjeblikket er under forhandling.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- l) i tæt samarbejde med formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse med hensyn til spørgsmål vedrørende sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, udarbejde agenturets organisationsstrukturer og forelægge dem for bestyrelsen til godkendelse. Disse strukturer skal afspejle de særlige karakteristika, der kendetegner programmets forskellige komponenter
- m) udøve de i artikel 77, stk. 3, første afsnit, omhandlede beføjelser over for agenturets personale, i det omfang disse beføjelser er tillagt den administrerende direktør i overensstemmelse med artikel 77, stk. 3, andet afsnit
- n) sørge for, at Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, de organer, som er omhandlet i artikel 38, stk. 3, og artikel 82, stk. 3, og formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse råder over sekretariatsbistand og alle nødvendige ressourcer, så de kan fungere efter hensigten
- o) med undtagelse af den del af handlingsplanen, som vedrører de aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, udarbejde en handlingsplan med henblik på at sikre opfølgningen af resultaterne og anbefalingerne i de evalueringer, der er omhandlet i artikel 102, og forelægge en halvårlig statusrapport efter uden ændringer at have integreret den del, som formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har udarbejdet, for Kommissionen, og den forelægges også for bestyrelsen til orientering
- p) træffe følgende foranstaltninger til beskyttelse af Unionens finansielle interesser:
- i) forebyggende foranstaltninger over for svig, bestikkelse og alle andre ulovlige aktiviteter og samtidig brug af effektive kontrolforanstaltninger
 - ii) inddrive uberettiget udbetalte beløb og i givet fald gennemføre effektive og afskrækkende administrative og finansielle sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen
- q) udarbejde en strategi for agenturet til bekæmpelse af svig, som står i forhold til risikoen for svig, under henvisning til en cost-benefit-analyse af de foranstaltninger, der skal gennemføres, og tage hensyn til resultaterne og anbefalingerne fra de undersøgelser, der er foretaget af OLAF, og forelægge denne for bestyrelsen med henblik på godkendelse
- r) aflægge rapport til Europa-Parlamentet om udførelsen af sit hverv, når vedkommende anmodes herom; Rådet kan anmode den administrerende direktør om at aflægge rapport om udførelsen af dennes hverv.
2. Den administrerende direktør beslutter, om det er nødvendigt at placere en eller flere medarbejdere i en eller flere medlemsstater med henblik på at udføre agenturets opgaver på effektiv og virksomhedsfuld vis. Inden den administrerende direktør beslutter at oprette et lokalt kontor, indhenter vedkommende forudgående samtykke fra Kommissionen, bestyrelsen og den eller de berørte medlemsstater. I beslutningen fastsættes omfanget af de aktiviteter, der skal udføres af det lokale kontor, således at der undgås unødige omkostninger og overlap af agenturets administrative funktioner. Hvor det er muligt, indarbejdes konsekvenser i form af personaletildeling og budget i udkastet til enhedsprogrammeringsdokument, der er omhandlet i artikel 84, stk. 6.

Artikel 80

Ledelsesopgaver, der udføres af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

Ud over de opgaver, der er omhandlet i artikel 38, skal Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse som led i ledelsen af agenturet:

- a) udarbejde og godkende den del af det flerårige arbejdsprogram, der vedrører operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i det flerårige arbejdsprogram
- b) udarbejde og godkende den del af det årlige arbejdsprogram, der vedrører operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i det årlige arbejdsprogram
- c) udarbejde og godkende den del af årsrapporten, der vedrører agenturets aktiviteter og fremtidsperspektiver, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter og fremtidsperspektivers gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i årsrapporten.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Artikel 81

Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse vælger en formand og en næstformand blandt sine medlemmer med et flertal på to tredjedele af alle stemmeberettigede medlemmer. Hvis der ikke er opnået et flertal på to tredjedele efter to møder i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, kræves der simpelt flertal.
2. Næstformanden træder automatisk i stedet for formanden, hvis formanden er forhindret i at udøve sit hverv.
3. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har beføjelse til at afsætte formanden, næstformanden eller dem begge. Den træffer beslutningen om afsættelse med to tredjedeles flertal.
4. Mandatperioden for formanden og næstformanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse er to år og kan fornyes én gang. Formandens og næstformandens mandatperioder udløber, når den pågældende person ophører med at være medlem af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.

Artikel 82

Organisatoriske aspekter af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse skal have adgang til alle de nødvendige menneskelige og materielle ressourcer med henblik på at udføre sine opgaver uafhængigt. Den skal have adgang til alle oplysninger, der har betydning for gennemførelsen af dens arbejdsopgaver, og som agenturets andre organer råder over, idet dette dog ikke berører principperne vedrørende komitéens autonomi og uafhængighed, jf. artikel 37, litra i).
2. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og de af agenturets medarbejdere, der er under dennes kontrol, arbejder på en måde, der sikrer dens autonomi og uafhængighed i forhold til agenturets andre aktiviteter, navnlig de operationelle aktiviteter, der er forbundet med driften af systemerne, i overensstemmelse med målsætningerne for programmets forskellige komponenter. En medarbejder i agenturet, der er under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, må ikke på samme tid være afsat til andre opgaver i agenturet.

Der fastlægges med henblik herpå en effektiv organisatorisk opdeling i agenturet af perso-

nale involveret i de aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og andet personale i agenturet. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse underretter omgående den administrerende direktør, bestyrelsen og Kommissionen om eventuelle forhold, der kan hindre dens autonomi eller uafhængighed. Findes der i agenturet ikke en måde at afhjælpe situationen på, undersøger Kommissionen situationen i samråd med de relevante parter. På baggrund af resultatet af denne undersøgelse træffer Kommissionen de passende afbødende foranstaltninger, som agenturet skal gennemføre, og underretter Europa-Parlamentet og Rådet herom.

3. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse opretter under sin myndighed særlige underorganer, som handler i overensstemmelse med dens instrukser, til varetagelse af specifikke opgaver. Under hensyntagen til den nødvendige kontinuitet i arbejdet opretter den navnlig et panel til at foretage sikkerhedsanalysevurderinger og -test med henblik på udarbejdelse af de risikorapporter, der er relevante for, at komitéen kan træffe sine beslutninger. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan nedsætte og nedlægge ekspertgrupper, som kan bidrage til arbejdet i dette panel.

Artikel 83

Opgaver, der udføres af formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sikrer, at komitéen udfører sine sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter uafhængigt, og skal udføre følgende opgaver:
 - a) forvalte sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
 - b) gennemføre den del af agenturets flerårige og årlige arbejdsprogrammer, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
 - c) samarbejde med den administrerende direktør med henblik på at hjælpe denne med at udarbejde det i artikel 84, stk. 4, omhandlede udkast til stillingsfortegnelse samt agenturets organisationsstrukturer
 - d) udarbejde den del af statusrapporten, der vedrører de operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og fremsende denne til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og den administrerende direktør i god tid, således at den kan blive integreret i statusrapporten

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- e) udarbejde den del af årsrapporten og handlingsplanen, der vedrører de operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og fremsende denne til den administrerende direktør i god tid
 - f) repræsentere agenturet for så vidt angår de aktiviteter og beslutninger, der er omfattet af afsnit V, kapitel II
 - g) udøve de i artikel 77, stk. 3, første afsnit, omhandlede beføjelser over for det personale ved agenturet, der er beskæftiget med aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, i det omfang disse beføjelser tillægges formanden i henhold til 77, stk. 3, fjerde afsnit.
2. For aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, kan Europa-Parlamentet og Rådet anmode formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse om en udveksling af synspunkter over for disse institutioner om agenturets arbejde og fremtidsudsigter, herunder med hensyn til det flerårige og det årlige arbejdsprogram.

Kapitel III

Finansielle bestemmelser vedrørende agenturet

Artikel 84

Agenturets budget

1. Uden at det berører andre ressourcer og gebyrer, omfatter agenturets indtægter et EU-bidrag opført på Den Europæiske Unions almindelige budget til sikring af, at der er balance mellem indtægter og udgifter. Agenturet kan modtage ad hoc-tilskud fra Unionens budget.
2. Agenturets udgifter omfatter bl.a. udgifter til personale, administration og infrastruktur samt driftsomkostninger og udgifter i forbindelse med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses virksomhed, herunder de i artikel 38, stk. 3, og artikel 82, stk. 3, omhandlede organer, samt kontrakter og aftaler, der indgås af agenturet med henblik på udførelse af de opgaver, det har fået overdraget.
3. Indtægter og udgifter skal balancere.
4. Den administrerende direktør udarbejder i tæt samarbejde med formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse et udkast til overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår i forbindelse med de aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, som klart skelner mellem de elementer i udkastet til overslag, som vedrører sikkerhedsgod-

- kendelsesaktiviteter, og dem, der vedrører agenturets andre aktiviteter. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan udarbejde en forklaring til dette udkast, og den administrerende direktør fremsender både udkastet til overslag og forklaringen til bestyrelsen og til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sammen med et udkast til stillingsfortegnelse.
5. Bestyrelsen udarbejder hvert år i tæt samarbejde med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse et overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår i forbindelse med de aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, på grundlag af udkastet til overslag over indtægter og udgifter.
 6. Bestyrelsen fremsender senest den 31. januar hvert år et udkast til enhedsprogrammeringsdokument, herunder et udkast til overslag, et udkast til stillingsfortegnelse og et foreløbigt årligt arbejdsprogram til Kommissionen og til de tredjelande eller internationale organisationer, med hvilke agenturet har indgået aftaler i overensstemmelse med artikel 98.
 7. Kommissionen fremsender overslaget over indtægter og udgifter til Europa-Parlamentet og Rådet ("budgetmyndigheden") sammen med forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget.
 8. På grundlag af udkastet til overslag opfører Kommissionen de overslag, som den finder nødvendige for stillingsfortegnelsen, og det tilskud, der skal ydes over det almindelige budget, i forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget. Kommissionen forelægger forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget for budgetmyndigheden i overensstemmelse med artikel 314 i TEUF.
 9. Budgetmyndigheden godkender bevillingerne til bidrag til agenturet og vedtager agenturets stillingsfortegnelse.
 10. Budgettet vedtages af bestyrelsen. Budgettet bliver endeligt efter den endelige vedtagelse af Den Europæiske Unions almindelige budget. Budgettet justeres om nødvendigt i overensstemmelse hermed.
 11. Bestyrelsen meddeler hurtigst muligt budgetmyndigheden alle påtænkte projekter, som får betydelige økonomiske følger for finansieringen af budgettet, navnlig projekter vedrørende fast ejendom, såsom leje eller erhvervelse af ejendomme. Den underretter Kommissionen herom.
 12. Når en af budgetmyndighedens parter har meddelt, at den agter at fremsætte en udta-

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

lelse, sender den udtalelsen til bestyrelsen inden for en frist på seks uger regnet fra underretningen om projektet.

Artikel 85

Gennemførelse af agenturets budget

1. Den administrerende direktør gennemfører agenturets budget.
2. Hvert år meddeler den administrerende direktør budgetmyndigheden alle de oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af deres evalueringsopgaver.

Artikel 86

Regnskabsaflæggelse og decharge for agenturet

Aflæggelsen af agenturets foreløbige og endelige regnskab og decharge foregår i overensstemmelse med bestemmelserne og tidsplanen i finansforordningen og rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 70.

Artikel 87

Finansielle bestemmelser vedrørende agenturet

De for agenturet gældende finansielle bestemmelser vedtages af bestyrelsen efter høring af Kommissionen. Nævnte bestemmelser må ikke afvige fra rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 70, medmindre en sådan afvigelse er strengt nødvendigt for agenturets drift, og Kommissionen på forhånd har givet sit samtykke.

Kapitel V

Agenturets menneskelige ressourcer

Artikel 88

Agenturets personale

1. Agenturets personale er omfattet af personalevedtægten, ansættelsesvilkårene og de gennemførelsesbestemmelser, som Den Europæiske Unions institutioner i fællesskab har vedtaget med henblik på anvendelse af denne personalevedtægt og disse ansættelsesvilkår på agenturets personale.
2. Agenturets personale består af de medarbejdere, som agenturet har ansat for at kunne udføre sine opgaver. De skal have den fornødne sikkerhedsgodkendelse til klassifikationen af de informationer, som de håndterer.

3. Agenturets interne regler, såsom bestyrelsens forretningsorden, forretningsordenen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, de finansielle bestemmelser for agenturet, gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og reglerne om aktindsigt, sikrer autonomien og uafhængigheden for det personale, der udfører sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, over for det personale, der varetager agenturets andre aktiviteter, i overensstemmelse med artikel 37, litra i).

Artikel 89

Udnævnelse af den administrerende direktør og dennes mandatperiode

1. Den administrerende direktør ansættes som midlertidigt ansat ved agenturet i overensstemmelse med ansættelsesvilkårenes artikel 2, litra a).

Den administrerende direktør udnævnes af bestyrelsen på grundlag af kvalifikationer og dokumenterede administrative og ledelsesmæssige kompetencer samt relevante kvalifikationer og erfaring fra en liste med minimum tre kandidater, som Kommissionen opstiller på grundlag af en almindelig, åben udvælgelsesprøve efter offentliggørelse af en indkaldelse af interessetilkendegivelser i *Den Europæiske Unions Tidende* eller andetsteds.

Den kandidat, som bestyrelsen vælger til stillingen som administrerende direktør, kan opfordres til ved førstkommande lejlighed at afgive en redegørelse over for Europa-Parlamentet og besvare spørgsmål fra dets medlemmer.

Ved indgåelsen af kontrakten med den administrerende direktør repræsenterer bestyrelsesformanden agenturet.

Bestyrelsen træffer afgørelse om at udnævne den administrerende direktør med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer.

2. Den administrerende direktørs mandatperiode er fem år. Ved udløbet af denne mandatperiode foretager Kommissionen en evaluering af den administrerende direktørs resultater, idet den tager agenturets fremtidige opgaver og udfordringer i betragtning.

På grundlag af en indstilling fra Kommissionen og under hensyntagen til evalueringen, jf. første afsnit, kan bestyrelsen forlænge den administrerende direktørs mandatperiode én gang med op til fem år.

En beslutning om forlængelse af den administrerende direktørs mandatperiode træffes

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

med et flertal på to tredjedele af bestyrelsens medlemmer.

En administrerende direktør, hvis mandatperiode er blevet forlænget, kan ikke derefter deltage i en udvælgelsesprocedure til samme stilling.

Bestyrelsen underretter Europa-Parlamentet, hvis den har til hensigt at forlænge den administrerende direktørs mandatperiode. Inden forlængelsen kan den administrerende direktør opfordres til at afgive en redegørelse over for Europa-Parlamentets relevante udvalg og besvare spørgsmål fra medlemmerne.

3. Bestyrelsen kan efter forslag fra Kommissionen eller fra en tredjedel af sine medlemmer afskedige den administrerende direktør ved afgørelse vedtaget med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer.
4. Europa-Parlamentet og Rådet kan anmode den administrerende direktør om en udveksling af synspunkter over for disse institutioner om agenturets arbejde og fremtidsudsigter, herunder med hensyn til det flerårige og det årlige arbejdsprogram. Denne udveksling af synspunkter må ikke berøre spørgsmål vedrørende de sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II.

Artikel 90

Udstationering af nationale eksperter til agenturet

Agenturet kan ansætte nationale eksperter fra medlemsstaterne samt i medfør af artikel 98, stk. 2, nationale eksperter fra deltagende tredjelands og internationale organisationer. Disse eksperter skal have den fornødne sikkerhedsgodkendelse til klassifikationen af de informationer, som de håndterer i henhold til artikel 43, stk. 2. Personalet vedtægten og ansættelsesvilkårene gælder ikke for dette personale.

Kapitel VI

Andre bestemmelser

Artikel 91

Privilegier og immuniteter

Protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, finder anvendelse på agenturet og dets personale.

Artikel 92

Hjemstedsaftale og værtsaftaler om lokale kontorer

1. De nødvendige ordninger vedrørende de lokaler og faciliteter, der skal stilles til rådighed for agenturet i den værtsmedlemsstat, hvor agenturets hjemsted er beliggende, samt de særlige regler i værtsmedlemsstaten, der finder anvendelse på agenturets administrerende direktør, bestyrelsesmedlemmerne, agenturets personale og deres familiemedlemmer fastsættes i en hjemstedsaftale. Hjemstedsaftalen indgås mellem agenturet og den pågældende medlemsstat, hvor hjemstedet er beliggende, efter at bestyrelsen har godkendt den.
2. Såfremt det er nødvendigt for driften af agenturets lokale kontor oprettet i overensstemmelse med artikel 79, stk. 2, indgås der en værtsaftale mellem agenturet og den pågældende medlemsstat, hvor det lokale kontor er beliggende, efter at bestyrelsen har godkendt den.
3. Agenturets værtsmedlemsstater sikrer de bedst mulige vilkår for, at agenturet kan fungere smidigt og effektivt, herunder tilbud om skoleundervisning på flere sprog med et europæisk indhold og hensigtsmæssige transportforbindelser.

Artikel 93

Agenturets sprogordning

1. Rådets forordning nr. 1⁵⁵ finder anvendelse på agenturet.
2. De oversættelsesopgaver, der er påkrævet i forbindelse med agenturets virksomhed, udføres af Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer.

Artikel 94

Politik vedrørende adgang til agenturets dokumenter

1. Forordning (EF) nr. 1049/2001 finder anvendelse på agenturets dokumenter.
2. Bestyrelsen vedtager de praktiske bestemmelser til gennemførelse af forordning (EF) nr. 1049/2001.
3. De afgørelser, som agenturet træffer i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 1049/2001,

⁵⁵ Rådets forordning nr. 1 af 15. april 1958 om den ordning, der gælder for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område (EFT 17 af 6.10.1958, s. 385).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om indlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

kan i henhold til artikel 228 eller artikel 263 i TEUF indklages for Ombudsmanden henholdsvis Den Europæiske Unions Domstol.

Artikel 95

Agenturets foranstaltninger til forebyggelse af svig

1. For at fremme bekæmpelsen af svig, korrup­tion og andre retsstridige handlinger i henhold til forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 tiltræder agenturet, senest seks måneder fra den dag, det bliver operationelt, den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 om de interne undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)⁵⁶, og vedtager de nødvendige bestemmelser, som skal finde anvendelse på agenturets medarbejdere, ved anvendelse af den model, der findes i bilaget til nævnte aftale.
2. Den Europæiske Revisionsret har beføjelse til gennem bilagskontrol og kontrol på stedet at kontrollere alle tilskudsmodtagere, kontrahenter og underkontrahenter, der har modtaget EU-midler gennem agenturet.
3. OLAF kan efter bestemmelserne og procedurerne i forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, for at fastslå, om der har været tale om svig, korrup­tion eller andre ulovlige aktiviteter, der berører Unionens finansielle interesser, i forbindelse med tilskud eller kontrakter, der finansieres af agenturet.
4. Agenturets samarbejdsaftaler med tredjelande og med internationale organisationer, kontrakter, aftaler om tilskud og afgørelser om ydelse af tilskud skal indeholde bestemmelser, som udtrykkeligt giver Den Europæiske Revisionsret og OLAF beføjelse til at gennemføre sådanne revisioner og undersøgelser i overensstemmelse med deres respektive beføjelser. Dette berører ikke stk. 1, 2 og 3.

Artikel 96

Agenturets beskyttelse af EUCI eller følsomme ikkeklassificerede informationer

Agenturet vedtager efter forudgående høring af Kommissionen sine egne sikkerhedsregler, der svarer til Kommissionens sikkerhedsforskrifter til beskyttelse af EUCI og følsomme ikkeklassificerede

rede informationer, bl.a. bestemmelser om udveksling, behandling og lagring af sådanne informationer, jf. afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 og 2015/444.

Artikel 97

Agenturets ansvar

1. Agenturets ansvar i kontraktforhold bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.
2. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse i en kontrakt, som agenturet har indgået.
3. For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold erstatter agenturet i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, samtlige skader, der forvoldes af dets afdelinger eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv.
4. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre tvister vedrørende erstatning for de i stk. 3 omhandlede skader.
5. De ansattes personlige ansvar over for agenturet bestemmes efter den personalevedtægt eller de ansættelsesvilkår, der gælder for dem.

Artikel 98

Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer

1. Tredjelande og internationale organisationer, som har indgået internationale aftaler med Unionen herom, kan deltage i agenturets arbejde.
2. I henhold til de relevante bestemmelser i aftalerne som omhandlet i denne artikels stk. 1 og i artikel 43 udarbejdes der ordninger, hvori det navnlig fastsættes, hvilken art og hvilket omfang de pågældende tredjelandes deltagelse i agenturets arbejde skal have, samt på hvilken måde deltagelsen skal ske, herunder bestemmelser om deltagelse i initiativer taget af agenturet, økonomiske bidrag og personale. For så vidt angår personaleansliddende skal disse ordninger under alle omstændigheder være i overensstemmelse med personalevedtægten. Hvor det er relevant, skal de også indeholde bestemmelser om udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer med tredjelande og internationale organisationer. Disse bestemmelser skal forhåndsgodkendes af Kommissionen.

⁵⁶ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 15.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

3. Bestyrelsen vedtager en strategi for forbindelser med tredjelands og internationale organisationer inden for rammerne af de i stk. 1 omhandlede internationale aftaler for så vidt angår spørgsmål, der hører under agenturets kompetenceområde.
4. Ved indgåelse af en passende samarbejdsaftale med den administrerende direktør sikrer Kommissionen, at agenturet i sine forbindelser med tredjelands og internationale organisationer handler i overensstemmelse med sit mandat og den gældende institutionelle ramme.

Artikel 99

Interessekonflikter

1. Medlemmer af bestyrelsen og af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, den administrerende direktør, udstationerede nationale eksperter og observatører afgiver en loyalitetserklæring og en interesseerklæring, hvori de anfører, om de har nogen direkte eller indirekte interesser, der kan anses for at påvirke deres uafhængighed. Disse erklæringer skal:
 - a) være præcise og fuldstændige
 - b) afgives skriftligt ved de pågældende persons tiltræden
 - c) fornyes årligt og
 - d) ajourføres, når det er nødvendigt, navnlig ved relevante ændringer af de omhandlede personers personlige forhold.
2. Medlemmer af bestyrelsen og af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, den administrerende direktør, udstationerede nationale eksperter, observatører og eksterne eksperter, der deltager i ad hoc-arbejdsgrupper, erklærer forud for hvert møde, som de deltager i, præcist og fuldstændigt, om de har interesser, som kan anses for at berøre deres uafhængighed med hensyn til et hvilket som helst punkt på dagsordenen. Et medlem, der har nogen sådan interesse, undlader at deltage i drøftelserne af og afstemningen om sådanne punkter.
3. Bestyrelsen og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse fastlægger i deres forretningsorden praktiske bestemmelser om den i stk. 1 og 2 omhandlede regel om erklæring om interesser og om forebyggelse og håndtering af interessekonflikter.

Afsnit X

Programmering, overvågning, evaluering og kontrol

Artikel 100

Arbejdsprogram

Programmet gennemføres ved hjælp af de arbejdsprogrammer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 110, som skal være specifikke og helt særskilte arbejdsprogrammer for hver af programmets komponenter. Arbejdsprogrammerne skal fastsætte de foranstaltninger og det tilhørende budget, som kræves for at opfylde programmets målsætninger og, hvor det er relevant, fastsætte det samlede beløb, der er afsat til blandingsoperationer.

Kommissionen vedtager arbejdsprogrammer ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 101

Overvågning og rapportering

1. Indikatorer til rapportering om programmets fremskridt hen imod opnåelsen af de i artikel 4 fastlagte generelle og specifikke måler fastsat i bilaget.
2. For at sikre en effektiv vurdering af programmets fremskridt hen imod opnåelsen af dets mål tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 105 for om nødvendigt at ændre bilaget for så vidt angår indikatorerne og for at supplere denne forordning med bestemmelser om oprettelse af en overvågnings- og evalueringsramme.
3. Hvis det er påkrævet i særligt hastende tilfælde, anvendes proceduren i artikel 106 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel.
4. Præstationsrapporteringssystemet skal sikre, at data til overvågning af programmets gennemførelse og resultater indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt.

Til dette formål pålægges modtagere af EU-finansiering og, hvor det er hensigtsmæssigt, medlemsstaterne forholdsmæssige rapporteringskrav.

5. Med henblik på stk. 1 er modtagere af EU-finansiering forpligtet til at fremlægge relevante oplysninger. De oplysninger, der er nødvendige med henblik på verifikation af præstation, indsamles effektivt og rettidigt.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Artikel 102

Evaluering

1. Kommissionen foretager evalueringer af programmet så betids, at resultaterne kan indgå i beslutningsprocessen.
2. Senest den 30. juni 2024 og derefter hvert fjerde år evaluerer Kommissionen gennemførelsen af programmet.

Evalueringen skal omfatte alle programmets komponenter og foranstaltninger. Den skal vurdere:

- a) udførelsen af de tjenester, der er leveret under programmet
- b) udviklingen i behovene hos brugerne af programmet og
- c) udviklingen i den tilgængelige kapacitet med hensyn til deling og sammenlægning, når den evaluerer gennemførelsen af SSA og GOVSATCOM, eller af data og tjenester, som tilbydes af konkurrenter, når den evaluerer gennemførelsen af Galileo, Copernicus og EGNOS.

For hver komponent i programmet skal evalueringen på grundlag af en cost-benefit-analyse også vurdere virkningen af udviklingerne omhandlet i første afsnit, litra c), herunder behovet for ændring af prisfastsættelsespolitikken eller for yderligere rum- eller jordbase-ret infrastruktur.

Om nødvendigt ledsages evalueringen af et passende forslag.

4. Kommissionen meddeler Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget resultaterne af evalueringerne og sine bemærkninger hertil.
5. De enheder, der deltager i gennemførelsen af denne forordning, meddeler Kommissionen de data og informationer, der er nødvendige for evalueringen omhandlet i stk. 1.
6. Senest den 30. juni 2024, og herefter hvert fjerde år, vurderer Kommissionen agenturets præstation i forhold til dets målsætninger, mandat og opgaver i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer. Evalueringen skal baseres på en cost-benefit-analyse. Der skal ved evalueringen navnlig ses på et eventuelt behov for at ændre agenturets mandat og de finansielle konsekvenser af en sådan ændring. Der ses også på agenturets politik vedrørende interessekonflikter og Komiteen for Sikkerhedsgodkendelses uafhængighed og autonomi. Kommissionen kan desuden evaluere agenturets præstation med henblik på at

vurdere muligheden for at overdrage yderligere opgaver til det i overensstemmelse med artikel 29, stk. 3. Om nødvendigt ledsages evalueringen af et passende forslag.

Hvis Kommissionen finder, at der ikke længere er grund til, agenturet fortsætter sine aktiviteter i betragtning af dets målsætninger, mandat og opgaver, kan den foreslå, at denne forordning ændres i overensstemmelse hermed.

Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet, Rådet, agenturets bestyrelse og Komiteen for Sikkerhedsgodkendelse en rapport om evalueringen af agenturet og sine konklusioner. Resultaterne af evalueringen offentliggøres.

Artikel 103

Revision

Revision af anvendelsen af EU-bidrag ved personer eller enheder, herunder anden revision end den, som er blevet pålagt af EU's institutioner eller organer, udgør grundlaget for den generelle sikkerhed, jf. finansforordningens artikel 127.

Artikel 104

Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred

1. Enhver behandling af personoplysninger inden for rammerne af udførelsen af de opgaver og aktiviteter, der er omfattet af nærværende forordning, herunder af agenturet, skal foregå i overensstemmelse med den relevante lovgivning om beskyttelse af personoplysninger, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679⁵⁷ og forordning (EU) nr. 2018/1725⁵⁸.
2. Bestyrelsen fastlægger foranstaltninger med henblik på agenturets anvendelse af forordning (EU) 2018/1725, herunder foranstaltning-

⁵⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

⁵⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unions institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

ger vedrørende udpegelse af en databeskyttelsesansvarlig for agenturet. Disse foranstaltninger fastsættes efter høring af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

Afsnit XI

Delegation af beføjelser og gennemførelsesforanstaltninger

Artikel 105

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 53 og 101, tillægges Kommissionen indtil den 31. december 2028.
3. Den i artikel 53 og 101 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 53 og 101 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 106

Hasteprocedure

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft straks og finder

anvendelse, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.

2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 105, stk. 6, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.

Artikel 107

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af programudvalget. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

Programudvalget mødes i specifikke forskellige konfigurationer som følger:

 - a) Galileo og EGNOS
 - b) Copernicus
 - c) SSA
 - d) GOVSATCOM
 - e) Sikkerhedskonfiguration: alle de sikkerhedsmæssige aspekter af programmet, uden at dette berører Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses rolle. Repræsentanter for ESA og agenturet kan indbydes til at deltage som observatører. EU-Udenrigstjenesten indbydes ligeledes til at bistå⁵⁹.
 - f) Horisontal konfiguration: Strategisk oversigt over programmets gennemførelse, sammenhæng mellem programmets forskellige komponenter, tværgående foranstaltninger og budgetomfordeling som omhandlet i artikel 11.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
4. Afgiver programudvalget ikke nogen udtalelse om udkastet til gennemførelsesretsakt som omhandlet i denne forordnings artikel 34, stk.

⁵⁹ En erklæring fra Rådet og Kommissionen om gennemførelsen af artikel 107 med hensyn til programmets sikkerhedsaspekter bør føjes til forordningen og kunne udarbejdes som følger: "Rådet og Kommissionen understreger, at på grund af følsomheden i programmets sikkerhedsaspekter og i overensstemmelse med artikel 3, stk. 4, og artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) nr. 182/2011, er det især vigtigt, at formanden for programudvalget, der mødes i sikkerhedskonfigurationen, gør alt for at finde løsninger, der har størst mulig støtte inden for komitéen eller appelkomitéen, når man overvejer vedtagelsen af udkast til gennemførelsesretsakter vedrørende programmets sikkerhedsaspekter. "

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

2, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 finder anvendelse.

5. I overensstemmelse med internationale aftaler, der er indgået af Unionen, kan repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer indbydes som observatører på programudvalgets møder på de betingelser, der er fastsat i dets forretningsorden, under hensyntagen til Unionens sikkerhed.
6. Programudvalget opretter i overensstemmelse med sin forretningsorden "brugerforummet" som en arbejdsgruppe, der skal rådgive programudvalget om aspekter vedrørende brugerbehov, udvikling af tjenesterne og brugerspredning. Brugerforummet skal tilsigte at sikre en kontinuerlig og effektiv inddragelse af brugere og mødes i specifikke konfigurationer for hver komponent i programmet.

Afsnit XII

Overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser

Artikel 108

Information, kommunikation og offentlig omtale

1. Modtagere af EU-finansiering skal anerkende denne finansierings oprindelse og sikre synlighed af EU-finansieringen, navnlig når de promoverer tiltagene og deres resultater ved at give sammenhængende, effektive og forholdsmæssige målrettede oplysninger til forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.
2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationstiltag vedrørende programmet og vedrørende de opnåede resultater. De finansielle midler, der er tildelt programmet, skal også bidrage til formidling af Unionens politiske prioriteter, for så vidt som disse prioriteter vedrører målene omhandlet i artikel 4.
3. Agenturet kan selv tage initiativ til kommunikationsaktiviteter inden for sit kompetenceområde. Tildelingen af ressourcer til kommunikationsaktiviteter må ikke skade den effektive udførelse af de opgaver, der er omhandlet i artikel 29. Sådanne kommunikationsaktiviteter skal udføres i overensstemmelse med de relevante kommunikations- og formidlingsplaner, som bestyrelsen har vedtaget.

Artikel 109

Ophævelse

1. Forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU ophæves med virkning fra den 1. januar 2021.
2. Henvisninger til de ophævede retsakter gælder som henvisninger til denne forordning.

Artikel 110

Overgangsbestemmelser og kontinuitet i tjenesterne efter 2027

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller eventuelle ændringer af foranstaltninger iværksat i henhold til forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU, som fortsat finder anvendelse på de pågældende foranstaltninger, indtil de afsluttes. Navnlig skal det konsortium, der er nedsat i henhold til artikel 7, stk. 3, i afgørelse nr. 541/2014/EU, levere SST-tjenester indtil tre måneder efter, at de ansvarlige nationale enheder har undertegnet SST-partnerskabsaftalen omhandlet i nærværende forordnings artikel 58
2. Finansieringsrammen for programmet kan også dække de tekniske og administrative bistandsudgifter, der er nødvendige for at sikre overgangen mellem programmet og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU.
3. Om nødvendigt kan der opføres bevillinger på Unionens budget ud over 2027 til dækning af de udgifter, som er nødvendige for at opfylde de i artikel 4 omhandlede målsætninger, til forvaltning af foranstaltninger, som ikke er afsluttet senest ved programmets afslutning, samt udgifter til dækning af kritiske operationelle aktiviteter og levering af tjenesteydelser, herunder gennem den finansielle partnerskabsrammeaftale og bidragsaftaler.

Artikel 111

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om inlemmelse i EØS-avtalen af en forordning om etablering af EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2021.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i ..., den ...

På Europa-Parlamentets vegne På Rådets vegne

Formand

Formand

[...]

[...]

Bilag

Nøgleindikatorer

Nøgleindikatorer skal strukturere overvågningen af programmets præstation i forhold til de målsætninger, der er omhandlet i artikel 4, med henblik på at minimere de administrative byrder og omkostninger.

1. Med dette for øje og med henblik på den årlige rapportering vil der blive indsamlet data for så vidt angår følgende sæt af nøgleindikatorer, for hvilke der i de aftaler, der indgås med de bemyndigede enheder, skal fastsættes gennemførelsesdetaljer, såsom parametre, tal og tilknyttede nominelle værdier og tærskelværdier, herunder kvantitative og kvalitative tilfælde, i henhold til de gældende missionskrav og de forventet præstation:

Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra a)

Indikator 1: Nøjagtighed af navigations- og tidsbestemmelsestjenester leveret af Galileo og EGNOS separat

Indikator 2: Tilgængelighed og kontinuitet af tjenester leveret af Galileo og EGNOS separat

Indikator 3: Den geografiske dækning af EGNOS-tjenester og antallet af offentliggjorte EGNOS-procedurer (både APV-I og LPV-200)

Indikator 4: EU-brugertilfredshed med hensyn til Galileo- og EGNOS-tjenester

Indikator 5: Andel af Galileo- og EGNOS-kompatible modtagere på markedet for GNSS/SBAS-modtagere (globalt satellitnavigationssystem/satellitbaserede forstærkningssystemer) på verdensplan og i EU

Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra b)

Indikator 1: Antal EU-brugere af Copernicustjenester, Copernicusdata og data- og informationsadgangstjenester (DIAS), der, hvor det er muligt, indeholder oplysninger såsom

brugertype, geografisk fordeling og aktivitetssektor

Indikator 1a: Hvor det er relevant, antallet af aktiveringer af Copernicustjenester, der er ansøgt om eller leveret

Indikator 1b: EU-brugertilfredshed med hensyn til Copernicustjenester og DIAS

Indikator 1c: Pålidelighed, tilgængelighed og kontinuitet af Copernicustjenesterne og Copernicusdatastrømmen

Indikator 2: Antal nye informationsprodukter i hver Copernicustjenestes portefølje

Indikator 3: Mængden af data genereret af Copernicussentineller

Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra c)

Indikator 1: Antal brugere af SSA-komponenter, der, hvor det er muligt, indeholder oplysninger såsom brugertype, geografisk fordeling og aktivitetssektor

Indikator 2: Tjenesternes tilgængelighed

Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra d)

Indikator 1: Antal GOVSATCOM-brugere, der, hvor det er muligt, indeholder oplysninger såsom brugertype, geografisk fordeling og aktivitetssektor

Indikator 2: Tjenesternes tilgængelighed

Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra e)

Indikator 1: Antal opsendelser i forbindelse med programmet (inklusive antal pr. type affyrringsrampe)

Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra f)

Indikator 1: Antal og placering af rumcentre i Unionen

Indikator 2: Andel af SMV'er, der er etableret i Unionen, som en andel af den samlede værdi af de kontrakter, der vedrører programmet

2. Den i artikel 102 omhandlede evaluering skal tage hensyn til yderligere elementer som:

a) konkurrenters præstationer på områderne navigation og jordobservation

b) brugerspredning af Galileo- og EGNOS-tjenester

c) EGNOS-tjenesternes integritet

d) Copernicuskernebrugeres anvendelse af Copernicustjenester

e) antal EU- eller medlemsstatspolitikker, der udnytter eller drager fordel af Copernicus

f) analyse af SST-delkomponentens autonomi og Unionens grad af uafhængighed på dette område

Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om etablering av EUs romprogram (2021–2027) og EUs byrå for romprogrammet

- g) den aktuelle situation for så vidt angår netværkssamarbejde vedrørende NEO-aktiviteter
- h) vurdering af GOVSATCOM-kapaciteter for så vidt angår de i artikel 69 og 102 omhandlede brugerbehov
- i) brugertilfredshed for så vidt angår SSA-tjenester og GOVSATCOM-tjenester
- j) andel af Ariane- og Vegaopsendelser på det samlede marked baseret på offentligt tilgængelige data
- k) udvikling i aftagerleddet målt, når oplysningerne foreligger, i antallet af nye virksomheder, der anvender Unionens rumdata, informationer og tjenester, antal skabte arbejdspladser samt omsætning pr. medlemsstat ved hjælp af Kommissionens (Eurostats) undersøgelser, når de foreligger
- l) udvikling af Unionens rumsektor i leverandørleddet målt, når oplysningerne foreligger, i antallet af skabte arbejdspladser og omsætning pr. medlemsstat samt den europæiske rumindustri's globale markedsandel ved hjælp af Kommissionens (Eurostats) undersøgelser, når de foreligger.

